

Stadsdeelprofielen Den Haag 2017

Stadsdeelprofielen Den Haag 2017

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Loosduinen	5
Escamp	13
Segbroek	20
Scheveningen	28
Centrum	36
Laak	44
Haagse Hout	51
Leidscheveen-Ypenburg	58
 Tabel 1: Gezondheidsindicatoren voor Den Haag en de acht stadsdelen	 65
Tabel 2: Gezondheidsindicatoren voor Den Haag en de geselecteerde wijken	69

Inleiding

De gemeente Den Haag heeft acht stadsdelen. De stadsdelen verschillen onderling in bevolkingssamenstelling en fysieke omgeving. Een aantal stadsdelen heeft een hoger aantal ouderen dan gemiddeld in Den Haag en ook de sociaaleconomische samenstelling (inkomen, opleiding) varieert tussen stadsdelen. Daarnaast zijn er verschillen in de bebouwde omgeving en de groenvoorziening. Deze verschillen gaan vaak samen met verschillen in gezondheid van inwoners van deze stadsdelen en met verschillen in gezondheid gerelateerde factoren zoals leefgewoonten.

Dit rapport presenteert voor elk van de acht stadsdelen van Den Haag demografische en sociaaleconomische gegevens, en gegevens over de gezondheid en leefstijl van de inwoners. De acht stadsdelen van Den Haag zijn: Loosduinen, Escamp, Segbroek, Scheveningen, Centrum, Laak, Haagse Hout en Leidschenveen-Ypenburg. Ook zijn in tabel 2 voor verschillende geselecteerde wijken in de stadsdelen Escamp, Segbroek, Scheveningen, Centrum en Haagse Hout gezondheids- en leefstijlgegevens opgenomen.

De gegevens over demografie en huishoudinkomen zijn afkomstig uit de Buurtmonitor van Den Haag (Den Haag in Cijfers).¹ De overige gegevens zijn afkomstig van de Gezondheidsenquête 2016, die de afdeling Epidemiologie van GGD Haaglanden in het najaar van 2016 heeft uitgevoerd. In deze enquête zijn verschillende onderwerpen nagevraagd, waaronder aspecten van de lichamelijke en geestelijke gezondheid, mantelzorg, tevredenheid met de woning en woonomgeving, en het gebruik van genotmiddelen. De Gezondheidsenquête 2016 is gehouden onder zelfstandig wonende Haagse inwoners van 19 jaar en ouder. Waar in dit rapport gesproken wordt over inwoners betreft het dan ook inwoners van 19 jaar en ouder, tenzij expliciet anders vermeld.

Ieder hoofdstuk behandelt een stadsdeel. Alle verschillen die in de tekst genoemd worden zijn statistisch significant, dat wil zeggen dat het gevonden verschil niet op toeval berust. In de figuren en tabellen worden significante verschillen aangeduid met een sterretje.

In elk hoofdstuk worden de resultaten per stadsdeel vergeleken met het gemiddelde dat geldt voor heel Den Haag.² In de Gezondheidsmonitor Haaglanden is een vergelijking gemaakt tussen de 8 stadsdelen onderling.³ Een verschil tussen een stadsdeel en heel Den Haag is wat anders dan een verschil tussen de 8 stadsdelen onderling. Significantie niveaus in dit rapport kunnen dus afwijken van die in de Gezondheidsmonitor Haaglanden.

Daarnaast is per stadsdeel gekeken naar de verschillen tussen groepen inwoners met een bepaald kenmerk. Inwoners van 65 jaar en ouder worden vergeleken met inwoners van 19 t/m 64 jaar, inwoners met een lage opleiding worden vergeleken met inwoners met een hoge opleiding en inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen (als indicator voor sociaal economische status) worden vergeleken met inwoners die hier geen moeite mee hebben. Wanneer in de tekst benoemd wordt dat de groep inwoners met een bepaald kenmerk hoger of lager scoort, dan is dit in vergelijking met de groep inwoners die dit kenmerk niet heeft. Ook hier geldt dat alle in de tekst genoemde verschillen tussen groepen met een bepaald kenmerk significant verschillend zijn.

Per stadsdeel worden achtereenvolgens de volgende onderwerpen besproken:

¹ Gemeente Den Haag. **Den Haag in cijfers**. (2017). Beschikbaar op URL: <https://denhaag.buurtmonitor.nl/>.

² In het gemiddelde dat geldt voor heel Den Haag zijn de cijfers van alle acht de stadsdelen meegenomen. Dat betekent dat in de meeste gevallen het verschil tussen het betreffende stadsdeel en de rest van Den Haag groter is dan aangegeven in dit rapport.

³ gezondheidsmonitor.ggdhaaglanden.nl

- Demografie
- Sociaal economische status
- Algemene gezondheid
- Geestelijke⁴ en sociale gezondheid⁵
- Leefstijl
- Mantelzorg
- Leefomgeving

Ieder hoofdstuk sluit af met een aantal kernboodschappen; dit betreffen de resultaten van gezondheidsindicatoren die voor de inwoners van het betreffende stadsdeel significant afwijken van het gemiddelde in Den Haag.

Aan het einde van dit rapport zijn twee tabellen opgenomen. In Tabel 1 worden de cijfers voor alle stadsdelen weergegeven. In Tabel 2 worden de cijfers voor de geselecteerde wijken van Den Haag gepresenteerd.

⁴ Het (laag, matig, hoog) risico op een depressie en/of angststoornis is bepaald met behulp van de Nederlandse versie van de Kessler Psychological Distress Scale (K10).

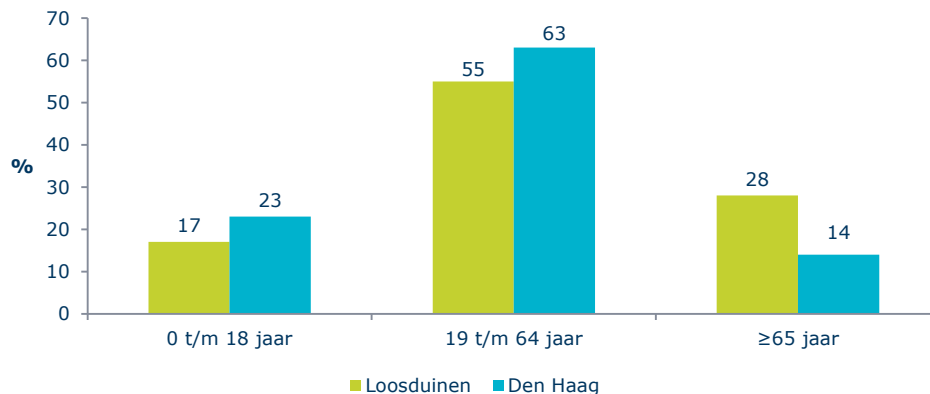
⁵ Onder sociale gezondheid vallen begrippen als; je gelukkig voelen, eenzaamheid, je sociaal uitgesloten voelen en het hebben van regie over eigen leven.

1. Loosduinen

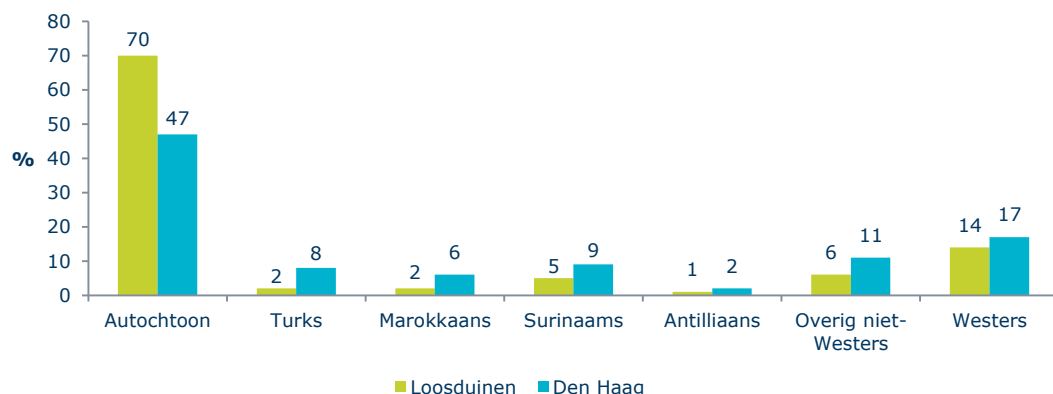
1.1 DEMOGRAFIE

Op 1 januari 2017 telde het stadsdeel Loosduinen 47.123 inwoners. In vergelijking met Den Haag wonen er meer inwoners van 65 jaar en ouder en relatief minder inwoners jonger dan 65 jaar (figuur 1.1). Het grootste deel van de inwoners van Loosduinen is autochtoon (figuur 1.2). Loosduinen kent relatief meer samenwonenden zonder kinderen (27% versus 22% voor Den Haag 22%).

Figuur 1.1 Percentage inwoners naar leeftijd. Den Haag in cijfers, 2017.

Figuur 1.2 Percentage inwoners naar etniciteit. Den Haag in cijfers, 2017.

1.2 SOCIAAL-ECONOMISCHE KENMERKEN

Het opleidingsniveau van de inwoners van Loosduinen is vergelijkbaar met het gemiddelde opleidingsniveau van Den Haag. In verhouding wonen er ongeveer evenveel laag-, midden- en hoogopgeleiden als in Den Haag.

Het gemiddelde inkomen in Loosduinen is iets hoger dan dat in Den Haag. In 2017 was het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar inkomen in Loosduinen 25.412 euro bruto per jaar tegenover gemiddeld 24.300 euro bruto per jaar in Den Haag.

Het percentage inwoners met een inkomen tot 105 procent van het wettelijk sociaal minimum is in Loosduinen 10% tegenover 15% in Den Haag. Indicatoren met betrekking tot het inkomen (tabel 1.1) laten zien dat het percentage inwoners dat onvoldoende geld heeft voor bepaalde activiteiten hoger is in Loosduinen dan in Den Haag.

Tabel 1.1 Indicatoren met betrekking tot het inkomen. Den Haag in Cijfers, 2017; Gezondheidsenquête, 2016.

	Loosduinen (%)	Den Haag (%)
Enige of grote moeite met rondkomen	22	28
Onvoldoende geld om het huis te verwarmen	3 *	8
Onvoldoende geld om lidmaatschap te betalen	21 *	29
Onvoldoende geld om ergens op visite te gaan	8 *	14

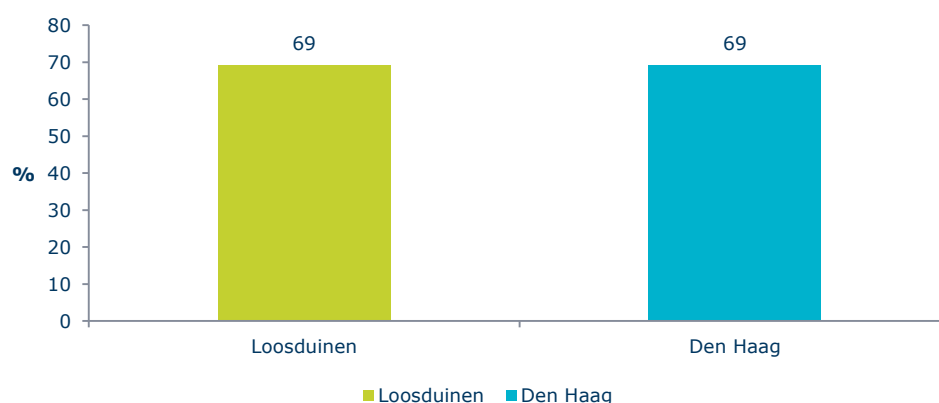
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

1.3 ALGEMENE GEZONDHEID

Ervaren gezondheid

Negenenzestig procent (69%) van de inwoners van Loosduinen ervaart zijn of haar gezondheid als (zeer) goed, in Den Haag is dit eveneens 69% (figuur 1.3). Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die grote moeite hebben met rondkomen.

Figuur 1.3 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een (zeer) goede ervaren gezondheid. Gezondheidsenquête, 2016.

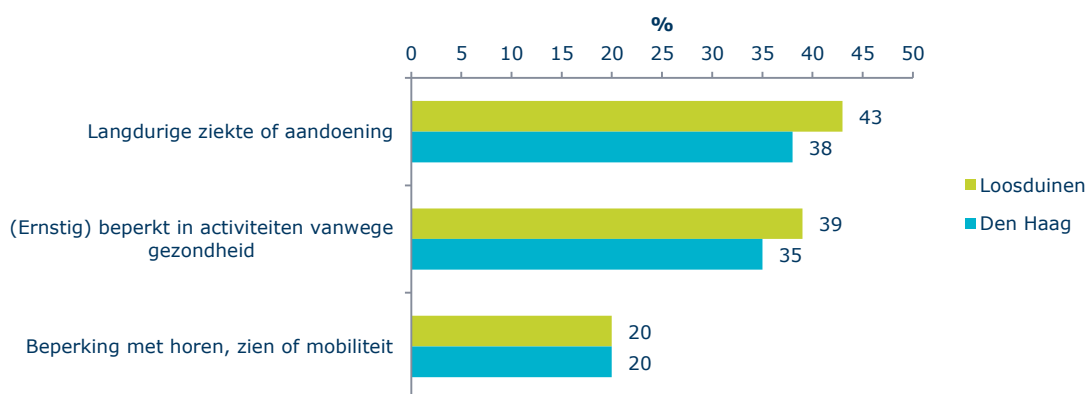
Functionele beperkingen

Drieënveertig procent (43%) van de inwoners van Loosduinen heeft een of meer langdurige⁶ ziekte(n) of aandoening(en), in Den Haag is dit 38%. Inwoners die moeite hebben met rondkomen hebben hier vaker last van. Het percentage inwoners in Loosduinen dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid is 39%, in Den Haag is dit (35%). Inwoners die moeite hebben met rondkomen zijn vaker (ernstig) beperkt. Een op de vijf van de inwoners heeft minimaal één beperking met horen, zien of mobiliteit; dat is vergelijkbaar met Den Haag (20%). In Loosduinen hebben inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die moeite hebben met rondkomen vaker een functionele beperking⁷. (figuur 1.4)

⁶ Langdurig is (naar verwachting) 6 maanden of langer.

⁷ Een beperking met horen, zien of mobiliteit.

Figuur 1.4 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en), dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid en dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit. Gezondheidsenquête, 2016.

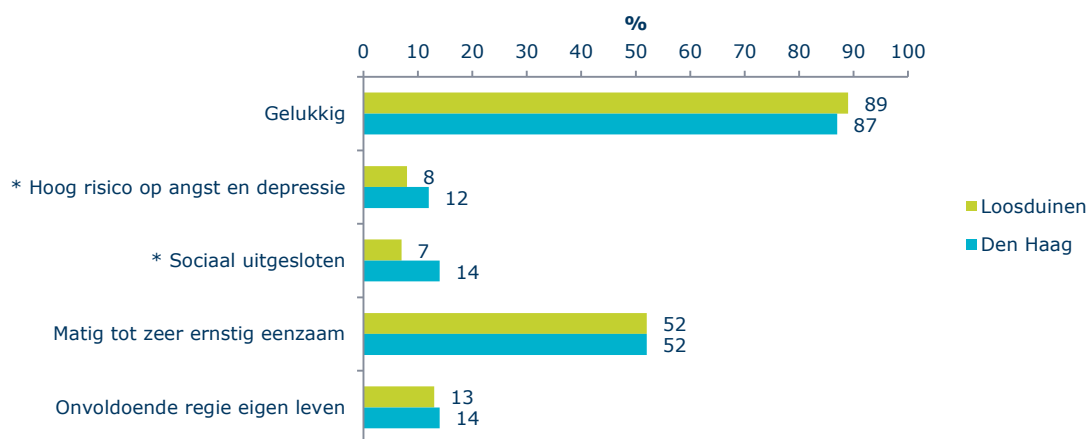

1.4 GEESTELIJKE EN SOCIALE GEZONDHEID

De overgrote meerderheid (89%) van de inwoners van Loosduinen voelt zich gelukkig, in Den Haag 87% van de inwoners. In Loosduinen is het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie 8%, dit is lager dan in Den Haag (12%). Ook het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is lager in Loosduinen (7%) dan in Den Haag (14%). In Loosduinen voelt 52% van de inwoners zich matig tot zeer ernstig eenzaam, dit is vergelijkbaar met Den Haag (52%). Dertien procent (13%) van de inwoners van Loosduinen zegt onvoldoende regie te hebben over het eigen leven, in Den Haag is dit 14%. (figuur 1.5)

Inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen hebben vaker een hoog risico op een angststoornis of depressie, voelen zich vaker sociaal uitgesloten, zijn vaker matig tot ernstig eenzaam en geven vaker aan onvoldoende regie te hebben over het eigen leven. Daarentegen zijn hoogopgeleide inwoners van Loosduinen minder vaak matig tot zeer ernstig eenzaam.

Figuur 1.5 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat zich gelukkig voelt, met een hoog risico op een angststoornis of depressie, dat zich sociaal uitgesloten voelt, dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt en dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven. Gezondheidsenquête, 2016.

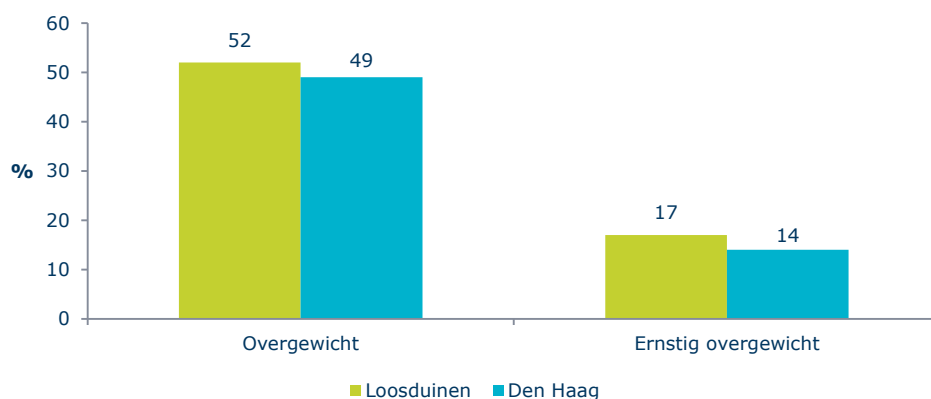
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

1.5 LEEFSTIJL

Overgewicht

In Loosduinen heeft iets meer dan de helft (52%) van de inwoners overgewicht⁸, in Den Haag is dit 49%. In Loosduinen hebben mannen en laagopgeleide inwoners vaker overgewicht. Het percentage inwoners met ernstig overgewicht⁹ is in Loosduinen 17% en in Den Haag 14% (figuur 1.6). Inwoners van Loosduinen die grote moeite hebben met rondkomen, hebben vaker ernstig overgewicht.

Figuur 1.6 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met overgewicht ($BMI \geq 25 \text{ kg/m}^2$) en ernstig overgewicht ($BMI \geq 30 \text{ kg/m}^2$). Gezondheidsenquête, 2016.

Beweging

In Loosduinen voldoet 61% van de inwoners aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)¹⁰, in Den Haag is dit 60%. Achtentwintig procent (28%) van de inwoners van Loosduinen voldoet aan de Fitnorm¹¹, dit is hoger dan in Den Haag (21%) (figuur 1.7).

Voeding

Er zijn geen grote verschillen tussen Loosduinen en Den Haag in het percentage inwoners dat voldoet aan de groente- en fruitrichtlijn¹² (figuur 1.7). Inwoners van Loosduinen die grote moeite hebben met financieel rondkomen, voldoen vaker niet aan deze richtlijnen. Mannen voldoen minder vaak dan vrouwen aan de fruitrichtlijn.

Het percentage inwoners van Loosduinen dat minimaal 5 dagen per week ontbijt is 85%, in Den Haag is dit 80%. Mannen, inwoners jonger dan 65 jaar, laagopgeleiden en inwoners die moeite hebben met rondkomen ontbijten minder vaak minimaal 5 dagen per week.

⁸ Body Mass Index $\geq 25 \text{ kg/m}^2$

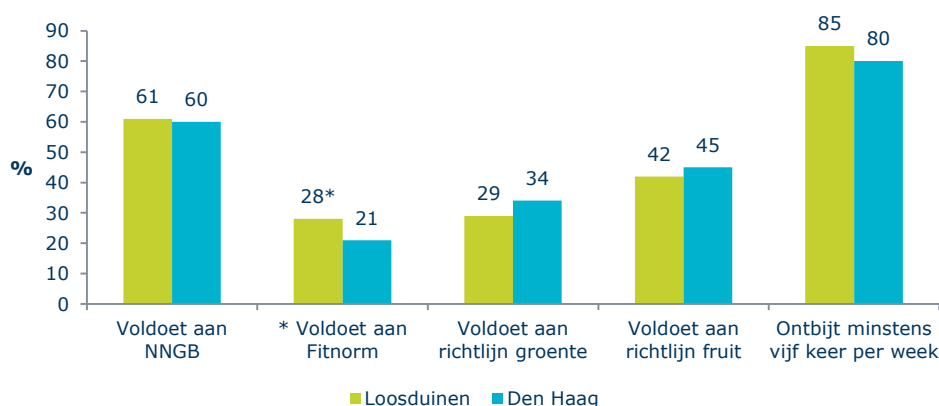
⁹ Body Mass Index $\geq 30 \text{ kg/m}^2$

¹⁰ De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) stelt dat voor het onderhouden van de gezondheid een volwassene ten minste vijf dagen en het liefst alle dagen van de week minimaal 30 minuten matig intensief lichamelijk actief moet zijn.

¹¹ De Fitnorm vereist ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

¹² Volgens de 'Richtlijnen goede voeding' van de Gezondheidsraad moeten volwassenen dagelijks 150-250 gram groente en 250 gram (2 stuks) fruit eten.

Figuur 1.7 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), de Fitnorm, de richtlijn groente, de richtlijn fruit en dat minstens vijf keer per week ontbijt. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Alcohol

Het percentage overmatige drinkers¹³ is 20% in Loosduinen, in Den Haag is dit 16%. Inwoners met de leeftijd tussen 50 en 74 jaar zijn vaker overmatig drinker. Het percentage zware drinker¹⁴ is 9% in Loosduinen, in Den Haag is dit ook 9%. In Loosduinen zijn mannen vaker zware drinker dan vrouwen.

Cannabis

Iets minder dan een kwart (23%) van de inwoners van Loosduinen heeft ooit cannabis gebruikt. Dit is lager dan in Den Haag (31%). Vier procent (4%) heeft in de laatste maand cannabis gebruikt, in Den Haag is dit 6%.

Roken

Eenentwintig procent (21%) van de inwoners van Loosduinen rookt, in Den Haag is dit 25%. In Loosduinen roken vooral inwoners met een leeftijd van 35 tot 49 jaar, laagopgeleide inwoners en inwoners van die moeite hebben met rondkomen. In die laatste groep zitten ook relatief minder mensen die nog nooit gerookt hebben. Mensen die nooit hebben gerookt vinden we vooral onder hoogopgeleiden. Ex-rokers zijn vaak ouder dan 50 jaar of laagopgeleid.

Slapen

In Loosduinen voelt bijna een kwart (23%) van de inwoners zich niet uitgerust na een nacht slapen, in Den Haag is dit 21% van de inwoners. Vooral mensen die moeite hebben om financieel rond te komen geven aan niet uitgerust wakker te worden. De voornaamste redenen die men in Loosduinen geeft voor het niet uitgerust wakker worden zijn: 's avonds niet kunnen slapen (39%), te laat naar bed gaan (28%) en piekeren (26%).

Verbeteren van gezondheid

Driekwart (77%) van de inwoners van Loosduinen is van plan om voor het eind van het jaar zijn of haar gezondheid te verbeteren, in Den Haag is dit 81%. In Loosduinen geven hoogopgeleide inwoners en inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen geven vaker aan hun gezondheid te willen verbeteren.

¹³ Wekelijks meer dan veertien glazen (mannen) of meer dan zeven glazen (vrouwen) alcohol drinken.

¹⁴ Wekelijks minstens één dag minimaal zes glazen (mannen) of vier glazen (vrouwen) alcohol drinken.

1.6 MANTELZORG

Geven

Bijna een kwart (23%) van de inwoners van Loosduinen heeft in het afgelopen jaar mantelzorg¹⁵ gegeven, dit is hoger dan in Den Haag (18%). Vrouwelijke inwoners geven vaker dan mannen aan dat ze in het afgelopen jaar mantelzorg hebben gegeven. Ook het percentage inwoners dat momenteel mantelzorg geeft (15%), is hoger dan in Den Haag (11%). Met name inwoners van 50-74 jaar zijn momenteel mantelzorger.

Een mantelzorger in Loosduinen geeft gemiddeld 13 uur zorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 14 uur per week. Vierendertig procent (34%) van de mantelzorgers in Loosduinen is tamelijk belast tot overbelast door het geven van mantelzorg. Dit is hoger dan in Den Haag, waar 19% van de mantelzorgers hierdoor belast is.

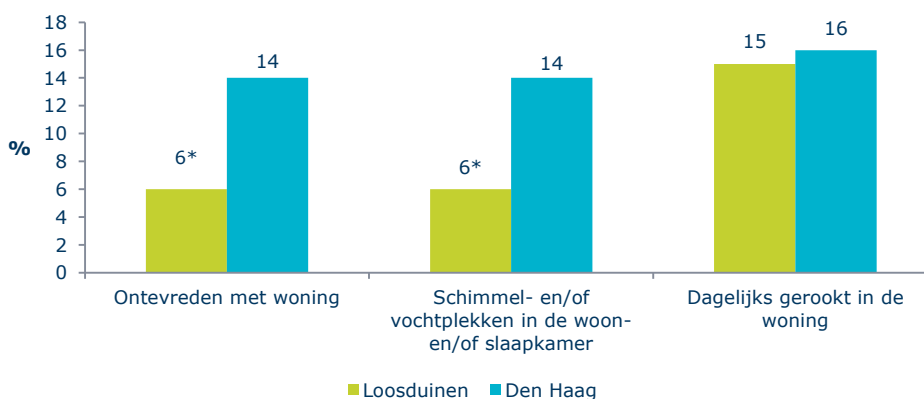
Ontvangen

Acht procent (8%) van de inwoners in Loosduinen heeft in het afgelopen jaar mantelzorg ontvangen, in Den Haag is dit 11%. Laagopgeleide inwoners ontvangen vaker mantelzorg. In Loosduinen ontvangt 7% momenteel mantelzorg en in Den Haag 9%. Gemiddeld ontvangt men in Loosduinen 20 uur mantelzorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 22 uur.

1.7 LEEFOMGEVING

Zes procent (6%) van de inwoners van Loosduinen is ontevreden met de eigen woning, dit is lager dan in Den Haag 14%. Zes procent (6%) heeft schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer, ook dit is lager dan in Den Haag (14%). Bij 15% wordt dagelijks gerookt in huis, in Den Haag is dit 16%. In Loosduinen geeft een hoger percentage vrouwen dan mannen aan dat er dagelijks in huis gerookt wordt. (figuur 1.8)

Figuur 1.8 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woning, dat schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer heeft en waarbij dagelijks gerookt wordt in de woning. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

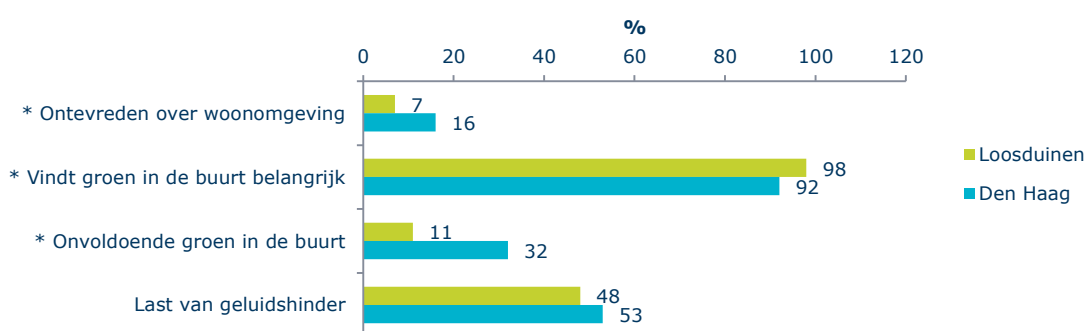
Inwoners van Loosduinen zijn minder vaak ontevreden met hun woonomgeving (7%) dan inwoners van Den Haag (16%). Inwoners van Loosduinen die moeite grote hebben met rondkomen zijn vaker ontevreden met hun woonomgeving. In vergelijking met Den Haag vindt een hoger percentage inwoners groen in de buurt belangrijk (98% versus 92% voor Den Haag).

¹⁵ Een mantelzorger is iemand die minimaal 8 uur in de week en/of langer dan 3 maanden voor een ander zorgt.

In Loosduinen is het percentage mannen dat groen in de buurt belangrijk vindt lager dan het percentage vrouwen. Elf procent (11%) van de inwoners vindt de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende, dit is lager dan in Den Haag (32%). In Loosduinen vinden inwoners jonger dan 65 jaar de hoeveelheid groen in de buurt vaker onvoldoende. (figuur 1.9)

De helft (48%) van de inwoners van Loosduinen ervaart matige tot ernstige geluidshinder, in Den Haag ervaart 53% van de inwoners dit (figuur 1.9). De geluidshinder wordt vooral veroorzaakt door: brommers en scooters (36%) en wegverkeer op wegen waar men maximaal 50 kilometer per uur mag rijden (24%).

Figuur 1.9 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woonomgeving, dat groen in de buurt belangrijk vindt, dat vindt dat er onvoldoende groen in de buurt is en dat last heeft van geluidshinder. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Kernpunten Loosduinen

Hieronder staan de gezondheidsindicatoren die voor de inwoners van Loosduinen significant afwijken van het gemiddelde in Den Haag.

Geestelijke en sociale gezondheid

1. Het percentage inwoners dat een hoog risico op een angststoornis of depressie heeft, is lager dan het gemiddelde in Den Haag.
2. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is lager dan in Den Haag.

Leefstijl

3. Het percentage inwoners dat voldoet aan de Fitnorm is hoger dan in Den Haag.
4. Het percentage inwoners dat ooit cannabis heeft gebruikt is lager dan in Den Haag.

Mantelzorg

5. Het percentage inwoners dat in het afgelopen jaar mantelzorg heeft gegeven is hoger dan in Den Haag.
6. Het percentage inwoners dat momenteel mantelzorg geeft is hoger dan in Den Haag.
7. Het percentage mantelzorgers dat tamelijk belast tot overbelast is door het geven van mantelzorg is hoger dan in Den Haag.

Leefomgeving

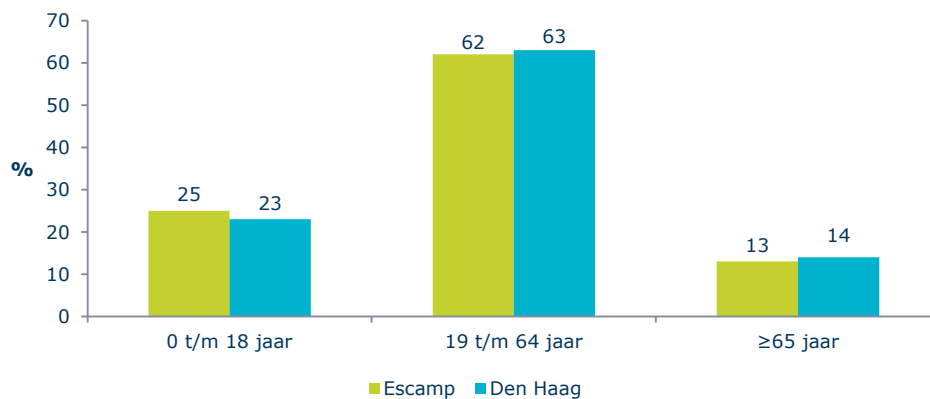
8. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woning is lager dan in Den Haag.
9. Het percentage inwoners dat schimmel- en/of vochtplekken heeft in de woon- en/of slaapkamer is lager dan in Den Haag.
10. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woonomgeving is lager dan in Den Haag.
11. Het percentage inwoners dat groen in de buurt belangrijk vindt is hoger dan in Den Haag.
12. Het percentage inwoners dat de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende vindt is lager dan in Den Haag.

2. Escamp

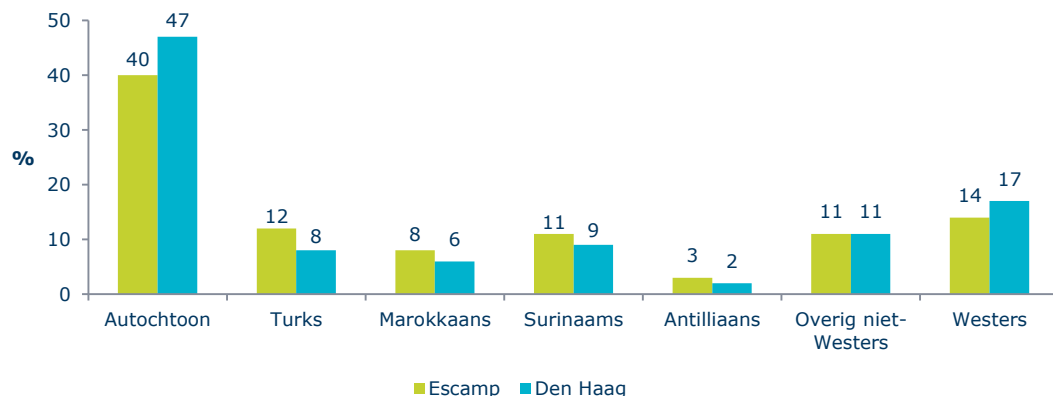
2.1 DEMOGRAFIE

Op 1 januari 2017 telde het stadsdeel Escamp 122.825 inwoners. De leeftijdsopbouw van Escamp is vergelijkbaar met de leeftijdsopbouw van Den Haag (figuur 2.1). Meer dan de helft van de inwoners van Escamp is van niet-Nederlandse afkomst. In Escamp wonen relatief iets minder inwoners met een overig Westerse (niet Nederlandse) afkomst en relatief iets meer inwoners van Turkse en Marokkaanse afkomst (figuur 2.2). De huishoudsamenstelling¹⁶ in Escamp is vergelijkbaar met de huishoudsamenstelling van Den Haag.

Figuur 2.1 Percentage inwoners naar leeftijd. Den Haag in cijfers, 2017.

Figuur 2.2 Percentage inwoners naar etnische achtergrond. Den Haag in cijfers, 2017.

2.2 SOCIAAL-ECONOMISCHE KENMERKEN

Het opleidingsniveau van de inwoners van Escamp is lager dan het opleidingsniveau van de inwoners van Den Haag. In Escamp hebben relatief meer inwoners een laag opleidingsniveau (40%) dan in Den Haag (31%) en relatief minder inwoners een hoog opleidingsniveau (25% versus 40% voor Den Haag). Het gemiddelde inkomen in Escamp is lager dan dat in Den Haag. In 2017 was het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar inkomen in Escamp 20.562 euro bruto per jaar tegenover gemiddeld 24.300 euro bruto per jaar in Den Haag. Het percentage inwoners met een inkomen tot 105 procent van het wettelijk sociaal minimum is in Escamp 18% tegenover 15% in Den Haag.

¹⁶ De huishoudsamenstelling is de typering van een huishouden op basis van de onderlinge relaties tussen personen binnen het huishouden. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen 'eenoudergezin', 'eenpersoonshuishouden', 'samenwonend met kinderen' en 'samenwonend zonder kinderen'.

Indicatoren met betrekking tot het inkomen (tabel 2.1) laten zien dat een hoger percentage inwoners in Escamp enige of grote moeite heeft met rondkomen en een hoger percentage onvoldoende geld heeft voor bepaalde activiteiten dan in Den Haag.

Tabel 2.1 Indicatoren met betrekking tot het inkomen. Den Haag in cijfers, 2017; Gezondheidsenquête, 2016.

	Escamp (%)		Den Haag (%)
Enige of grote moeite met rondkomen	37	*	28
Onvoldoende geld om het huis te verwarmen	12	*	8
Onvoldoende geld om lidmaatschap te betalen	37	*	29
Onvoldoende geld om ergens op visite te gaan	20	*	14

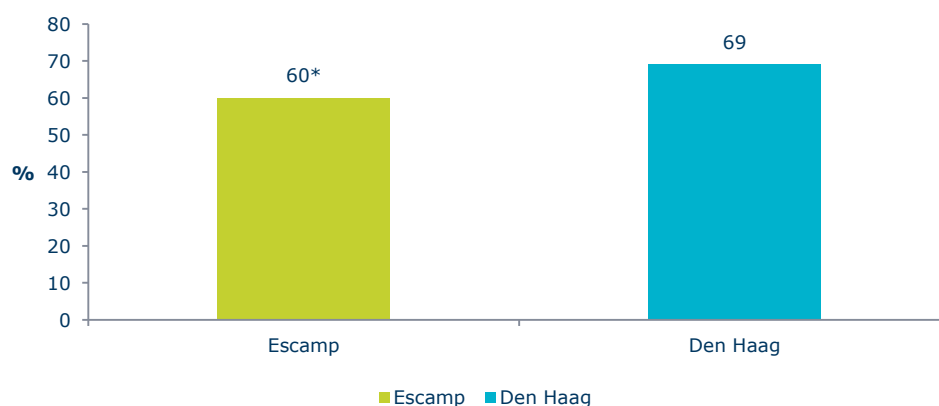
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

2.2 ALGEMENE GEZONDHEID

Ervaren gezondheid

Zestig procent (60%) van de inwoners van Escamp ervaart zijn of haar gezondheid als goed tot zeer goed (figuur 2.3), een lager percentage dan in Den Haag (69%). Het percentage inwoners dat de gezondheid als (zeer) goed ervaart is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die moeite hebben met rondkomen.

Figuur 2.3 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een (zeer) goede ervaren gezondheid. Gezondheidsenquête, 2016.

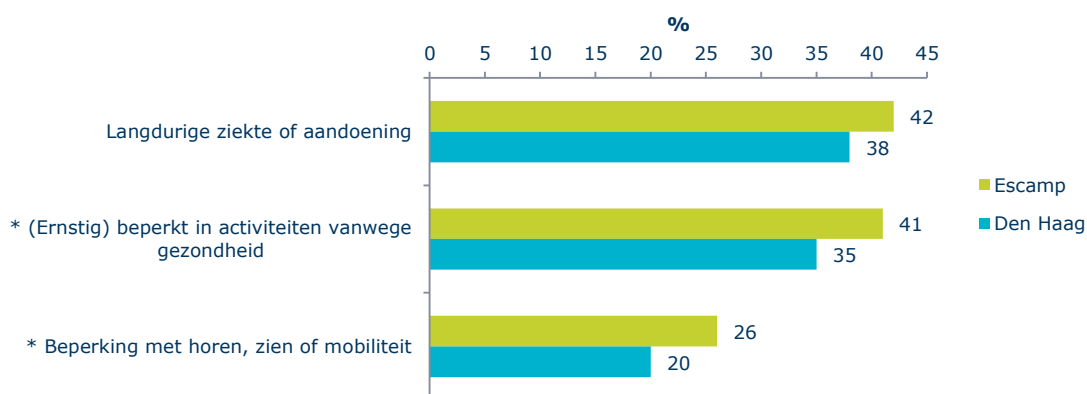
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Functionele beperkingen

Tweeënveertig procent (42%) van de inwoners van Escamp heeft een of meer langdurige¹⁷ ziekte(n) of aandoening(en), in Den Haag is dit 38%. Inwoners van 65 jaar en ouder en laagopgeleide inwoners hebben vaker een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en). Het percentage inwoners in Escamp dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid (41%) is hoger dan het gemiddelde in Den Haag (35%). Inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die (enige) moeite hebben met financieel rondkomen zijn vaker (ernstig) beperkt in activiteiten vanwege hun gezondheid. Zesentwintig procent (26%) geeft aan minimaal één beperking te hebben met horen, zien of mobiliteit; een hoger percentage dan in Den Haag (20%). (figuur 2.4)

¹⁷ Langdurig is (naar verwachting) 6 maanden of langer.

Figuur 2.4 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en), dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid en dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit. Gezondheidsenquête, 2016.

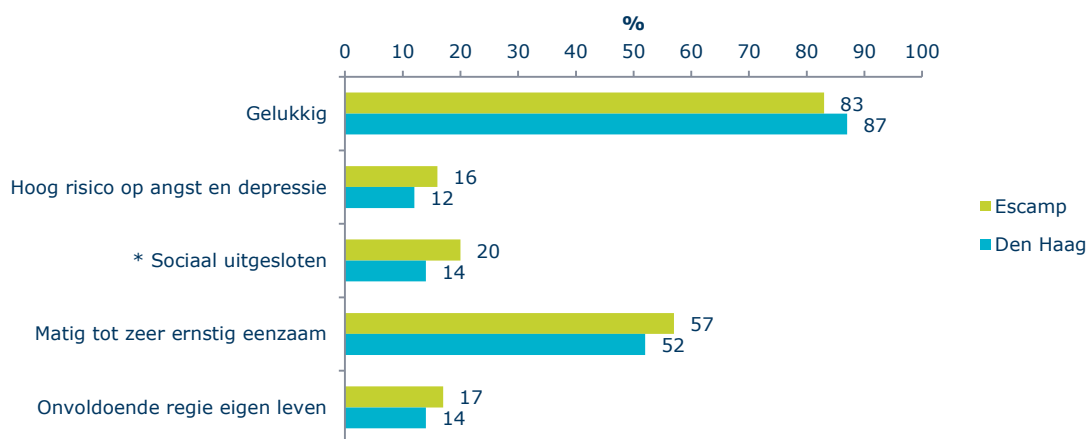
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

2.4 GEESTELIJKE EN SOCIALE GEZONDHEID

Drieëntachtig procent (83%) van de inwoners van Escamp voelt zich gelukkig, in Den Haag is dat 87%. Het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is in Escamp 16% en in Den Haag 12%. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is hoger in Escamp (20%) dan in Den Haag (14%). In Escamp voelt 57% zich matig tot zeer ernstig eenzaam, in Den Haag is dat 52%. Zeventien procent (17%) van de inwoners van Escamp zegt onvoldoende regie te hebben over het eigen leven, in Den Haag is dat 14% van de inwoners. (figuur 2.5)

Inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen en laagopgeleide inwoners hebben vaker een hoog risico op angst en depressie, voelen zich vaker sociaal uitgesloten, zijn vaker matig tot zeer ernstig eenzaam en geven vaker aan onvoldoende regie te hebben over hun eigen leven.

Figuur 2.5 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat zich gelukkig voelt, met een hoog risico op een angststoornis of depressie, dat zich sociaal uitgesloten voelt, dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt en dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven. Gezondheidsenquête, 2016.

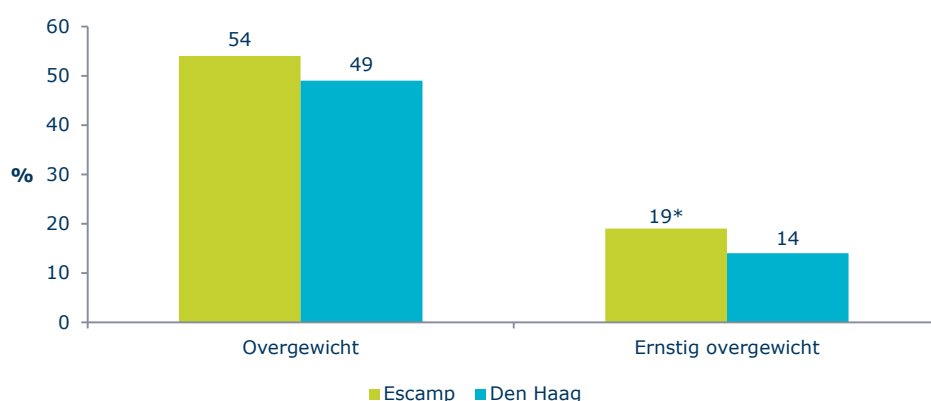
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

2.5 LEEFSTIJL

Overgewicht

In Escamp heeft iets meer dan de helft (54%) van de inwoners overgewicht¹⁸, in Den Haag is dit het geval bij 49% van de inwoners. Inwoners van Escamp van 65 jaar en ouder hebben minder vaak overgewicht dan inwoners jonger dan 65 jaar. Het percentage inwoners met ernstig overgewicht¹⁹ is hoger in Escamp (19%) dan in Den Haag (14%) (figuur 2.6). Laagopgeleide inwoners en inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen hebben vaker overgewicht.

Figuur 2.6 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met overgewicht ($BMI \geq 25 \text{ kg/m}^2$) en ernstig overgewicht ($BMI \geq 30 \text{ kg/m}^2$). Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Beweging

In Escamp voldoet 53% van de inwoners aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)²⁰, dit is lager dan in Den Haag (60%). Zeventien procent (17%) van de inwoners van Escamp voldoet aan de Fitnorm²¹, dit is lager dan in Den Haag (21%) (figuur 2.7). Inwoners van Escamp van 65 jaar en ouder voldoen vaker aan zowel de NNGB als de Fitnorm. Daartegenover voldoen inwoners die grote moeite hebben met rondkomen minder vaak aan de Fitnorm.

Voeding

Er zijn geen grote verschillen tussen Escamp en Den Haag in het percentage inwoners dat voldoet aan de groente- en fruitrichtlijn²². Inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen voldoen minder vaak aan de groenterichtlijn. Driekwart (75%) van de inwoners van Escamp ontbijten minimaal 5 dagen per week, in Den Haag ligt dit percentage op 80% (figuur 2.7). Mannen ontbijten minder vaak dan vrouwen, inwoners jonger dan 65 jaar minder vaak dan inwoners van 65 jaar en ouder en inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen ontbijten minder vaak dan inwoners die daar geen moeite mee hebben.

¹⁸ Body Mass Index $\geq 25 \text{ kg/m}^2$

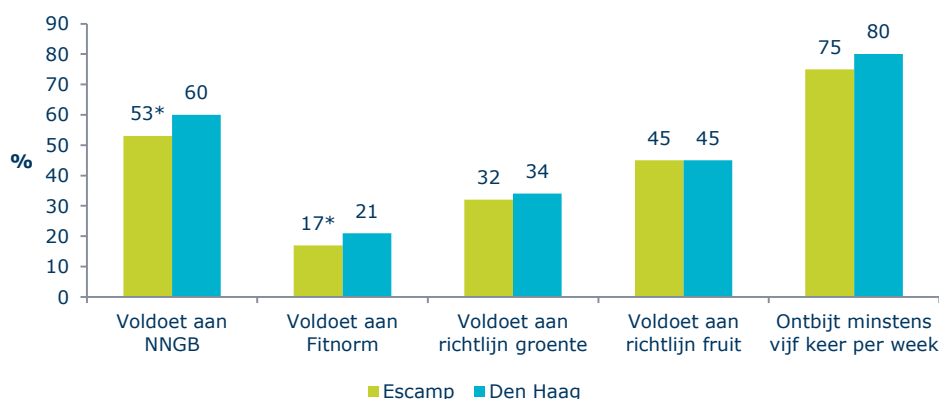
¹⁹ Body Mass Index $\geq 30 \text{ kg/m}^2$

²⁰ De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) stelt dat voor het onderhouden van de gezondheid een volwassene ten minste vijf dagen en het liefst alle dagen van de week minimaal 30 minuten matig intensief lichamelijk actief moet zijn.

²¹ De Fitnorm vereist ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

²² Volgens de 'Richtlijnen goede voeding' van de Gezondheidsraad moeten volwassenen dagelijks 150-250 gram groente en 250 gram (2 stuks) fruit eten.

Figuur 2.7 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), de Fitnorm, de richtlijn groente, de richtlijn fruit en dat minstens vijf keer per week ontbijt. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Alcohol

Elf procent (11%) van de inwoners van Escamp drinkt overmatig²³, dit is lager dan het percentage voor Den Haag (16%). Inwoners van 65 jaar en ouder zijn vaker overmatig drinker. Het percentage zware drinkers²⁴ is in Escamp (6%) ook lager dan in Den Haag (9%). In Escamp zijn mannen vaker zware drinker dan vrouwen.

Cannabis

Een kwart (24%) van de inwoners van Escamp heeft ooit cannabis gebruikt, een lager percentage dan in Den Haag (31%). In Escamp hebben mannen vaker ooit cannabis gebruikt dan vrouwen. Zes procent van de inwoners van Escamp heeft in de afgelopen maand cannabis gebruikt, dit is vergelijkbaar met Den Haag (6%). Inwoners die grote moeite hebben met rondkomen hebben vaker cannabis gebruikt in de afgelopen maand.

Roken

Bijna een derde (31%) de inwoners van Escamp rookt, dit is een hoger percentage dan voor Den Haag (25%). In Escamp roken vooral mannen, laagopgeleiden en inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen. Vrouwen en hoogopgeleiden hebben vaker nog nooit gerookt.

Slapen

In Escamp voelt een kwart van de inwoners (24%) zich niet uitgerust na een nacht slapen, in Den Haag is dit het geval bij 21% van de inwoners. De voornaamste redenen die men hiervoor geeft in Escamp zijn: te laat naar bed gaan (32%), 's avonds niet kunnen slapen (32%) en piekeren (26%).

Verbeteren van gezondheid

Vierentachtig procent (84%) van de inwoners van Escamp is van plan om voor het eind van het jaar zijn of haar gezondheid te verbeteren. In Den Haag is 81% van de inwoners dit van plan.

²³ Wekelijks meer dan veertien glazen (mannen) of meer dan zeven glazen (vrouwen) alcohol drinken.

²⁴ Wekelijks minstens één dag minimaal zes glazen (mannen) of vier glazen (vrouwen) alcohol drinken.

2.6 MANTELZORG

Geven

Zeventien procent (17%) van de inwoners van Escamp heeft in het afgelopen jaar mantelzorg²⁵ gegeven, dit is vergelijkbaar met Den Haag (18%). In Escamp geeft momenteel 10% van de inwoners mantelzorg, in Den Haag is dit 11%. Een mantelzorger in Escamp geeft gemiddeld 21 uur zorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 14 uur per week. Een kwart (24%) van de mantelzorgers in Escamp is tamelijk belast tot overbelast door het geven van mantelzorg, in Den Haag is dit het geval bij 1 op de 5 (19%) mantelzorgers.

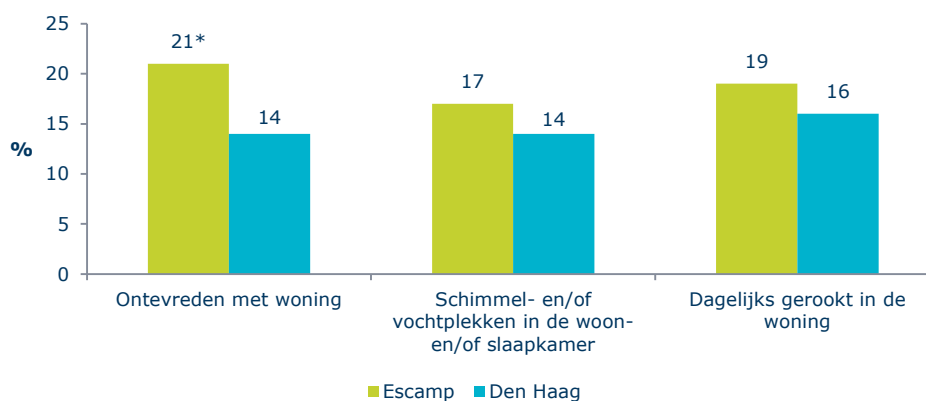
Ontvangen

Twaalf procent (12%) van de inwoners in Escamp heeft in het afgelopen jaar mantelzorg ontvangen. Dit is vergelijkbaar met het gemiddelde in Den Haag (11%). Elf procent (11%) ontvangt momenteel mantelzorg. Ook dit is vergelijkbaar met Den Haag (9%). Gemiddeld ontvangt men in Escamp 22 uur mantelzorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld ook 22 uur.

2.7 LEEFOMGEVING

Eenentwintig procent (21%) van de inwoners van Escamp is ontevreden met de eigen woning, een hoger percentage dan in Den Haag (14%). In Escamp heeft 17% van de inwoners schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer en wordt bij 19% dagelijks gerookt in huis (in Den Haag is dit respectievelijk 14% en 16%). (figuur 2.8)

Figuur 2.8 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woning, dat schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer heeft en waarbij dagelijks gerookt wordt in de woning. Gezondheidsenquête, 2016.

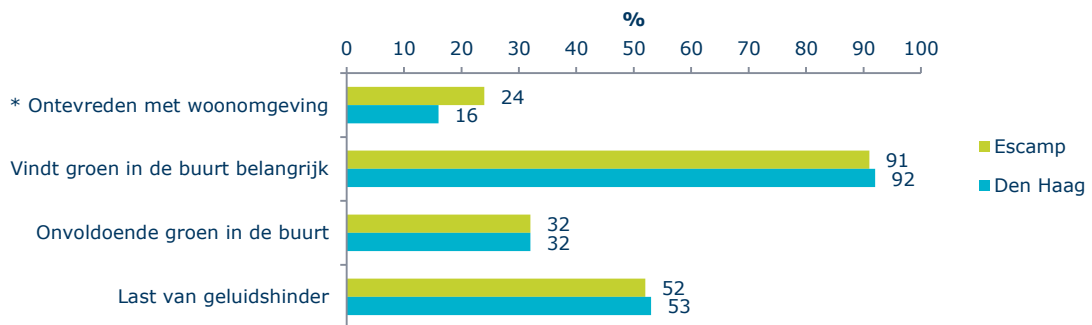
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Vierentwintig procent (24%) van de inwoners van Escamp is ontevreden met de woonomgeving. In Den Haag is dit gemiddeld lager (16%). Het percentage inwoners van Escamp dat groen in de buurt belangrijk vindt is 91%, in Den Haag is dit 92%. Tweeëndertig procent (32%) vindt de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende. Dit is vergelijkbaar met Den Haag (32%). (figuur 2.9)

Tweeënvijftig procent (52%) van de inwoners van Escamp ervaart matige tot ernstige geluidshinder. Dit is vergelijkbaar met het gemiddelde in Den Haag (53%) (figuur 2.9). De geluidshinder wordt voornamelijk veroorzaakt door: brommers en scooters (40%), burens (25%) en wegverkeer op wegen waar men maximaal 50 kilometer per uur mag rijden (29%).

²⁵ Een mantelzorger is iemand die minimaal 8 uur in de week en/of langer dan 3 maanden voor een ander zorgt.

Figuur 2.9 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woonomgeving, dat groen in de buurt belangrijk vindt, dat vindt dat er onvoldoende groen in de buurt is en dat last heeft van geluidshinder. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Kernpunten Escamp

Hieronder staan de gezondheidsindicatoren die voor de inwoners van Escamp significant afwijken van het gemiddelde in Den Haag.

Algemene gezondheid

1. Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is lager dan het gemiddelde in Den Haag.
2. Het percentage inwoners dat (ernstig) beperkt is vanwege zijn of haar gezondheid is hoger dan in Den Haag.
3. Het percentage inwoners dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit is hoger dan in Den Haag.

Geestelijke en sociale gezondheid

4. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is hoger dan in Den Haag.

Leefstijl

5. Het percentage inwoners met ernstig overgewicht is hoger dan in Den Haag.
6. Het percentage inwoners dat voldoet aan de NNGB is lager dan in Den Haag.
7. Het percentage inwoners dat voldoet aan de Fitnorm is lager dan in Den Haag.
8. Het percentage overmatige drinkers is lager dan in Den Haag.
9. Het percentage zware drinkers is lager dan in Den Haag.
10. Het percentage inwoners dat ooit cannabis heeft gebruikt is lager dan in Den Haag.
11. Het percentage inwoners dat rookt is hoger dan in Den Haag.

Leefomgeving

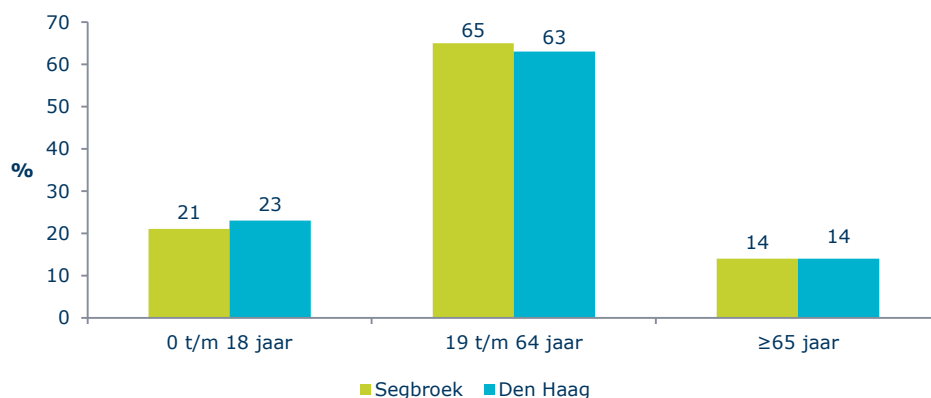
12. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woning is hoger dan in Den Haag.
13. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woonomgeving is hoger dan in Den Haag.

3. Segbroek

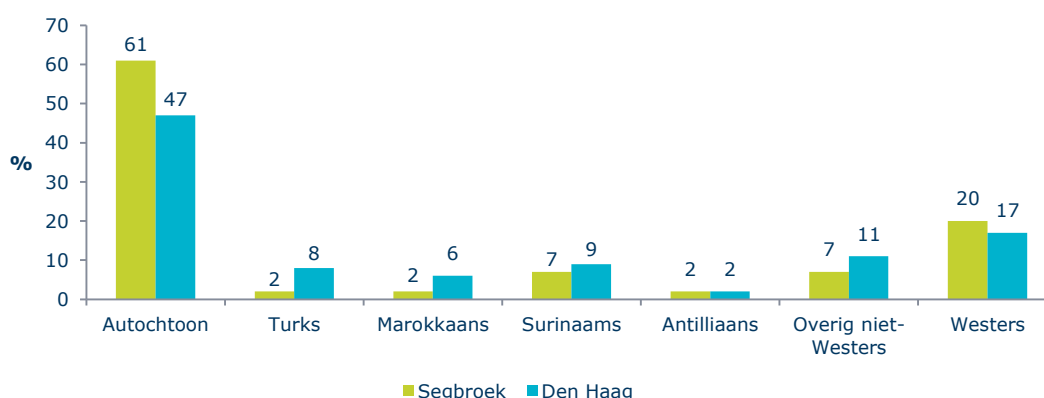
3.1 DEMOGRAFIE

Op 1 januari 2017 telde het stadsdeel Segbroek 61.069 inwoners. De leeftijdsopbouw van Segbroek komt overeen met de leeftijdsopbouw van Den Haag (figuur 3.1). In vergelijking met heel Den Haag wonen er in Segbroek relatief meer autochtone Hagenaars (figuur 3.2). De huishoudsamenstelling in Segbroek is vergelijkbaar met de huishoudsamenstelling²⁶ van Den Haag.

Figuur 3.1 Percentage inwoners naar leeftijd. Den Haag in cijfers, 2017.

Figuur 3.2 Percentage inwoners naar etnische achtergrond. Den Haag in cijfers, 2017.

3.2 SOCIAAL-ECONOMISCHE KENMERKEN

Het opleidingsniveau van de inwoners van Segbroek is hoger dan het opleidingsniveau van de inwoners van Den Haag. In Segbroek hebben relatief minder inwoners een laag opleidingsniveau (17%) dan in Den Haag (31%) en relatief meer inwoners een hoog opleidingsniveau (57% versus 40% voor Den Haag).

Het gemiddelde inkomen in Segbroek is iets hoger dan dat in Den Haag. In 2017 was het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar inkomen in Segbroek 25.879 euro bruto per jaar tegenover gemiddeld 24.300 euro bruto per jaar in Den Haag. Het percentage inwoners met een inkomen tot 105 procent van het wettelijk sociaal minimum is in Segbroek 9% tegenover 15% in Den Haag.

²⁶ De huishoudsamenstelling is de typering van een huishouden op basis van de onderlinge relaties tussen personen binnen het huishouden. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen 'eenoudergezin', 'eenpersoonshuishouden', 'samenwonend met kinderen' en 'samenwonend zonder kinderen'.

Indicatoren met betrekking tot het inkomen (tabel 3.1) laten zien dat een lager percentage inwoners in Segbroek enige of grote moeite heeft met rondkomen en een lager percentage onvoldoende geld heeft voor bepaalde activiteiten dan in Den Haag.

Tabel 3.1 Indicatoren met betrekking tot het inkomen. Den Haag in cijfers, 2017; Gezondheidsenquête, 2016.

	Segbroek (%)		Den Haag (%)
Enige of grote moeite met rondkomen	20	*	28
Onvoldoende geld om het huis te verwarmen	2	*	8
Onvoldoende geld om lidmaatschap te betalen	19	*	29
Onvoldoende geld om ergens op visite te gaan	8	*	14

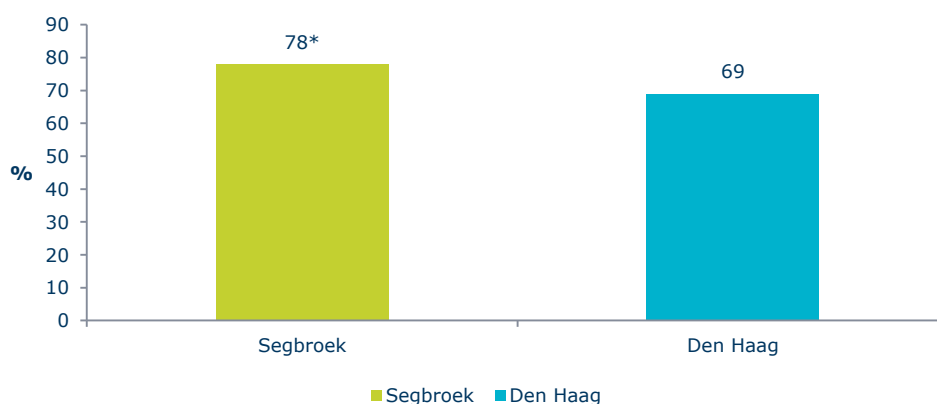
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

3.3 ALGEMENE GEZONDHEID

Ervaren gezondheid

Achteenzeventig procent (78%) van de inwoners van Segbroek ervaart zijn of haar gezondheid als (zeer) goed (figuur 3.3), dit is hoger dan het gemiddelde in Den Haag (69%). Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die moeite hebben met rondkomen.

Figuur 3.3 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een (zeer) goede ervaren gezondheid. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

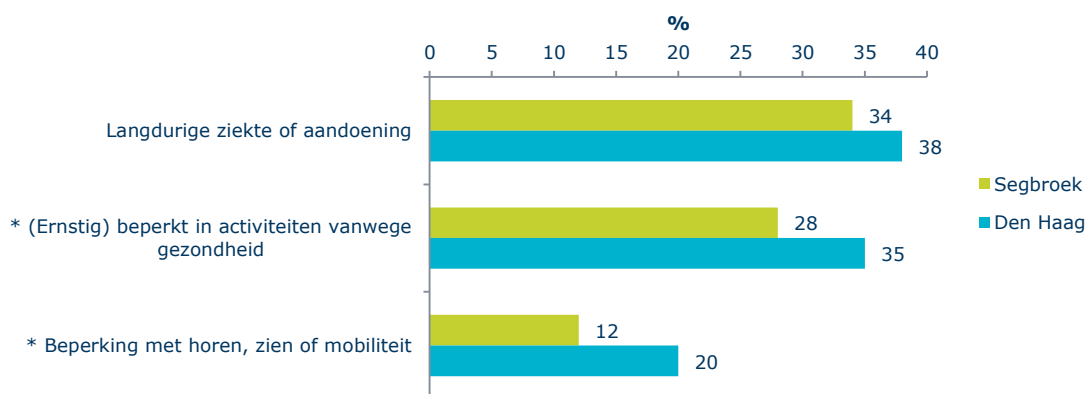
Functionele beperkingen

Vierendertig procent (34%) van de inwoners van Segbroek heeft een of meer langdurige²⁷ ziekte(n) of aandoening(en), in Den Haag is dit 38%. In Segbroek is het percentage inwoners dat een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en) heeft hoger bij inwoners van 65 jaar en ouder. Het percentage inwoners in Segbroek dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid (28%), is lager dan in Den Haag (35%). Dit percentage is hoger bij inwoners van 65 jaar en ouder en lager bij inwoners die geen moeite hebben met rondkomen. Twaalf procent (12%) van Segbroek geeft aan minimaal één beperking te hebben met horen, zien of mobiliteit; een lager percentage dan in Den

²⁷ Langdurig is (naar verwachting) 6 maanden of langer.

Haag (20%). Inwoners van 65 jaar en ouder en laagopgeleide inwoners hebben vaker last van een functionele beperking²⁸. (figuur 3.4)

Figuur 3.4 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en), dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid en dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

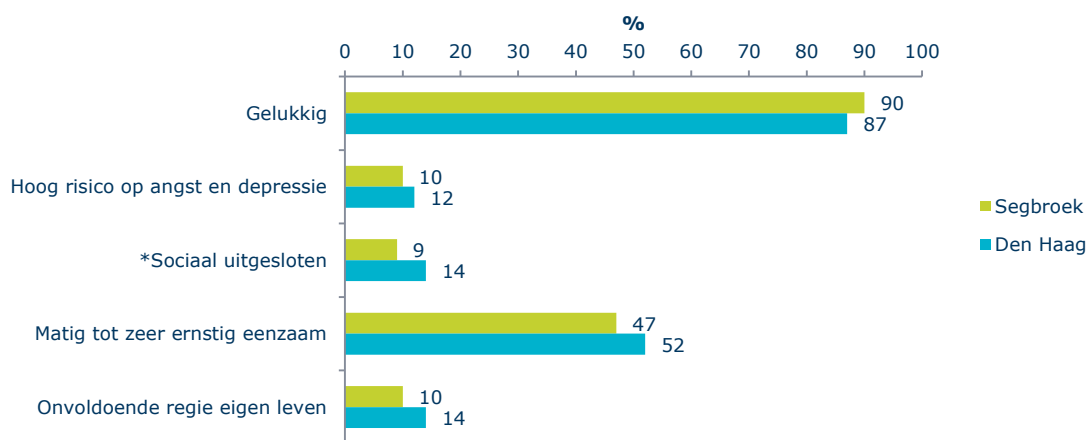
3.4 GEESTELIJKE EN SOCIALE GEZONDHEID

Negentig procent (90%) van de inwoners van Segbroek voelt zich gelukkig, in Den Haag is dat 87%. Het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is in Segbroek 10% en in Den Haag 12%. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is lager in Segbroek (9%) dan in Den Haag (14%). In Segbroek voelt 47% zich matig tot zeer ernstig eenzaam, in Den Haag is dat 52%. Tien procent (10%) van de inwoners van Segbroek zegt geen regie te hebben over het eigen leven, in Den Haag is dat 14% van de inwoners. (figuur 3.5)

Inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen hebben vaker een hoog risico op een angststoornis en depressie, voelen zich vaker sociaal uitgesloten, zijn vaker matig tot zeer ernstig eenzaam en geven vaker aan onvoldoende regie te hebben over hun eigen leven.

²⁸ Een beperking met horen, zien of mobiliteit.

Figuur 3.5 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat zich gelukkig voelt, met een hoog risico op een angststoornis of depressie, dat zich sociaal uitgesloten voelt, dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt en dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven. Gezondheidsenquête, 2016.

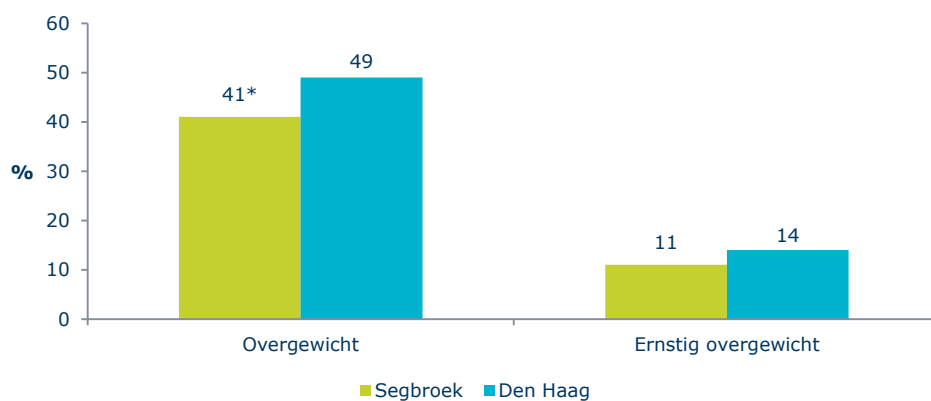
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

3.5 LEEFSTIJL

Overgewicht

In Segbroek is het percentage inwoners met overgewicht²⁹ (41%) lager dan in Den Haag (49%). Inwoners van Segbroek van 65 jaar en ouder hebben relatief vaker overgewicht (figuur 3.6). Het percentage inwoners met ernstig overgewicht³⁰ is in Segbroek 11% en in Den Haag 14%.

Figuur 3.6 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met overgewicht ($BMI \geq 25 \text{ kg/m}^2$) en ernstig overgewicht ($BMI \geq 30 \text{ kg/m}^2$). Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

²⁹ Body Mass Index $\geq 25 \text{ kg/m}^2$

³⁰ Body Mass Index $\geq 30 \text{ kg/m}^2$

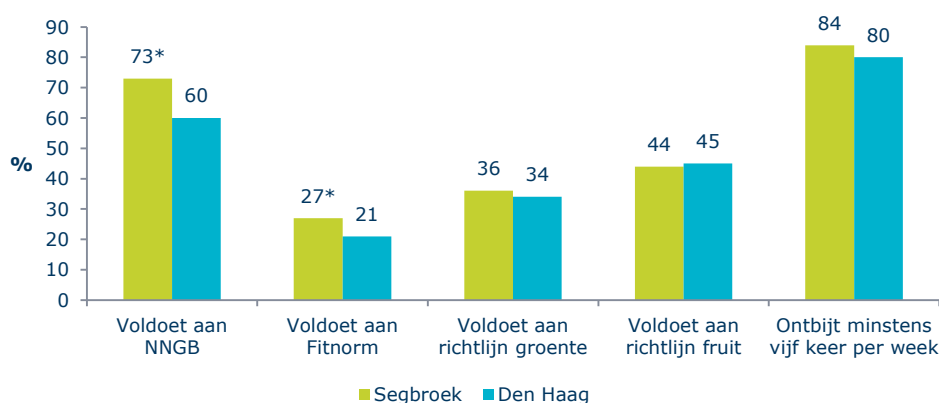
Beweging

In Segbroek voldoet 73% van de inwoners aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)³¹, dit is hoger dan in Den Haag (60%). Zevenentwintig procent (27%) van de inwoners van Segbroek voldoet aan de Fitnorm³², ook dit is hoger dan in Den Haag (21%) (figuur 3.7). Inwoners van 65 jaar en ouder voldoen vaker aan de Fitnorm.

Voeding

Er zijn geen grote verschillen tussen Segbroek en Den Haag in het percentage inwoners dat voldoet aan de groente- en fruitrichtlijn³³. Vierentachtig procent (84%) van de inwoners van Segbroek ontbijt minimaal 5 dagen per week, in Den Haag ligt dit percentage op 80% (figuur 3.7). Inwoners van 65 jaar en ouder ontbijten vaker minimaal 5 dagen per week dan inwoners jonger dan 65 jaar.

Figuur 3.7 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), de Fitnorm, de richtlijn groente, de richtlijn fruit en dat minstens vijf keer per week ontbijt. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Alcohol

Tweëntwintig procent (22%) van de inwoners van Segbroek drinkt overmatig³⁴, dit is hoger dan het percentage voor Den Haag (16%). Inwoners van 65 jaar en ouder zijn vaker overmatig drinker. In Segbroek is 13% zware drinker³⁵, een hoger percentage dan in Den Haag (9%).

Cannabis

Vierenveertig procent (44%) van de inwoners van Segbroek heeft ooit cannabis gebruikt, een hoger percentage dan in Den Haag (31%). Acht procent (8%) van de inwoners van Segbroek heeft in de afgelopen maand cannabis gebruikt, in Den Haag is dit 6%.

Roken

Een kwart (25%) de inwoners van Segbroek rookt, dit is vergelijkbaar met Den Haag (25%). In Segbroek zijn inwoners van 65 jaar en ouder minder vaak roker.

³¹ De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) stelt dat voor het onderhouden van de gezondheid een volwassene ten minste vijf dagen en het liefst alle dagen van de week minimaal 30 minuten matig intensief lichamelijk actief moet zijn.

³² De Fitnorm vereist ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

³³ Volgens de 'Richtlijnen goede voeding' van de Gezondheidsraad moeten volwassenen dagelijks 150-250 gram groente en 250 gram (2 stuks) fruit eten.

³⁴ Wekelijks meer dan veertien glazen (mannen) of meer dan zeven glazen (vrouwen) alcohol drinken.

³⁵ Wekelijks minstens één dag minimaal zes glazen (mannen) of vier glazen (vrouwen) alcohol drinken.

Slapen

In Segbroek voelt 18% van de inwoners zich niet uitgerust na een nacht slapen, in Den Haag is dit 21% van de inwoners. De voornaamste redenen die inwoners van Segbroek hiervoor geven zijn: te laat naar bed gaan (41%), 's avonds niet kunnen slapen (36%) en piekeren (27%).

Verbeteren van gezondheid

Vijfentachtig procent (85%) van de inwoners van Segbroek is van plan om voor het eind van het jaar zijn of haar gezondheid te verbeteren, in Den Haag is dit 81%. Inwoners van 65 jaar en ouder geven minder vaak aan dat ze van plan zijn hun gezondheid te verbeteren. Inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen geven vaker aan dat ze van plan zijn hun gezondheid te verbeteren.

3.6 MANTELZORG

Geven

Twintig procent (20%) van de inwoners van Segbroek heeft in het afgelopen jaar mantelzorg³⁶ gegeven, in Den Haag is dit 18%. In Segbroek geeft momenteel 13% van de inwoners mantelzorg, in Den Haag is dit 11%. Een mantelzorger in Segbroek geeft gemiddeld 9 uur zorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 14 uur per week. Twintig procent van de mantelzorgers in Segbroek is tamelijk belast tot overbelast door het geven van mantelzorg, in Den Haag is dit het geval bij 19% van de mantelzorgers.

Ontvangen

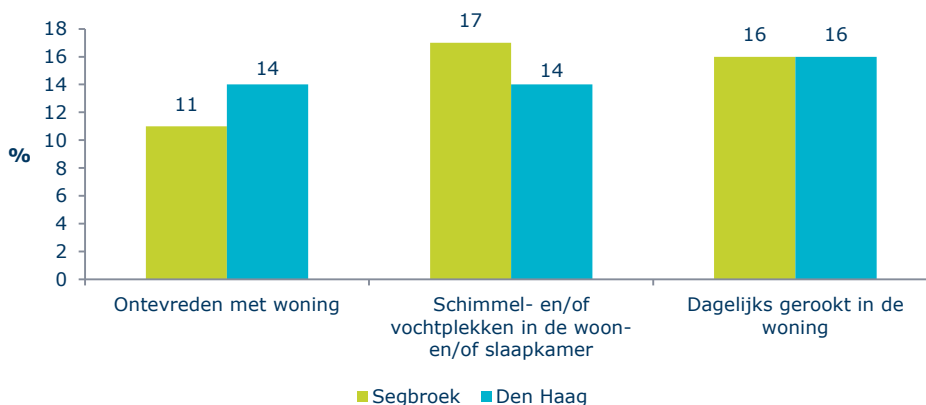
Acht procent (8%) van de inwoners in Segbroek heeft in het afgelopen jaar mantelzorg ontvangen, in Den Haag is dit 11%. Zes procent (6%) ontvangt momenteel mantelzorg, in Den Haag is dit 9%. Gemiddeld ontvangt men in Segbroek 31 uur mantelzorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 22 uur.

3.7 LEEFOMGEVING

Elf procent (11%) van de inwoners van Segbroek is ontevreden met de eigen woning, in Den Haag is dit 14%. Vrouwen en inwoners van 65 jaar en ouder zijn minder vaak ontevreden met hun woning. Inwoners die grote moeite hebben met financieel rondkomen zijn vaker ontevreden met hun woning. In Segbroek heeft 17% van de inwoners schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer en wordt bij 16% dagelijks gerookt in huis (in Den Haag is dit respectievelijk 14% en 16%). Inwoners van 65 jaar en ouder hebben minder vaak last van schimmel- en/of vochtplekken in de woning. (figuur 3.8)

³⁶ Een mantelzorger is iemand die minimaal 8 uur in de week en/of langer dan 3 maanden voor een ander zorgt.

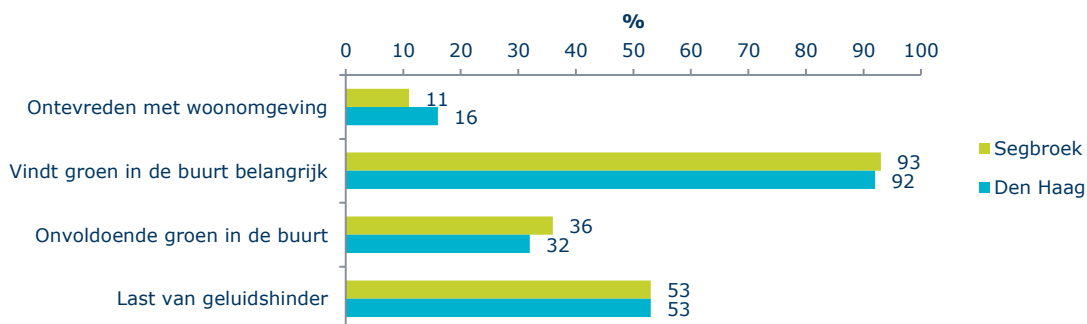
Figuur 3.8 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woning, dat schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer heeft en waarbij dagelijks gerookt wordt in de woning. Gezondheidsenquête, 2016.

Elf procent van de inwoners van Segbroek is ontevreden met de woonomgeving, in Den Haag is dit 16%. In Segbroek vindt 93% van de inwoners groen in de buurt belangrijk en in Den Haag 92%. Zesendertig procent vindt de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende. In Den Haag vindt ongeveer een derde (32%) van de inwoners dit. (figuur 3.9)

Drieënvijftig procent ervaart matige tot ernstige geluidshinder. Dit is gelijk aan Den Haag (figuur 3.9). De geluidshinder bij de inwoners van Segbroek wordt vooral veroorzaakt door: brommers en scooters (38%), en wegverkeer op wegen waar men maximaal 50 kilometer per uur mag rijden (24%).

Figuur 3.9 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woonomgeving, dat groen in de buurt belangrijk vindt, dat vindt dat er onvoldoende groen in de buurt is en dat last heeft van geluidshinder. Gezondheidsenquête, 2016.

Kernpunten Segbroek

Hieronder staan de gezondheidsindicatoren die voor de inwoners van Segbroek significant afwijken van het gemiddelde in Den Haag.

Algemene gezondheid

1. Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is hoger dan het gemiddelde in Den Haag.
2. Het percentage inwoners dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege zijn of haar gezondheid is lager dan in Den Haag.
3. Het percentage inwoners dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit is lager dan in Den Haag.

Geestelijke en sociale gezondheid

4. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is lager dan in Den Haag.

Leefstijl

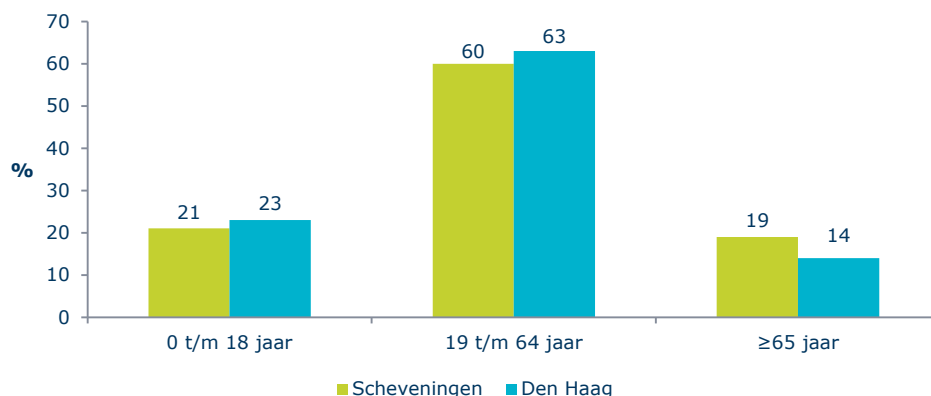
5. Het percentage inwoners met overgewicht is lager dan in Den Haag.
6. Het percentage inwoners dat voldoet aan de NNGB is hoger dan in Den Haag.
7. Het percentage inwoners dat voldoet aan de Fitnorm is hoger dan in Den Haag.
8. Het percentage overmatige drinkers is hoger dan in Den Haag.
9. Het percentage zware drinkers is hoger dan in Den Haag.
10. Het percentage inwoners dat ooit cannabis heeft gebruikt is hoger dan in Den Haag.

4. Scheveningen

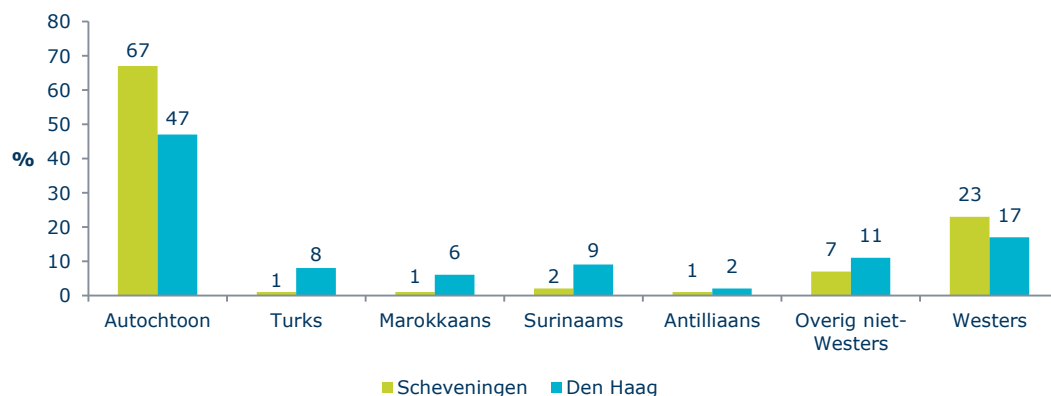
4.1 DEMOGRAFIE

Op 1 januari 2017 telde het stadsdeel Scheveningen 55.976 inwoners. Er wonen relatief meer inwoners van 65 jaar en ouder dan in Den Haag (figuur 4.1). Twee derde van de inwoners van Scheveningen is autochtoon (figuur 4.2). In verhouding met Den Haag wonen er minder inwoners van Turkse, Marokkaanse, Surinaamse, Antilliaanse of overige niet-Westerse afkomst. De huishoudsamenstelling³⁷ in Scheveningen is vergelijkbaar met de huishoudsamenstelling van Den Haag.

Figuur 4.1 Percentage inwoners naar leeftijd. Den Haag in cijfers, 2017.

Figuur 4.2 Percentage inwoners naar etnische achtergrond. Den Haag in cijfers, 2017.

4.2 SOCIAAL-ECONOMISCHE KENMERKEN

Het opleidingsniveau van de inwoners van Scheveningen is hoger dan het opleidingsniveau van de inwoners van Den Haag. In Scheveningen hebben relatief minder inwoners een laag opleidingsniveau (23%) dan in Den Haag (31%), relatief minder inwoners een midden opleidingsniveau (23% versus 30% voor Den Haag) en relatief meer inwoners een hoog opleidingsniveau (54% versus 40% voor Den Haag).

Het gemiddelde inkomen in Scheveningen is hoger dan dat in Den Haag. In 2017 was het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar inkomen in Scheveningen 29.407 euro bruto per jaar tegenover gemiddeld 24.300 euro bruto per jaar in Den Haag. Het percentage inwoners met een inkomen tot 105 procent van het wettelijk sociaal minimum is in Scheveningen 7% tegenover 15% in

³⁷ De huishoudsamenstelling is de typering van een huishouden op basis van de onderlinge relaties tussen personen binnen het huishouden. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen 'eenoudergezin', 'eenpersoonshuishouden', 'samenwonend met kinderen' en 'samenwonend zonder kinderen'.

Den Haag. Indicatoren met betrekking tot het inkomen (tabel 4.1) laten zien dat een lager percentage inwoners in Scheveningen enige of grote moeite heeft met rondkomen en een lager percentage onvoldoende geld heeft om een lidmaatschap te betalen of om ergens op visite te gaan dan in Den Haag.

Tabel 4.1 Indicatoren met betrekking tot het inkomen. Den Haag in cijfers, 2017; Gezondheidsenquête, 2016.

	Scheveningen (%)		Den Haag (%)
Enige of grote moeite met rondkomen	17	*	28
Onvoldoende geld om het huis te verwarmen	4		8
Onvoldoende geld om lidmaatschap te betalen	15	*	29
Onvoldoende geld om ergens op visite te gaan	7	*	14

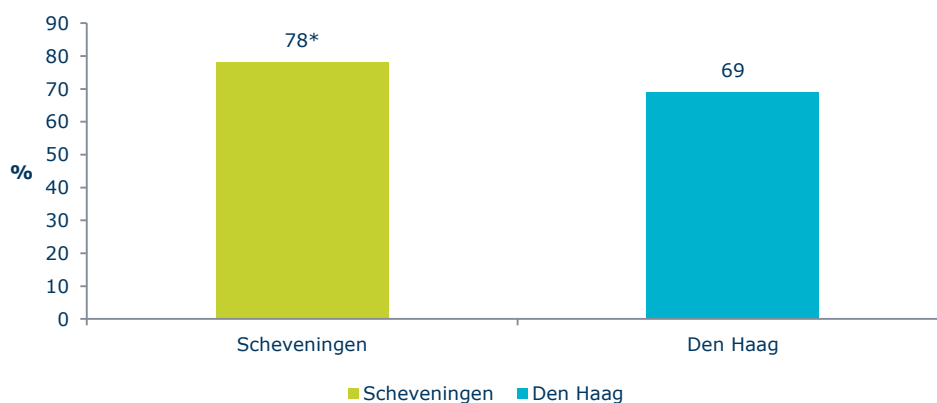
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

4.3 ALGEMENE GEZONDHEID

Ervaren gezondheid

Achtenzeventig procent (78%) van de inwoners van Scheveningen ervaart zijn of haar gezondheid als (zeer) goed (figuur 4.3), dit is hoger dan het gemiddelde in Den Haag (69%). Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die grote moeite hebben met rondkomen.

Figuur 4.3 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een (zeer) goede ervaren gezondheid. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

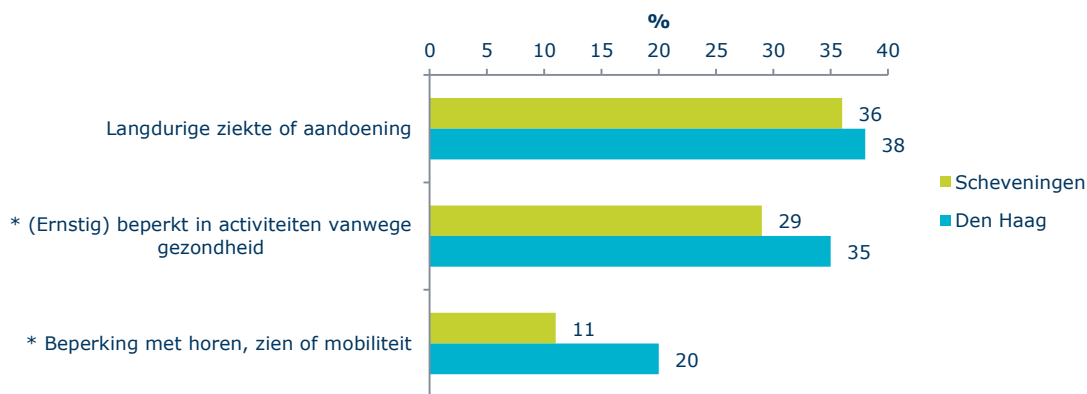
Functionele beperkingen

Zesendertig procent (36%) van de inwoners van Scheveningen heeft een of meer langdurige³⁸ ziekte(n) of aandoening(en), in Den Haag is dit 38%. Het percentage inwoners in Scheveningen dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid (29%), is lager dan het gemiddelde in Den Haag (35%). Inwoners van 65 jaar en ouder en laagopgeleide inwoners hebben vaker een langdurige aandoening of ziekte en zijn vaker (ernstig) beperkt vanwege hun gezondheid. Elf procent (11%) van de inwoners van Scheveningen heeft minimaal één beperking met horen, zien of mobiliteit; een lager percentage dan in Den Haag (20%). Inwoners van 65 jaar en ouder,

³⁸ Langdurig is (naar verwachting) 6 maanden of langer.

laagopgeleide inwoners en inwoners die grote moeite hebben met rondkomen hebben vaker een functionele beperking³⁹. (figuur 4.4)

Figuur 4.4 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en), dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid en dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit. Gezondheidsenquête, 2016.

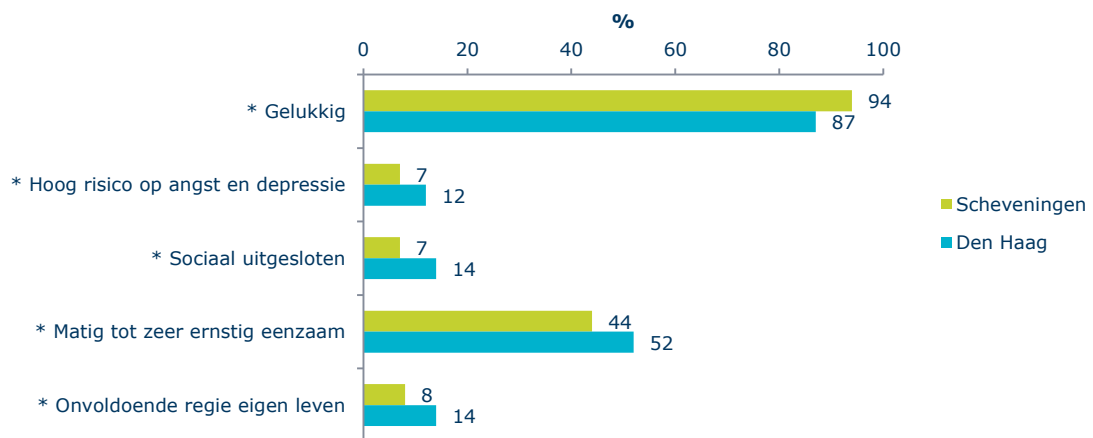
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

4.4 GEESTELIJKE EN SOCIALE GEZONDHEID

Vierennegentig procent (94%) van de inwoners van Scheveningen voelt zich gelukkig, dit is hoger dan in Den Haag (87%). Het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is lager in Scheveningen (7%) dan in Den Haag (12%). Inwoners van Scheveningen die grote moeite hebben met rondkomen, hebben vaker een hoog risico op een angststoornis of depressie. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is lager in Scheveningen (7%) dan in Den Haag (14%). Inwoners die moeite hebben met rondkomen, geven vaker aan zich sociaal uitgesloten te voelen. In Scheveningen voelt 44% zich matig tot zeer ernstig eenzaam, dit is lager dan in Den Haag (52%). Acht procent (8%) van de inwoners van Scheveningen zegt geen regie te hebben over het eigen leven, dit is eveneens lager dan in Den Haag (14%). (figuur 4.5)

³⁹ Een beperking met horen, zien of mobiliteit.

Figuur 4.5 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat zich gelukkig voelt, met een hoog risico op een angststoornis of depressie, dat zich sociaal uitgesloten voelt, dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt en dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven. Gezondheidsenquête, 2016.

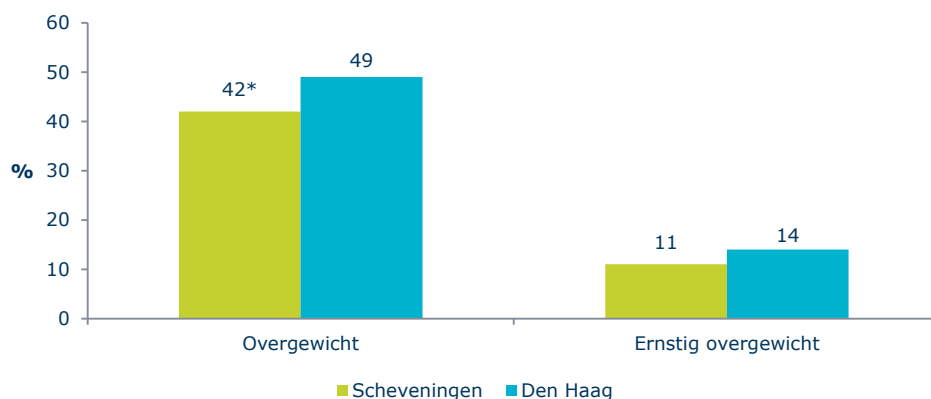
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

4.5 LEEFSTIJL

Overgewicht

In Scheveningen is het percentage inwoners met overgewicht (42%) overgewicht⁴⁰ lager dan in Den Haag (49%). Inwoners van Scheveningen van 65 jaar en ouder en laagopgeleide inwoners hebben vaker overgewicht. Het percentage inwoners met ernstig overgewicht⁴¹ is in Scheveningen 11% en in Den Haag 14% (figuur 4.6). Laagopgeleide inwoners van Scheveningen hebben vaker ernstig overgewicht.

Figuur 4.6 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met overgewicht ($BMI \geq 25 \text{ kg/m}^2$) en ernstig overgewicht ($BMI \geq 30 \text{ kg/m}^2$). Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

⁴⁰ Body Mass Index $\geq 25 \text{ kg/m}^2$

⁴¹ Body Mass Index $\geq 30 \text{ kg/m}^2$

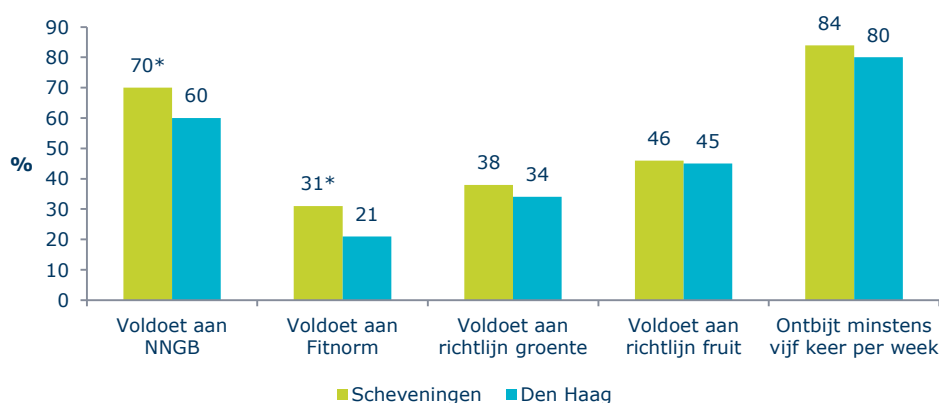
Beweging

In Scheveningen voldoet 70% van de inwoners aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)⁴², dit is hoger dan in Den Haag (60%). Bijna een derde (31%) van de inwoners van Scheveningen voldoet aan de Fitnorm⁴³, ook dit is hoger dan in Den Haag (21%) (figuur 4.7). Inwoners van 65 jaar en ouder voldoen vaker aan de Fitnorm.

Voeding

Er zijn geen grote verschillen tussen Scheveningen en Den Haag in het percentage inwoners dat voldoet aan de groente- en fruitrichtlijn⁴⁴. Vierentachtig procent (84%) van de inwoners van Scheveningen ontbijt minimaal 5 dagen per week, in Den Haag ligt dit percentage op 80% (figuur 4.7). In Scheveningen is het percentage inwoners van 65 jaar en ouder dat voldoet aan de groenterichtlijn relatief hoger en het percentage inwoners van 65 jaar en ouder dat minimaal 5 dagen per week ontbijt relatief lager. Inwoners die grote moeite hebben met rondkomen voldoen minder vaak aan de ontbijtnorm.

Figuur 4.7 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), de Fitnorm, de richtlijn groente, de richtlijn fruit en dat minstens vijf keer per week ontbijt. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Alcohol

Tweeëntwintig procent (22%) van de inwoners van Scheveningen drinkt overmatig⁴⁵, dit is hoger dan het percentage voor Den Haag (16%). In Scheveningen is 12% zware drinker⁴⁶, in Den Haag is dit 9%.

Cannabis

Eenenveertig procent (41%) van de inwoners van Scheveningen heeft ooit cannabis gebruikt, een hoger percentage dan in Den Haag (31%). Laagopgeleide inwoners geven minder vaak aan dat ze ooit cannabis hebben gebruikt. Zes procent (6%) van de inwoners van Scheveningen heeft in de afgelopen maand cannabis gebruikt, dat is vergelijkbaar met Den Haag (6%).

⁴² De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) stelt dat voor het onderhouden van de gezondheid een volwassene ten minste vijf dagen en het liefst alle dagen van de week minimaal 30 minuten matig intensief lichamelijk actief moet zijn.

⁴³ De Fitnorm vereist ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

⁴⁴ Volgens de 'Richtlijnen goede voeding' van de Gezondheidsraad moeten volwassenen dagelijks 150-250 gram groente en 250 gram (2 stuks) fruit eten.

⁴⁵ Wekelijks meer dan veertien glazen (mannen) of meer dan zeven glazen (vrouwen) alcohol drinken.

⁴⁶ Wekelijks minstens één dag minimaal zes glazen (mannen) of vier glazen (vrouwen) alcohol drinken.

Roken

Een op de vijf (21%) inwoners van Scheveningen rookt, in Den Haag is dit een kwart van de inwoners (25%).

Slapen

In Scheveningen voelt 16% van de inwoners zich niet uitgerust na een nacht slapen, in Den Haag is dit 21% van de inwoners. De voornaamste redenen die men hiervoor geeft in Scheveningen zijn: te laat naar bed gaan (38%), piekeren (30%) en 's avonds niet kunnen slapen (24%).

Verbeteren van gezondheid

Driekwart (77%) van de inwoners van Scheveningen is van plan om voor het eind van het jaar zijn of haar gezondheid te verbeteren, in Den Haag is dit 81%. Inwoners van 65 jaar en ouder en laagopgeleide inwoners geven minder vaak aan dat ze van plan zijn hun gezondheid te verbeteren.

4.6 MANTELZORG

Geven

Eenentwintig procent (21%) van de inwoners van Scheveningen heeft in het afgelopen jaar mantelzorg⁴⁷ gegeven, in Den Haag is dit 18%. Laagopgeleide inwoners geven minder vaak aan dat ze in het afgelopen jaar mantelzorg hebben gegeven. In Scheveningen geeft momenteel 15% van de inwoners mantelzorg, in Den Haag is dit 11%. Een mantelzorger in Scheveningen geeft gemiddeld 9 uur zorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 14 uur per week. Achttien procent (18%) van de mantelzorgers in Scheveningen is tamelijk belast tot overbelast door het geven van mantelzorg, in Den Haag is dit het geval bij 1 op de 5 (19%) van de mantelzorgers.

Ontvangen

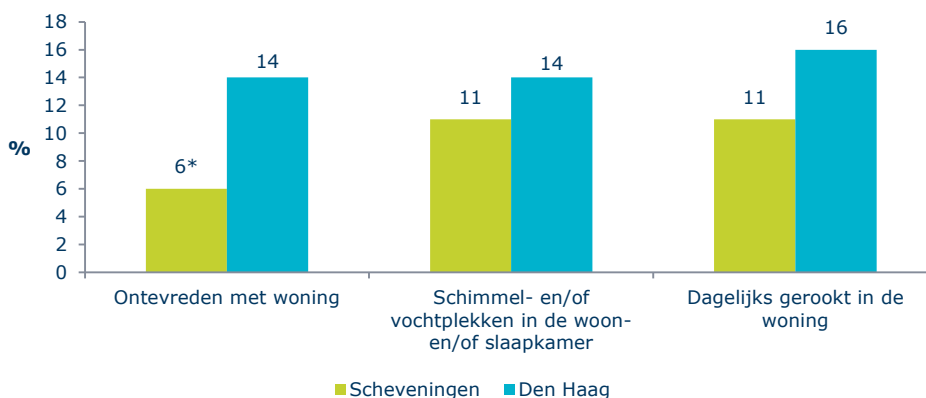
Negen procent (9%) van de inwoners in Scheveningen heeft in het afgelopen jaar mantelzorg ontvangen, in Den Haag is dit 11%. Zeven procent ontvangt momenteel mantelzorg, in Den Haag is dit 9%. Gemiddeld ontvangt men in Scheveningen 26 uur mantelzorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 22 uur.

4.7 LEEFOMGEVING

Zes procent (6%) van de inwoners van Scheveningen is ontevreden met de eigen woning, dit is lager dan in Den Haag (14%). Inwoners die grote moeite hebben met rondomen zijn vaker ontevreden met hun woning. In Scheveningen heeft 11% van de inwoners schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer en wordt bij 11% dagelijks gerookt in huis (in Den Haag is dit respectievelijk 14% en 16%). Inwoners van 65 jaar en ouder hebben minder vaak last van schimmel- en/of vochtplekken in de woning. (figuur 4.8)

⁴⁷ Een mantelzorger is iemand die minimaal 8 uur in de week en/of langer dan 3 maanden voor een ander zorgt.

Figuur 4.8 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woning, dat schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer heeft en waarbij dagelijks gerookt wordt in de woning. Gezondheidsenquête, 2016.

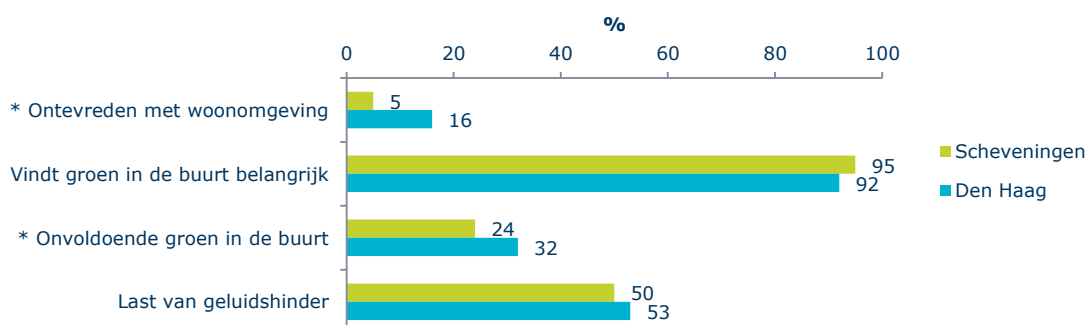

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Vijf procent (5%) van de inwoners van Scheveningen is ontevreden met de woonomgeving, dit is lager dan het percentage voor Den Haag (16%). In Scheveningen vindt 95% van de inwoners groen in de buurt belangrijk, in Den Haag is dit 92%. Een kwart (24%) vindt de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende, dit is lager dan in Den Haag (32%). (figuur 4.9)

De helft van de inwoners (50%) ervaart matige tot ernstige geluidshinder, in Den Haag is dit 53% (figuur 4.9). Inwoners van 65 jaar en ouder ervaren vaker overlast door geluid. De geluidshinder in Scheveningen wordt vooral veroorzaakt door: brommers en scooters (40%) en wegverkeer op wegen waar men maximaal 50 kilometer per uur mag rijden (23%).

Figuur 4.9 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woonomgeving, dat groen in de buurt belangrijk vindt, dat vindt dat er onvoldoende groen in de buurt is en dat last heeft van geluidshinder. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Kernpunten Scheveningen

Hieronder staan de gezondheidsindicatoren die voor de inwoners van Scheveningen significant afwijken van het gemiddelde in Den Haag.

Algemene gezondheid

1. Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is hoger dan het gemiddelde in Den Haag.
2. Het percentage inwoners dat (ernstig) beperkt is vanwege zijn of haar gezondheid is lager dan in Den Haag.
3. Het percentage inwoners dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit is lager dan in Den Haag.

Geestelijke en sociale gezondheid

4. Het percentage inwoners dat zich gelukkig voelt is hoger dan in Den Haag.
5. Het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is lager dan in Den Haag.
6. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is lager dan in Den Haag.
7. Het percentage inwoners dat zich matig tot ernstig eenzaam voelt is lager dan in Den Haag.
8. Het percentage inwoners dat het gevoel onvoldoende regie heeft over het eigen leven is lager dan in Den Haag.

Leefstijl

9. Het percentage inwoners met overgewicht is lager dan in Den Haag.
10. Het percentage inwoners dat voldoet aan de NNGB is hoger dan in Den Haag.
11. Het percentage inwoners dat voldoet aan de Fitnorm is hoger dan in Den Haag.
12. Het percentage overmatige drinkers is hoger dan in Den Haag.
13. Het percentage inwoners dat ooit cannabis heeft gebruikt is hoger dan in Den Haag.

Leefomgeving

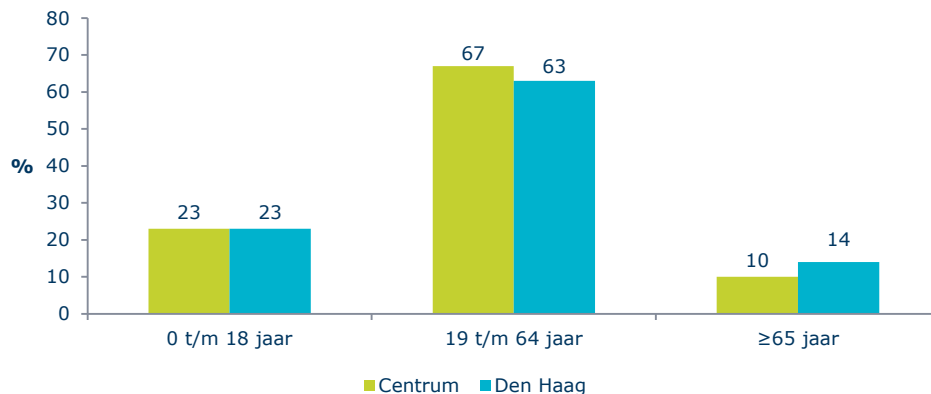
14. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woning is lager dan in Den Haag.
15. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woonomgeving is lager dan in Den Haag.
16. Het percentage inwoners dat de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende vindt is lager dan in Den Haag.

5. Centrum

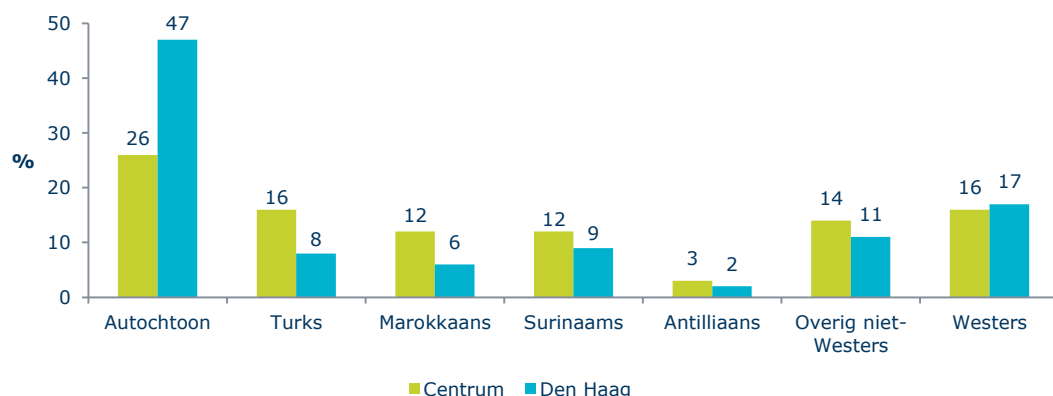
5.1 DEMOGRAFIE

Op 1 januari 2017 telde het stadsdeel Centrum 103.281 inwoners. Er wonen naar verhouding minder inwoners van 65 jaar en ouder en meer 19-64 jarigen (figuur 5.1). In vergelijking met Den Haag wonen er in Centrum meer inwoners van niet-Westerse afkomst en minder autochtone Hagenaars (figuur 5.2). Centrum kent relatief iets meer eenpersoonshuishoudens (54%) dan Den Haag (47%).

Figuur 5.1 Percentage inwoners naar leeftijd. Den Haag in cijfers, 2017.

Figuur 5.2 Percentage inwoners naar etnische achtergrond. Den Haag in cijfers, 2017.

5.2 SOCIAAL-ECONOMISCHE KENMERKEN

Het opleidingsniveau van de inwoners van Centrum is lager dan het opleidingsniveau van de inwoners van Den Haag. In Centrum hebben relatief meer inwoners een laag opleidingsniveau (36%) dan in Den Haag (31%).

Het gemiddelde inkomen in Centrum is lager dan dat in Den Haag. In 2017 was het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar inkomen in Centrum 21.884 euro bruto per jaar tegenover gemiddeld 24.300 euro bruto per jaar in Den Haag. Het percentage inwoners met een inkomen tot 105 procent van het wettelijk sociaal minimum is in Centrum 23% tegenover 15% in Den Haag. Indicatoren met betrekking tot het inkomen (tabel 5.1) laten zien dat een hoger percentage inwoners in Centrum enige of grote moeite heeft met rondkomen en een hoger percentage onvoldoende geld heeft om een lidmaatschap te betalen of om ergens op visite te gaan dan inwoners in Den Haag.

Tabel 5.1 Indicatoren met betrekking tot het inkomen. Den Haag in cijfers, 2017; Gezondheidsenquête, 2016.

	Centrum (%)		Den Haag (%)
Enige of grote moeite met rondkomen	38	*	28
Onvoldoende geld om het huis te verwarmen	10		8
Onvoldoende geld om lidmaatschap te betalen	39	*	29
Onvoldoende geld om ergens op visite te gaan	21	*	14

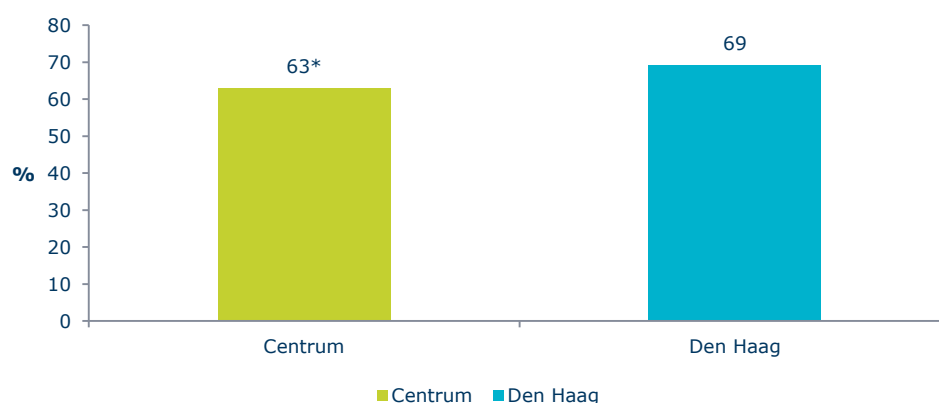
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

5.3 ALGEMENE GEZONDHEID

Ervaren gezondheid

Drieënzestig procent (63%) van de inwoners van Centrum ervaart zijn of haar gezondheid als (zeer) goed (figuur 5.3), dit is lager dan in Den Haag (69%). Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die moeite hebben met rondkomen.

Figuur 5.3 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een (zeer) goede ervaren gezondheid. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Functionele beperkingen

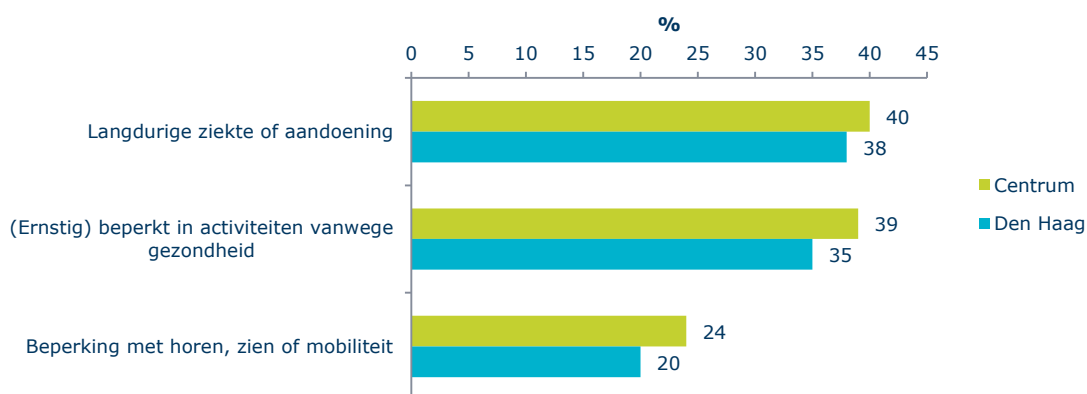
Veertig procent (40%) van de inwoners van Centrum heeft een of meer langdurige⁴⁸ ziekte(n) of aandoening(en), in Den Haag is dit 38%. Het percentage inwoners in Centrum dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid is 39%, in Den Haag is dit 35%. Een kwart (24%) de inwoners heeft minimaal één beperking met horen, zien of mobiliteit; in Den Haag is dat een op de vijf inwoners (20%). (figuur 5.4)

Inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die grote moeite hebben met rondkomen, hebben vaker te maken met langdurige ziekte(n) of aandoening(en), zijn vaker (ernstig) beperkt vanwege hun gezondheid en hebben vaker een functionele beperking⁴⁹.

⁴⁸ Langdurig is (naar verwachting) 6 maanden of langer.

⁴⁹ Een beperking met horen, zien of mobiliteit.

Figuur 5.4 Percentage inwoners met een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en), dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid en dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit. Gezondheidsenquête, 2016.

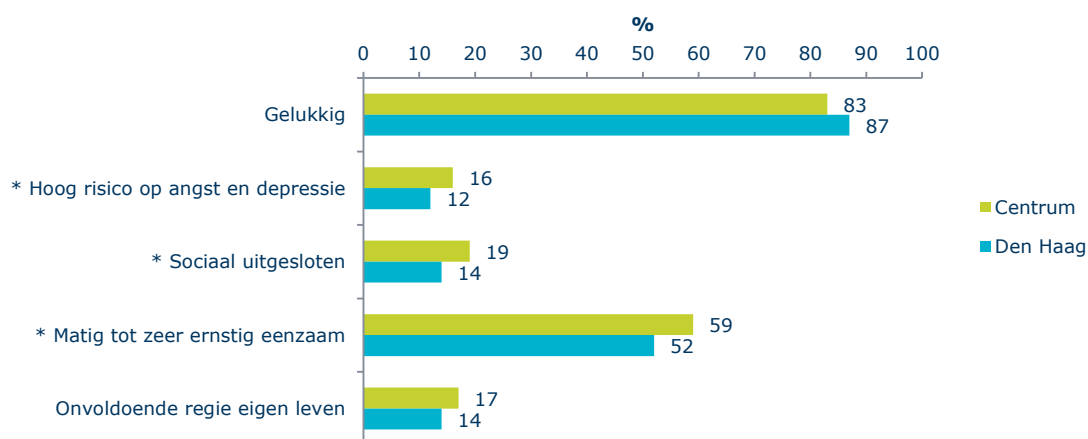

5.4 GEESTELIJKE EN SOCIALE GEZONDHEID

Drieëntachtig procent (83%) van de inwoners van Centrum voelt zich gelukkig, in Den Haag is dat 87%. Het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is in hoger in Centrum (16%) dan in Den Haag (12%). Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is in Centrum 19% en in Den Haag 14%. Negenenvijftig procent (59%) van de inwoners van Centrum is matig tot zeer ernstig eenzaam, een hoger percentage dan in Den Haag (52%). Zeventien procent (17%) van de inwoners van Centrum zegt onvoldoende regie te hebben over het eigen leven, in Den Haag is dit 14%. (figuur 5.5)

Inwoners van Centrum die grote moeite hebben met rondkomen en laagopgeleide inwoners voelen zich minder vaak gelukkig, hebben vaker een hoog risico op een angststoornis of depressie, voelen zich vaker sociaal uitgesloten, zijn vaker matig tot zeer ernstig eenzaam en hebben vaker onvoldoende regie over het eigen leven. Inwoners van 65 jaar en ouder zijn minder vaak gelukkig en hebben vaker onvoldoende regie over het eigen leven dan inwoners jonger dan 65 jaar in Centrum.

Figuur 5.5 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat zich gelukkig voelt, met een hoog risico op een angststoornis of depressie, dat zich sociaal uitgesloten voelt, dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt en dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven. Gezondheidsenquête, 2016.

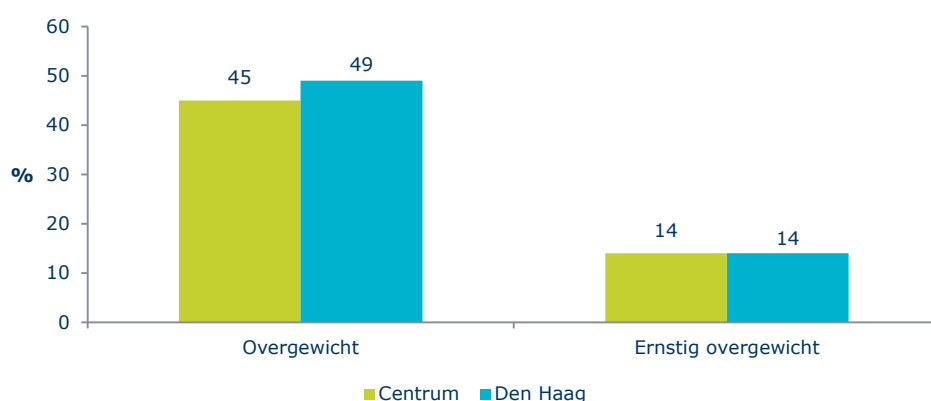

5.5 LEEFSTIJL

Overgewicht

In Centrum heeft 45% van de inwoners overgewicht⁵⁰, in Den Haag is dit 49%. Het percentage inwoners met ernstig overgewicht⁵¹ is in Centrum (14%) vergelijkbaar met Den Haag (14%) (figuur 5.6). Inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die moeite hebben met rondkomen hebben vaker (ernstig) overgewicht. Daartegenover hebben hoogopgeleide inwoners en inwoners die geen moeite hebben met rondkomen minder vaak ernstig overgewicht.

Figuur 5.6 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met overgewicht ($BMI \geq 25 \text{ kg/m}^2$) en ernstig overgewicht ($BMI \geq 30 \text{ kg/m}^2$). Gezondheidsenquête, 2016.

Beweging

In Centrum voldoet 55% van de inwoners aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)⁵², in Den Haag is dit 60%. Achttien procent (18%) van de inwoners van Centrum voldoet aan de Fitnorm⁵³, in Den Haag voldoet 21% aan deze norm (figuur 5.7). Inwoners van 65 jaar en ouder voldoen vaker aan zowel de NNGB als de Fitnorm.

Voeding

Er zijn geen grote verschillen tussen Centrum en Den Haag in het percentage inwoners dat voldoet aan de groente- en fruitrichtlijn⁵⁴. Het percentage inwoners van Centrum dat minimaal 5 dagen per week ontbijt is 76%, in Den Haag is dit 80% (figuur 5.7). Inwoners van 65 jaar en hoogopgeleide inwoners voldoen vaker aan de ontbijtnorm.

⁵⁰ Body Mass Index $\geq 25 \text{ kg/m}^2$

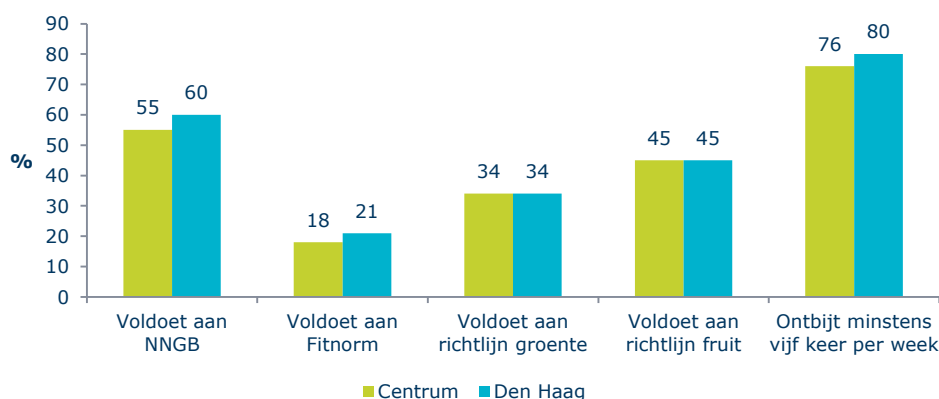
⁵¹ Body Mass Index $\geq 30 \text{ kg/m}^2$

⁵² De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) stelt dat voor het onderhouden van de gezondheid een volwassene ten minste vijf dagen en het liefst alle dagen van de week minimaal 30 minuten matig intensief lichamelijk actief moet zijn.

⁵³ De Fitnorm vereist ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

⁵⁴ Volgens de 'Richtlijnen goede voeding' van de Gezondheidsraad moeten volwassenen dagelijks 150-250 gram groente en 250 gram (2 stuks) fruit eten.

Figuur 5.7 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), de Fitnorm, de richtlijn groente, de richtlijn fruit en dat minstens vijf keer per week ontbijt. Gezondheidsenquête, 2016.

Alcohol

Het percentage overmatige drinkers⁵⁵ is in Centrum 17% en in Den Haag 16%. Laagopgeleide inwoners zijn minder vaak overmatig drinker. In Centrum is 10% van de inwoners zware drinker⁵⁶, in Den Haag is dit 9% van de inwoners.

Cannabis

Vierendertig procent (34%) van de inwoners van Centrum heeft ooit cannabis gebruikt, in Den Haag ligt dit percentage op 31%. Vrouwen hebben minder vaak ooit cannabis gebruikt dan mannen. Zes procent (6%) heeft in de laatste maand cannabis gebruikt, dit is vergelijkbaar met Den Haag (6%).

Roken

In Centrum rookt 28% van de inwoners, in Den Haag is dit 25%. Vrouwelijke inwoners van Centrum zijn minder vaak roker dan mannelijke inwoners van Centrum.

Slapen

In Centrum voelt bijna een kwart (23%) van de inwoners zich niet uitgerust na een nacht slapen, in Den Haag is dit 21% van de inwoners. Inwoners die grote moeite hebben met rondkomen zijn vaker niet uitgerust na een nacht slapen. De voornaamste redenen die inwoners van Centrum geven voor het niet uitgerust wakker worden zijn: 's avonds niet kunnen slapen (37%), piekeren (31%) en te laat naar bed gaan (30%).

Verbeteren van gezondheid

Drieëntachtig procent (83%) van de inwoners van Centrum is van plan om voor het eind van het jaar zijn of haar gezondheid te verbeteren, in Den Haag is dit 81%. Inwoners van 65 jaar en ouder geven minder vaak aan dat ze van plan zijn hun gezondheid te verbeteren.

⁵⁵ Wekelijks meer dan veertien glazen (mannen) of meer dan zeven glazen (vrouwen) alcohol drinken.

⁵⁶ Wekelijks minstens één dag minimaal zes glazen (mannen) of vier glazen (vrouwen) alcohol drinken.

5.6 MANTELZORG

Geven

Twaalf procent (12%) van de inwoners van Centrum in het afgelopen jaar mantelzorg⁵⁷ gegeven, dit is lager dan in Den Haag (18%). Ook het percentage inwoners dat momenteel mantelzorg geeft (8%), is lager dan in Den Haag (11%). Een mantelzorger in Centrum geeft gemiddeld 16 uur zorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 14 uur per week. Dertien procent van de mantelzorgers in Centrum is tamelijk belast tot overbelast door het geven van mantelzorg, in Den Haag is dit het geval bij 19% van de mantelzorgers.

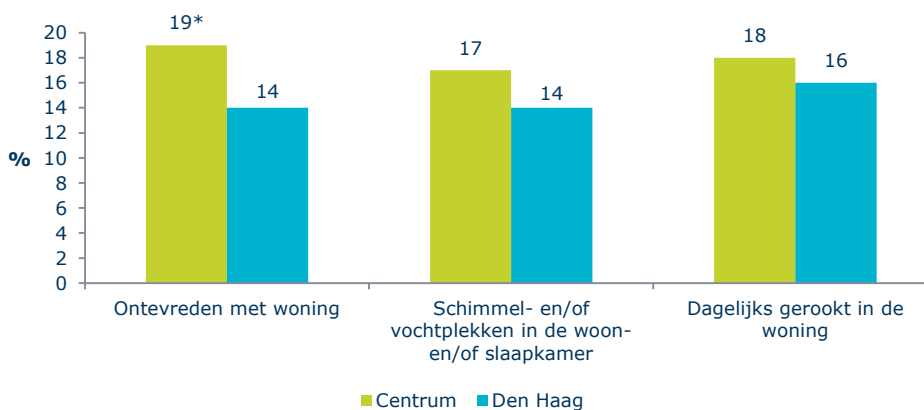
Ontvangen

Zestien procent (16%) van de inwoners in Centrum heeft in het afgelopen jaar mantelzorg ontvangen, dit is hoger dan in Den Haag (11%). Ook het percentage inwoners dat momenteel mantelzorg ontvangt is hoger in Centrum (14% versus 9% voor Den Haag). Gemiddeld ontvangt men in Centrum 19 uur mantelzorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 22 uur.

5.7 LEEFOMGEVING

Negentien procent (19%) van de inwoners van Centrum is ontevreden met de eigen woning, dit is hoger dan in Den Haag (14%). Inwoners die grote moeite hebben met rondkomen zijn vaker ontevreden met hun woning, inwoners van 65 jaar en ouder minder vaak. Zeventien procent (17%) heeft schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer en bij 18% wordt dagelijks gerookt in huis. Voor Den Haag is dit respectievelijk 14% en 16%. Bij hoogopgeleide inwoners en inwoners die geen moeite hebben met rondkomen wordt minder vaak dagelijks gerookt in huis. (figuur 5.8)

Figuur 5.8 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woning, dat schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer heeft en waarbij dagelijks gerookt wordt in de woning. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

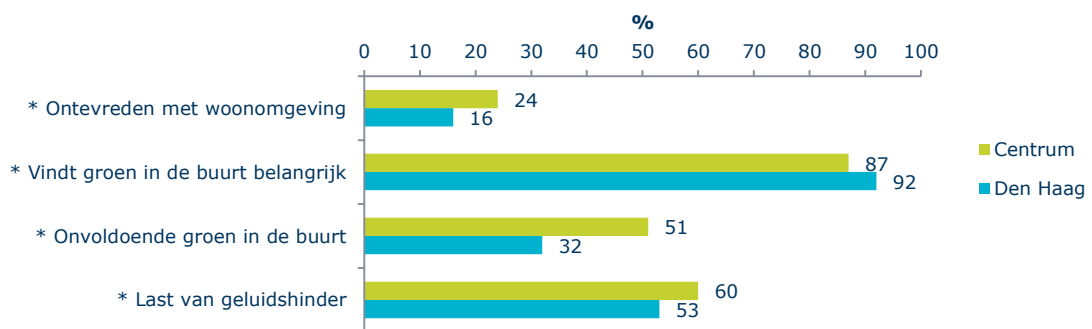
Een kwart (24%) van de inwoners van Centrum is ontevreden met de woonomgeving, dit is hoger dan in Den Haag (16%). Inwoners van Centrum die grote moeite hebben met rondkomen zijn vaker ontevreden met hun woonomgeving. Inwoners van 65 jaar en ouder, inwoners die geen moeite hebben met rondkomen en hoogopgeleide inwoners zijn minder vaak ontevreden met hun woonomgeving. In Centrum vindt een lager percentage inwoners (87%) groen in de buurt belangrijk dan in Den Haag (92%).

⁵⁷ Een mantelzorger is iemand die minimaal 8 uur in de week en/of langer dan 3 maanden voor een ander zorgt.

De helft (51%) van de inwoners vindt de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende, dit is hoger dan gemiddeld in Den Haag (32%). Het percentage inwoners dat de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende vindt is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder. (figuur 5.9)

Vierenzestig procent (64%) van de inwoners van Centrum ervaart matige tot ernstige geluidshinder, dit is hoger dan gemiddeld in Den Haag (53%) (figuur 5.9). In centrum is het percentage dat overlast ervaart door het geluid is lager onder inwoners van 65 jaar en ouder. De geluidshinder in Centrum wordt vooral veroorzaakt door: brommers en scooters (48%), burens (25%) en wegverkeer op wegen waar men maximaal 50 kilometer per uur mag rijden (36%).

Figuur 5.9 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woonomgeving, dat groen in de buurt belangrijk vindt, dat vindt dat er onvoldoende groen in de buurt is en dat last heeft van geluidshinder. Gezondheidsenquête, 2016.

Kernpunten Centrum

Hieronder staan de gezondheidsindicatoren die voor de inwoners van Centrum significant afwijken van het gemiddelde in Den Haag.

Algemene gezondheid

1. Het percentage inwoners dat een (zeer) goede ervaren gezondheid heeft, is lager dan het gemiddelde in Den Haag.

Geestelijke en sociale gezondheid

2. Het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is hoger dan in Den Haag.
3. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is hoger dan in Den Haag.
4. Het percentage inwoners dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt is hoger dan in Den Haag.

Mantelzorg

5. Het percentage inwoners dat in het afgelopen jaar mantelzorg heeft gegeven is lager dan in Den Haag.
6. Het percentage inwoners dat momenteel mantelzorg geeft is lager dan in Den Haag.
7. Het percentage inwoners dat in het afgelopen jaar mantelzorg heeft ontvangen is hoger dan in Den Haag.
8. Het percentage inwoners dat momenteel mantelzorg ontvangt is hoger dan in Den Haag.

Leefomgeving

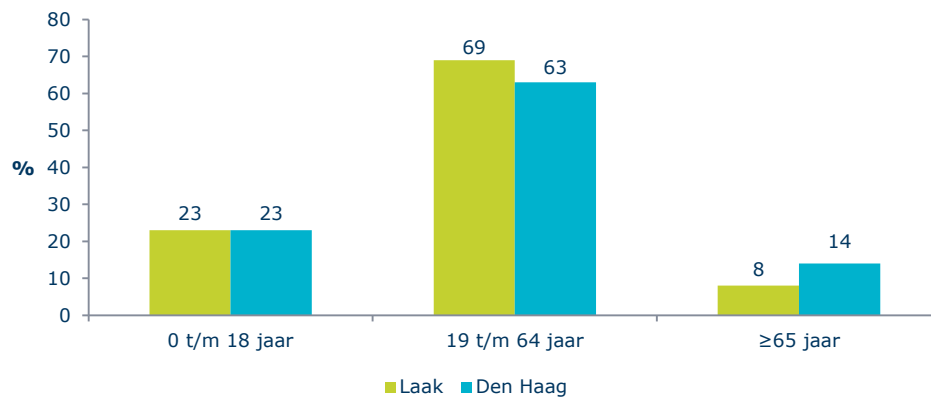
9. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woning is hoger dan in Den Haag.
10. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woonomgeving is hoger dan in Den Haag. Het percentage inwoners dat groen in de buurt belangrijk vindt is lager dan in Den Haag.
11. Het percentage inwoners dat de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende vindt is hoger dan in Den Haag.
12. Het percentage inwoners dat matige tot ernstige geluidshinder ervaart is hoger dan in Den Haag.

6. Laak

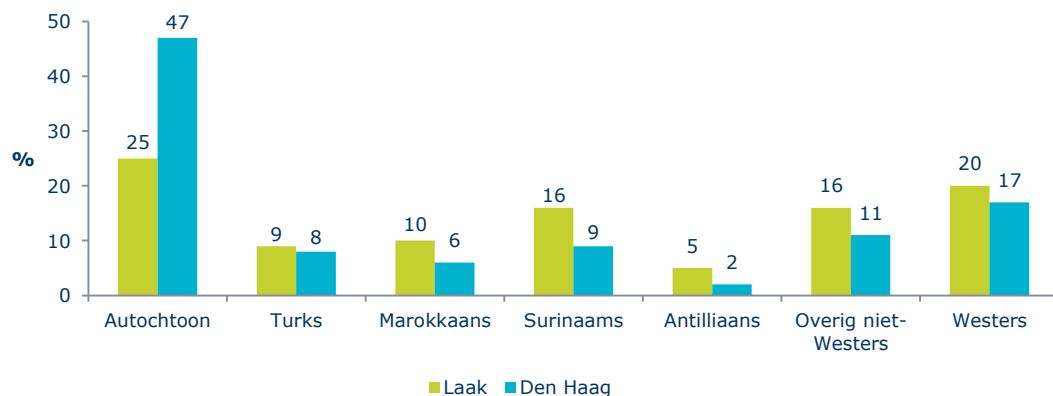
6.1 DEMOGRAFIE

Op 1 januari 2017 telde het stadsdeel Laak 42.580 inwoners. Er wonen in Laak relatief meer 19-64 jarigen en relatief minder ouderen (figuur 6.1). Het grootste deel van de inwoners van Laak is van niet-Nederlandse afkomst (figuur 6.2). In verhouding met Den Haag wonen er meer Marokkaanse, Surinaamse, Antilliaanse, overige niet-Westerse en Westerse (niet-Nederlandse) Hagenaars. De huishoudsamenstelling⁵⁸ in Laak is vergelijkbaar met de huishoudsamenstelling in Den Haag.

Figuur 6.1 Percentage inwoners naar leeftijd. Den Haag in cijfers, 2017.

Figuur 6.2 Percentage inwoners naar etnische achtergrond. Den Haag in cijfers, 2017.

6.2 SOCIAAL-ECONOMISCHE KENMERKEN

Het opleidingsniveau van de inwoners van Laak is lager dan het opleidingsniveau van de inwoners van Den Haag. In Laak hebben relatief meer inwoners een laag opleidingsniveau (42%) dan in Den Haag (31%) en relatief minder inwoners een hoog opleidingsniveau (24% versus 40% voor Den Haag). Het gemiddelde inkomen in Laak is lager dan dat in Den Haag. In 2017 was het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar inkomen in Laak 18.425 euro bruto per jaar tegenover gemiddeld 24.300 euro bruto per jaar in Den Haag. Het percentage inwoners met een inkomen tot 105 procent van het wettelijk sociaal minimum is in Laak 20% tegenover 15% in Den Haag. Indicatoren met betrekking tot het inkomen (tabel 6.1) laten zien dat een hoger percentage inwoners in Laak onvoldoende geld heeft voor bepaalde activiteiten dan in Den Haag.

⁵⁸ De huishoudsamenstelling is de typering van een huishouden op basis van de onderlinge relaties tussen personen binnen het huishouden. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen 'eenoudergezin', 'eenpersoonshuishouden', 'samenwonend met kinderen' en 'samenwonend zonder kinderen'.

Tabel 6.1 Indicatoren met betrekking tot het inkomen. Den Haag in cijfers, 2017; Gezondheidsenquête, 2016.

	Laak (%)	Den Haag (%)
Enige of grote moeite met rondkomen	35	28
Onvoldoende geld om het huis te verwarmen	15 *	8
Onvoldoende geld om lidmaatschap te betalen	45 *	29
Onvoldoende geld om ergens op visite te gaan	22 *	14

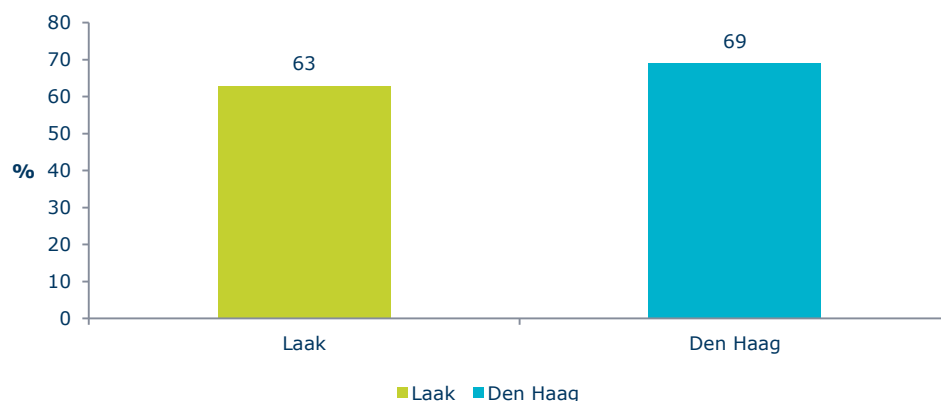
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

6.3 ALGEMENE GEZONDHEID

Ervaren gezondheid

Drieënzestig procent (63%) van de inwoners van Laak ervaart zijn of haar gezondheid als (zeer) goed (figuur 6.3), in Den Haag is dat 69%. Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder en inwoners die moeite hebben met rondkomen.

Figuur 6.3 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een (zeer) goede ervaren gezondheid. Gezondheidsenquête, 2016.

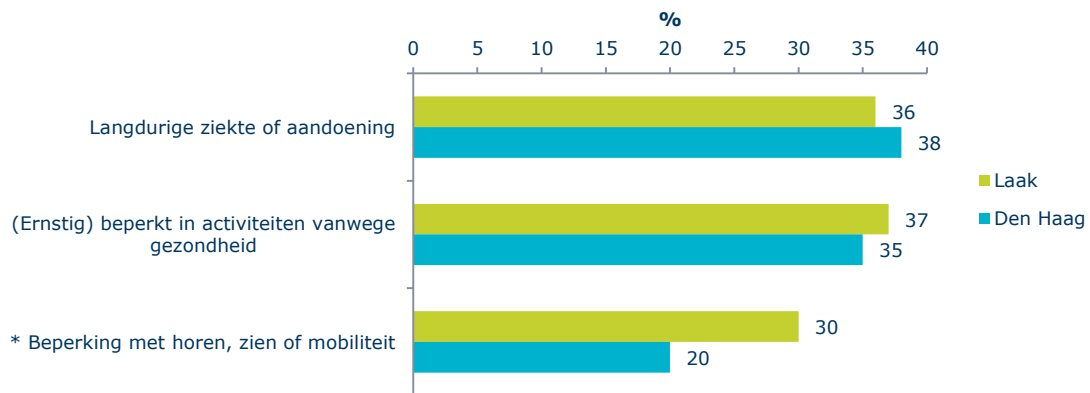
Functionele beperkingen

Zesendertig procent (36%) van de inwoners van Laak heeft een of meer langdurige⁵⁹ ziekte(n) of aandoening(en), in Den Haag is dit 38%. Inwoners van 65 jaar en ouder hebben vaker te maken met langdurige aandoening(en) of ziekte(n). Het percentage inwoners in Laak dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid is 37%, in Den Haag is dat 35%. Inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die grote moeite hebben met financieel rondkomen zijn vaker (ernstig) beperkt vanwege hun gezondheid. Ongeveer een derde (30%) van de inwoners heeft minimaal één beperking met horen, zien of mobiliteit; een hoger percentage dan in Den Haag (20%). Inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die grote moeite hebben met rondkomen hebben vaker last van een functionele beperking⁶⁰. (figuur 6.4)

⁵⁹ Langdurig is (naar verwachting) 6 maanden of langer.

⁶⁰ Een beperking met horen, zien of mobiliteit.

Figuur 6.4 Percentage inwoners met een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en), dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid en dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit. Gezondheidsenquête, 2016.

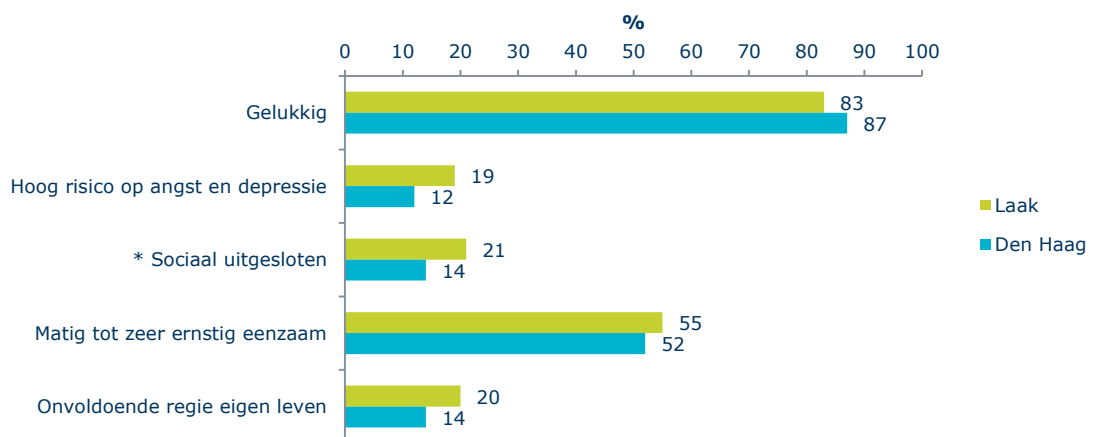
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

6.4 GEESTELIJKE EN SOCIALE GEZONDHEID

Drieëntachtig procent (83%) van de inwoners van Laak voelt zich gelukkig, in Den Haag is dat 87%. Het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is in Laak 19% en in Den Haag 12%. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is hoger in Laak (21%) dan in Den Haag (14%). In Laak voelt 55% zich matig tot zeer ernstig eenzaam, in Den Haag is dat 52%. Een op de vijf (20%) inwoners van Laak zegt onvoldoende regie te hebben over het eigen leven, in Den Haag is dit 14%. (figuur 6.5)

Inwoners van Laak die grote moeite hebben met rondkomen, hebben vaker een hoog risico op een angststoornis of depressie, voelen zich vaker sociaal uitgesloten en hebben vaker onvoldoende regie over het eigen leven.

Figuur 6.5 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat zich gelukkig voelt, met een hoog risico op een angststoornis of depressie, dat zich sociaal uitgesloten voelt, dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt en dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven. Gezondheidsenquête, 2016.

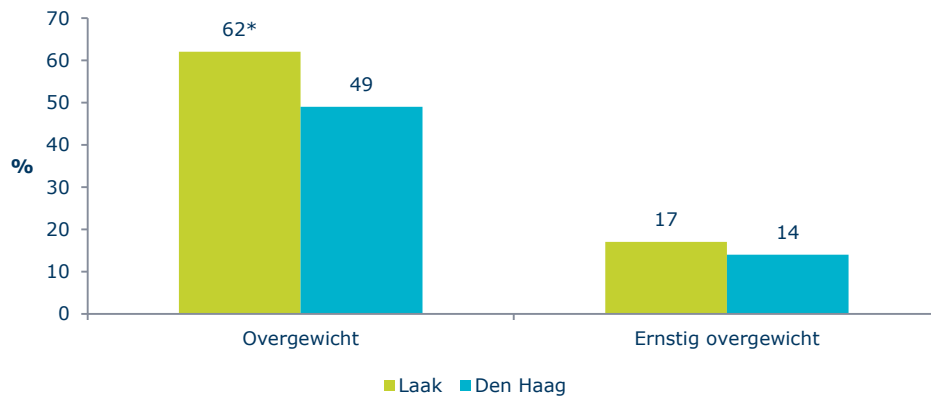
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

6.5 LEEFSTIJL

Overgewicht

In Laak is het percentage inwoners met overgewicht (62%) overgewicht⁶¹ hoger dan in Den Haag (49%). Het percentage inwoners met ernstig overgewicht⁶² is in Laak 17% en in Den Haag 14%. (figuur 6.6)

Figuur 6.6 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met overgewicht (BMI \geq 25kg/m²) en ernstig overgewicht (BMI \geq 30kg/m²). Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Beweging

In Laak voldoet 62% van de inwoners aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)⁶³, in Den Haag voldoet 60% aan deze norm. Tien procent van de inwoners van Laak voldoet aan de Fitnorm⁶⁴, dit is lager dan in Den Haag (21%) (figuur 6.7). In Laak voldoen inwoners van 65 jaar en ouder vaker aan de Fitnorm.

Voeding

Er zijn geen grote verschillen tussen Laak en Den Haag in het percentage inwoners dat voldoet aan de groente- en fruitrichtlijn⁶⁵. Het percentage inwoners van Laak dat minimaal 5 dagen per week ontbijt (68%) is lager dan het percentage voor Den Haag (80%) (figuur 6.7). Inwoners ouder dan 65 jaar ontbijten vaker minimaal 5 dagen per week.

⁶¹ Body Mass Index \geq 25kg/m²

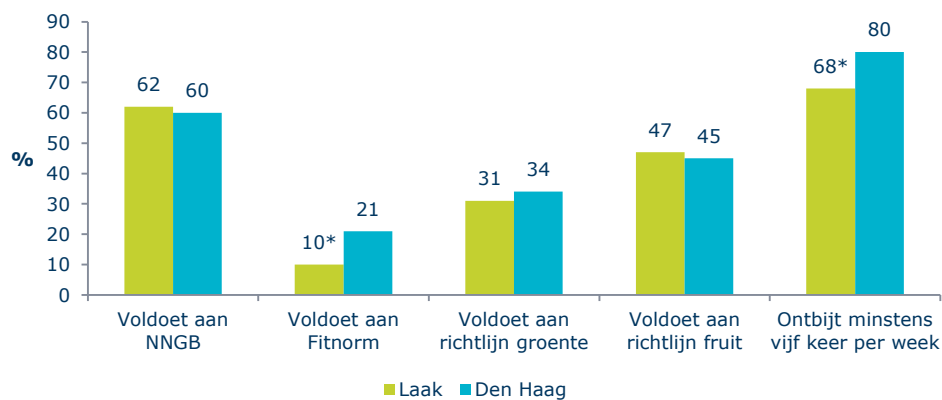
⁶² Body Mass Index \geq 30kg/m²

⁶³ De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) stelt dat voor het onderhouden van de gezondheid een volwassene ten minste vijf dagen en het liefst alle dagen van de week minimaal 30 minuten matig intensief lichamelijk actief moet zijn.

⁶⁴ De Fitnorm vereist ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

⁶⁵ Volgens de 'Richtlijnen goede voeding' van de Gezondheidsraad moeten volwassenen dagelijks 150-250 gram groente en 250 gram (2 stuks) fruit eten.

Figuur 6.7 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), de Fitnorm, de richtlijn groente, de richtlijn fruit en dat minstens vijf keer per week ontbijt. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Alcohol

Veertien procent (14%) van de inwoners van Laak drinkt overmatig⁶⁶, in Den Haag is dit 16%. In Laak is 8% zware drinker⁶⁷, in Den Haag is dit 9%.

Cannabis

Een kwart (24%) van de inwoners van Laak heeft ooit cannabis gebruikt, in Den Haag ligt dit percentage op 31%. Vier procent (4%) heeft in de laatste maand cannabis gebruikt, in Den Haag is dit 6%.

Roken

Zesentwintig procent (26%) van de inwoners van Laak rookt, in Den Haag is dit een kwart van de inwoners (25%).

Slapen

In Laak voelt 24% van de inwoners zich niet uitgerust na een nacht slapen, in Den Haag is dit 21% van de inwoners. De voornaamste redenen die inwoners van Laak hiervoor geven zijn: 's avonds niet kunnen slapen (37%), te laat naar bed gaan (33%) en piekeren (28%).

Verbeteren van gezondheid

Zevenentachtig procent (87%) van de inwoners van Laak is van plan om voor het eind van het jaar zijn of haar gezondheid te verbeteren, in Den Haag is dit 81%. Inwoners van 65 jaar en ouder geven minder vaak aan dat ze van plan zijn hun gezondheid te verbeteren.

⁶⁶ Wekelijks meer dan veertien glazen (mannen) of meer dan zeven glazen (vrouwen) alcohol drinken.

⁶⁷ Wekelijks minstens één dag minimaal zes glazen (mannen) of vier glazen (vrouwen) alcohol drinken.

6.6 MANTELZORG

Geven

Elf procent (11%) van de inwoners van Laak in het afgelopen jaar mantelzorg⁶⁸ gegeven, in Den Haag is dit 18%. In Laak geeft momenteel 7% van de inwoners mantelzorg, in Den Haag is dit 11%. Een mantelzorger in Laak geeft gemiddeld 15 uur zorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 14 uur per week. Eenentwintig procent (21%) van de mantelzorgers in Laak is tamelijk belast tot overbelast door het geven van mantelzorg, in Den Haag is dit het geval bij 19% van de mantelzorgers.

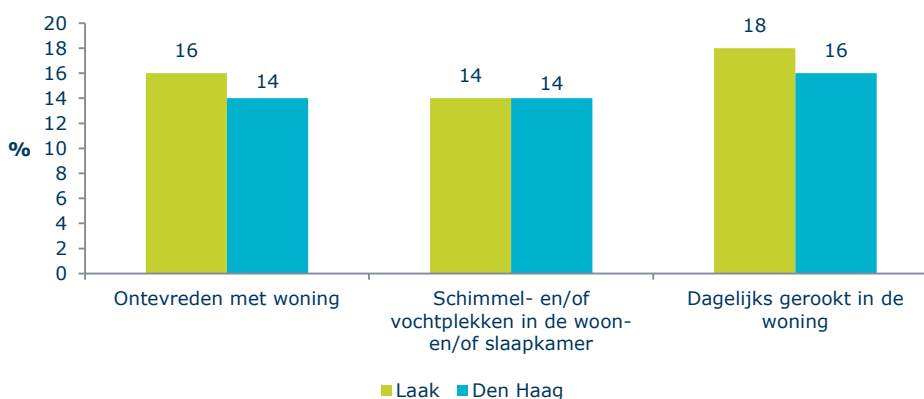
Ontvangen

Elf procent (11%) van de inwoners in Laak heeft in het afgelopen jaar mantelzorg ontvangen. Dit is vergelijkbaar met het gemiddelde in Den Haag 11%. Negen procent (9%) ontvangt momenteel mantelzorg, dit is vergelijkbaar met Den Haag (9%). Gemiddeld ontvangt men in Laak 22 uur mantelzorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld ook 22 uur.

6.7 LEEFOMGEVING

Zestien procent (16%) van de inwoners van Laak is ontevreden met de eigen woning, in Den Haag is dit 14%. In Laak heeft 14% van de inwoners schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer en wordt bij 18% dagelijks gerookt in huis (in Den Haag is dit respectievelijk 14% en 16%). Bij inwoners van Laak die geen moeite hebben met rondkomen, maar wel moeten letten op hun uitgaven, wordt minder vaak dagelijks in huis gerookt. (figuur 6.8)

Figuur 6.8 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woning, dat schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer heeft en waarbij dagelijks gerookt wordt in de woning. Gezondheidsenquête, 2016.

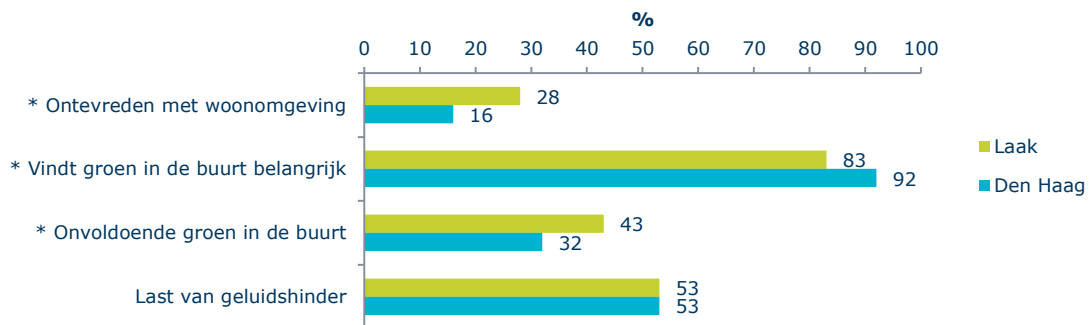

Achtentwintig procent (28%) van de inwoners van Laak is ontevreden met de woonomgeving, dit is hoger dan het percentage voor Den Haag (16%). In Laak vindt een lager percentage inwoners (83%) groen in de buurt belangrijk dan in Den Haag (92%). Drieënveertig procent (43%) vindt de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende, dit is hoger dan in Den Haag (32%). In Laak vinden inwoners van 65 jaar en ouder relatief vaker dat er voldoende groen is in de buurt. (figuur 6.9)

Drieënvijftig procent (53%) van de inwoners van Laak ervaart matige tot ernstige geluidshinder, dat is gelijk aan Den Haag (figuur 6.9). De geluidshinder wordt vooral veroorzaakt door brommers en scooters (42%), burens (34%) en wegverkeer op wegen waar men maximaal 50 kilometer per uur mag rijden (31%).

⁶⁸ Een mantelzorger is iemand die minimaal 8 uur in de week en/of langer dan 3 maanden voor een ander zorgt.

Figuur 6.9 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woonomgeving, dat groen in de buurt belangrijk vindt, dat vindt dat er onvoldoende groen in de buurt is en dat last heeft van geluidshinder. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Kernpunten Laak

Hieronder staan de gezondheidsindicatoren die voor de inwoners van Laak significant afwijken van het gemiddelde in Den Haag.

Algemene gezondheid

1. Het percentage inwoners dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit is hoger dan het gemiddelde in Den Haag.

Geestelijke en sociale gezondheid

2. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is hoger dan in Den Haag.

Leefstijl

3. Het percentage inwoners met overgewicht is hoger dan in Den Haag.
4. Het percentage inwoners dat voldoet aan de Fitnorm is lager dan in Den Haag.
5. Het percentage inwoners dat minimaal vijf dagen per week ontbijt is lager dan in Den Haag.

Leefomgeving

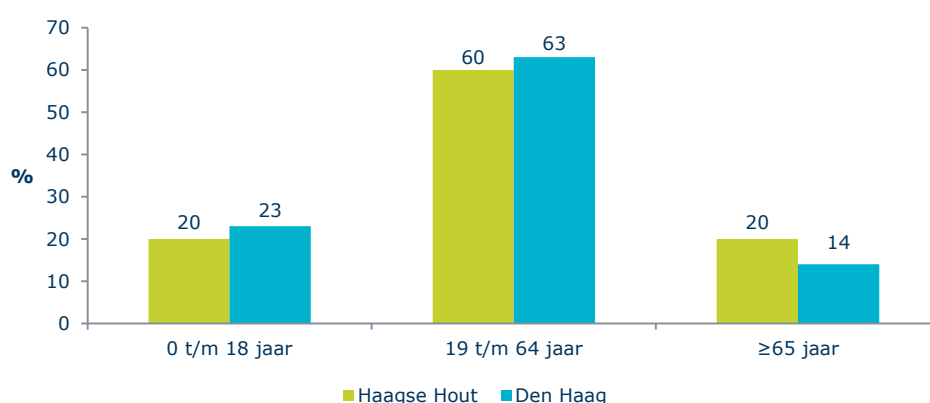
6. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woonomgeving is hoger dan in Den Haag.
7. Het percentage inwoners dat groen in de buurt belangrijk vindt is lager dan in Den Haag.
8. Het percentage inwoners dat de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende vindt is hoger dan in Den Haag.

7. Haagse Hout

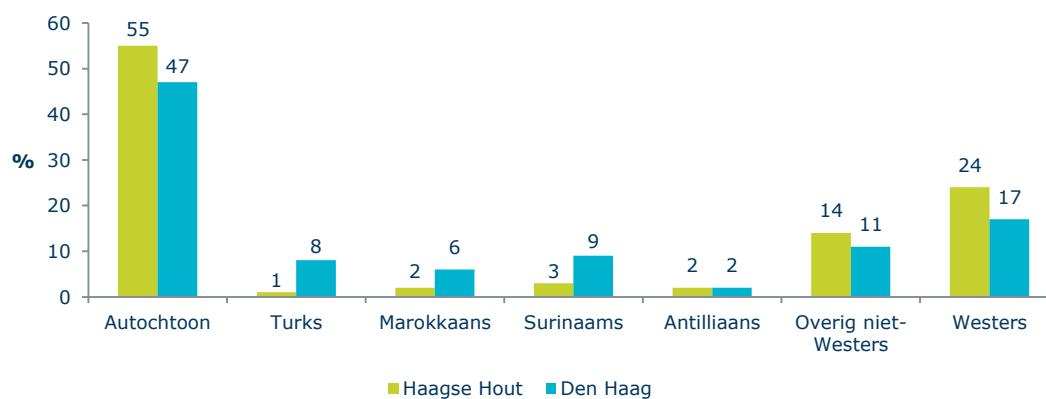
7.1 DEMOGRAFIE

Op 1 januari 2017 telde het stadsdeel Haagse Hout 44.667 inwoners. Er wonen relatief meer inwoners van 65 jaar en ouder (figuur 7.1). Iets meer dan de helft (55%) van de inwoners van Haagse Hout is van autochtone afkomst (figuur 7.2). Er wonen relatief meer inwoners met een Westerse (niet-Nederlandse) afkomst en overig niet-Westerse afkomst dan in Den Haag. In verhouding met Den Haag kent Haagse Hout meer eenpersoonshuishoudens (53% versus 47% in Den Haag) en minder eenoudergezinnen (7% versus 9% in Den Haag).

Figuur 7.1 Percentage inwoners naar leeftijd. Den Haag in cijfers, 2017.

Figuur 7.2 Percentage inwoners naar etnische achtergrond. Den Haag in cijfers, 2017.

7.2 SOCIAAL-ECONOMISCHE KENMERKEN

Het opleidingsniveau van de inwoners van Haagse Hout is hoger dan het opleidingsniveau van de inwoners van Den Haag. In Haagse Hout hebben relatief minder inwoners een laag opleidingsniveau (20%) dan in Den Haag (31%) en relatief meer inwoners een hoog opleidingsniveau (57% versus 40% voor Den Haag).

Het gemiddelde inkomen in Haagse Hout is hoger dan dat in Den Haag. In 2017 was het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar inkomen in Haagse Hout 30.223 euro bruto per jaar tegenover gemiddeld 24.300 euro bruto per jaar in Den Haag. Het percentage inwoners met een inkomen tot 105 procent van het wettelijk sociaal minimum is in Haagse Hout 10% tegenover 15% in Den Haag.

Indicatoren met betrekking tot het inkomen (tabel 7.1) laten zien dat een lager percentage inwoners in Haagse Hout onvoldoende geld heeft om het huis te verwarmen of om ergens op visite te gaan dan in Den Haag.

Tabel 7.1 Indicatoren met betrekking tot het inkomen. Den Haag in cijfers, 2017; Gezondheidsenquête, 2016.

	Haagse Hout (%)	Den Haag (%)
Enige of grote moeite met rondkomen	17	28
Onvoldoende geld om het huis te verwarmen	7 *	8
Onvoldoende geld om lidmaatschap te betalen	21	29
Onvoldoende geld om ergens op visite te gaan	10 *	14

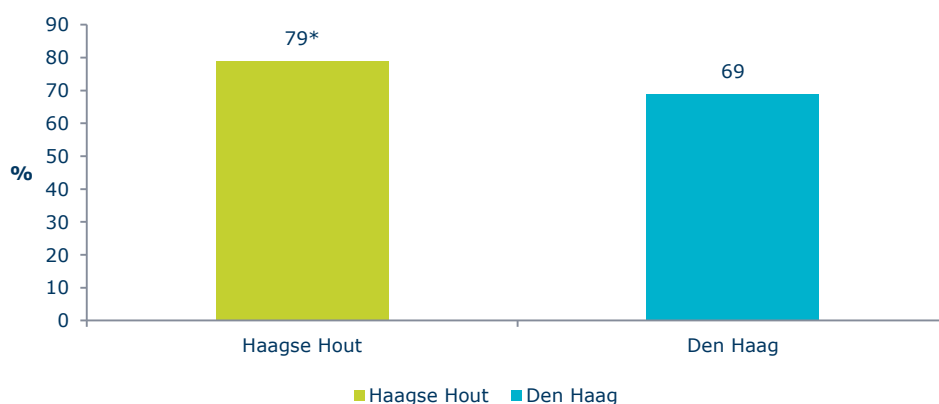
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

7.3 ALGEMENE GEZONDHEID

Ervaren gezondheid

Negenenzeventig procent (79%) van de inwoners van Haagse Hout ervaart zijn of haar gezondheid als (zeer) goed (figuur 7.3), dit is hoger dan in Den Haag (69%). Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder en laagopgeleide inwoners.

Figuur 7.3 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een (zeer) goede ervaren gezondheid. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

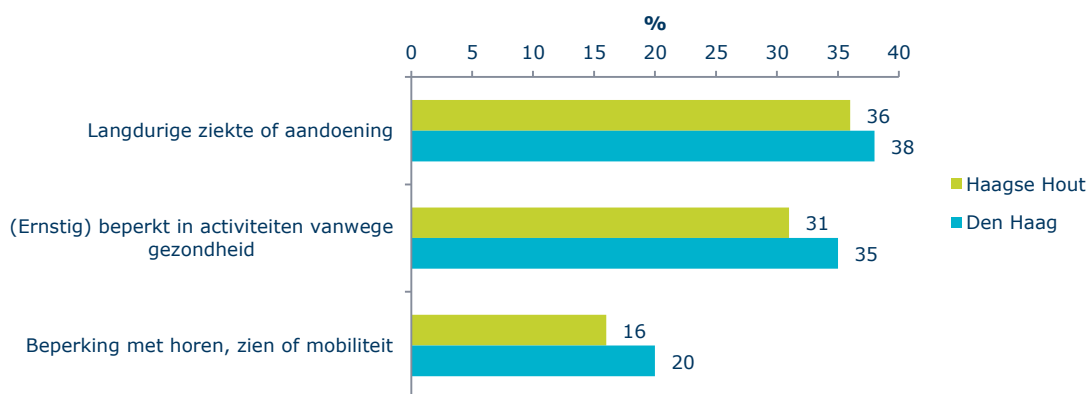
Functionele beperkingen

Zesendertig procent (36%) van de inwoners van Haagse Hout heeft een of meer langdurige⁶⁹ ziekte(n) of aandoening(en), in Den Haag is dit 38%. Inwoners van 65 jaar en ouder en inwoners die grote moeite hebben met rondkomen, hebben vaker te maken met langdurige aandoening(en) of ziekte(n). Het percentage inwoners in Haagse Hout dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid is 31%, in Den Haag is dat 35%. Het percentage inwoners dat (ernstig) beperkt is vanwege de gezondheid is in Haagse Hout hoger bij inwoners van 65 jaar en ouder. Zestien procent (16%) van de inwoners heeft minimaal één beperking met horen, zien of mobiliteit; in Den Haag is dat 20%.

⁶⁹ Langdurig is (naar verwachting) 6 maanden of langer.

Inwoners van 65 jaar en ouder en laagopgeleide inwoners hebben vaker een functionele beperking⁷⁰. (figuur 7.4)

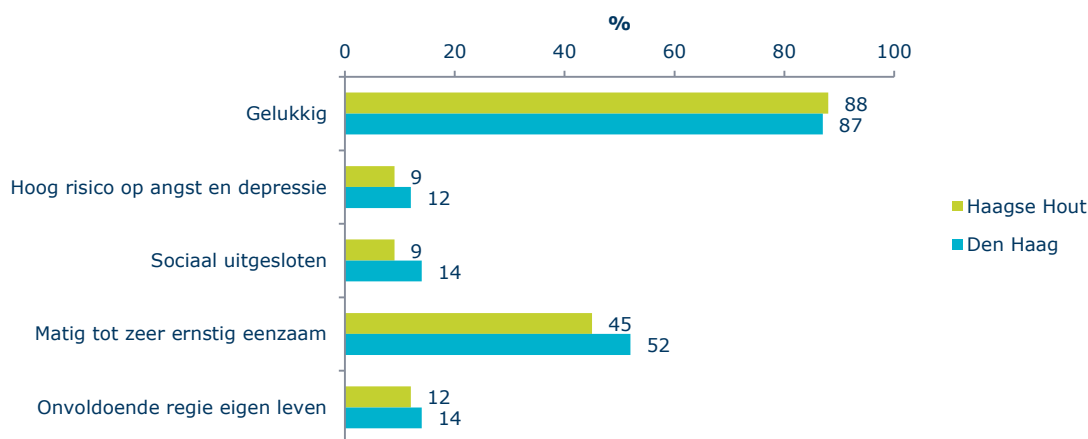
Figuur 7.4 Percentage inwoners met een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en), dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid en dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit. Gezondheidsenquête, 2016.

7.4 GEESTELIJKE EN SOCIALE GEZONDHEID

Achtentachtig procent (88%) van de inwoners van Haagse Hout voelt zich gelukkig, in Den Haag is dat 87%. Het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is in Haagse Hout 9% en in Den Haag 12%. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is in Haagse Hout 9%, in Den Haag is dit 14%. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder en hoger bij inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen. In Haagse Hout voelt 45% van de inwoners zich matig tot zeer ernstig eenzaam, in Den Haag is dat 52%. Twaalf procent (12%) van de inwoners van Haagse Hout zegt onvoldoende regie te hebben over het eigen leven, in Den Haag is dit 14%. (figuur 7.5)

Figuur 7.5 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat zich gelukkig voelt, met een hoog risico op een angststoornis of depressie, dat zich sociaal uitgesloten voelt, dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt en dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven. Gezondheidsenquête, 2016.

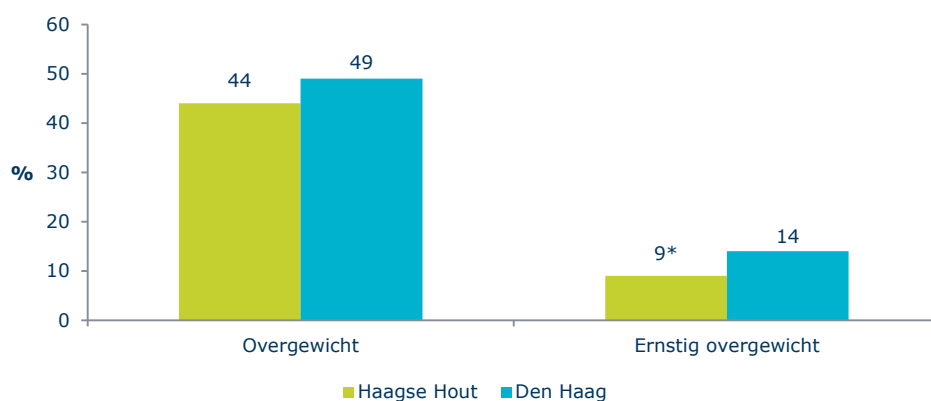
⁷⁰ Een beperking met horen, zien of mobiliteit.

7.5 LEEFSTIJL

Overgewicht

In Haagse Hout heeft 44% van de inwoners overgewicht⁷¹, in Den Haag is dit 49%. Het percentage inwoners met ernstig overgewicht⁷² is in Haagse Hout (9%) lager dan in Den Haag (14%). (figuur 7.6)

Figuur 7.6 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met overgewicht ($BMI \geq 25 \text{ kg/m}^2$) en ernstig overgewicht ($BMI \geq 30 \text{ kg/m}^2$). Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Beweging

In Haagse Hout voldoet 62% van de inwoners aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)⁷³, in Den Haag is dit 60%. Negenentwintig procent (29%) van de inwoners van Haagse Hout voldoet aan de Fitnorm⁷⁴, dit is hoger dan in Den Haag (21%). (figuur 7.7)

Voeding

Er zijn geen grote verschillen tussen Haagse Hout en Den Haag in het percentage inwoners dat voldoet aan de groente- en fruitrichtlijn⁷⁵. Het percentage inwoners van Haagse Hout dat minimaal 5 dagen per week ontbijt (89%) is hoger dan het percentage in Den Haag (80%). (figuur 7.7)

⁷¹ Body Mass Index $\geq 25 \text{ kg/m}^2$

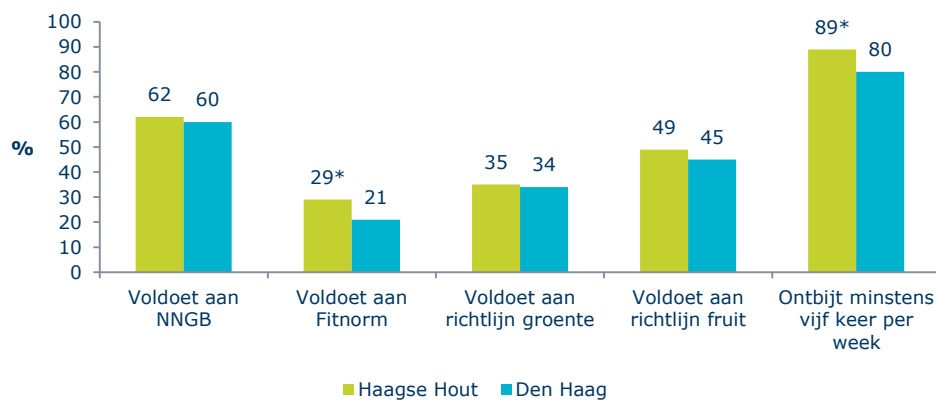
⁷² Body Mass Index $\geq 30 \text{ kg/m}^2$

⁷³ De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) stelt dat voor het onderhouden van de gezondheid een volwassene ten minste vijf dagen en het liefst alle dagen van de week minimaal 30 minuten matig intensief lichamelijk actief moet zijn.

⁷⁴ De Fitnorm vereist ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

⁷⁵ Volgens de 'Richtlijnen goede voeding' van de Gezondheidsraad moeten volwassenen dagelijks 150-250 gram groente en 250 gram (2 stuks) fruit eten.

Figuur 7.7 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), de Fitnorm, de richtlijn groente, de richtlijn fruit en dat minstens vijf keer per week ontbijt. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Alcohol

Een op de vijf (21%) inwoners van Haagse Hout drinkt overmatig⁷⁶, in Den Haag is dit 16%. In Haagse Hout is 10% zware drinker⁷⁷, in Den Haag is dit 9%.

Cannabis

Zevenendertig procent (37%) van de inwoners van Haagse Hout heeft ooit cannabis gebruikt, in Den Haag ligt dit percentage op 31%. Vijf procent (5%) heeft in de laatste maand cannabis gebruikt, dit is vergelijkbaar met Den Haag (6%).

Roken

Een kwart (24%) van inwoners van Haagse Hout rookt, dit is vergelijkbaar met het aantal rokers in Den Haag (25%).

Slapen

In Haagse Hout voelt 18% van de inwoners zich niet uitgerust na een nacht slapen, in Den Haag is dit 21% van de inwoners. De voornaamste redenen die men in Haagse Hout hiervoor geeft zijn: te laat naar bed gaan (34%), 's avonds niet kunnen slapen (30%) en piekeren (28%).

Verbeteren van gezondheid

Negenenzeventig procent (79%) van de inwoners van Haagse Hout is van plan om voor het eind van het jaar zijn of haar gezondheid te verbeteren, in Den Haag is dit 81%. Inwoners van 65 jaar en ouder geven minder vaak aan dat ze van plan zijn hun gezondheid te verbeteren.

⁷⁶ Wekelijks meer dan veertien glazen (mannen) of meer dan zeven glazen (vrouwen) alcohol drinken.

⁷⁷ Wekelijks minstens één dag minimaal zes glazen (mannen) of vier glazen (vrouwen) alcohol drinken.

7.6 MANTELZORG

Geven

Een vijfde (19%) van de inwoners van Haagse Hout heeft in het afgelopen jaar mantelzorg⁷⁸ gegeven, in Den Haag is dit 18%. In Haagse Hout geeft momenteel 12% van de inwoners mantelzorg, in Den Haag is dit 11%. Een mantelzorger in Haagse Hout geeft gemiddeld 7 uur zorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 14 uur per week. Negen procent (9%) van de mantelzorgers in Haagse Hout is tamelijk belast tot overbelast door het geven van mantelzorg, in Den Haag is dit het geval bij 19% van de mantelzorgers.

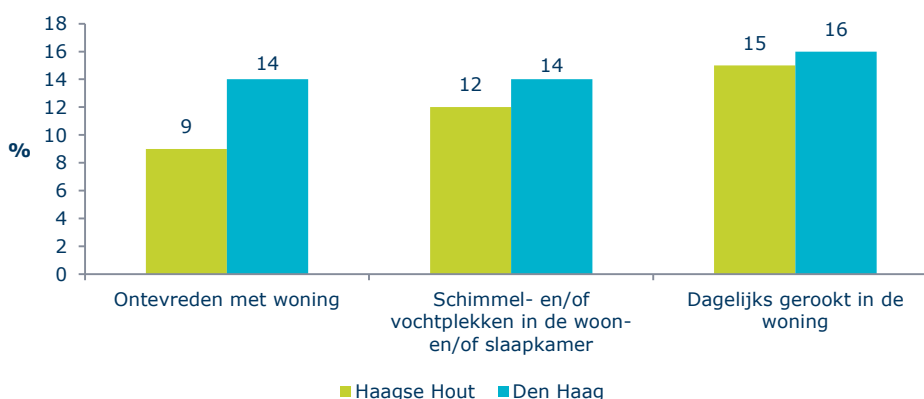
Ontvangen

Twaalf procent (12%) van de inwoners in Haagse Hout heeft in het afgelopen jaar mantelzorg ontvangen, in Den Haag is dit 11%. Negen procent (9%) ontvangt momenteel mantelzorg. Dit is vergelijkbaar met Den Haag (9%). Gemiddeld ontvangt men in Haagse Hout 11 uur mantelzorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 22 uur.

7.7 LEEFOMGEVING

Negen procent (9%) van de inwoners van Haagse Hout is ontevreden met de eigen woning, in Den Haag is dit 14%. Het percentage dat ontevreden is met de eigen woning, is lager bij inwoners van Haagse Hout die geen moeite hebben met financieel rondkomen. In Haagse Hout heeft 12% van de inwoners schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer en wordt bij 15% dagelijks gerookt in huis (in Den Haag is dit respectievelijk 14% en 16%). Inwoners van 65 jaar en ouder hebben minder vaak last van schimmel of vocht en bij inwoners die enige moeite hebben met rondkomen wordt vaker dagelijks gerookt in huis. (figuur 7.8)

Figuur 7.8 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woning, dat schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer heeft en waarbij dagelijks gerookt wordt in de woning. Gezondheidsenquête, 2016.

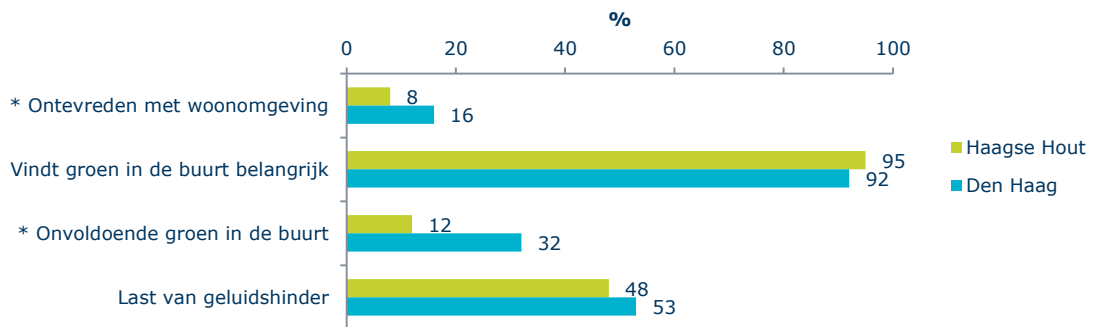

Acht procent (8%) van de inwoners van Haagse Hout is ontevreden met de woonomgeving, dit is lager dan het percentage voor Den Haag (16%). Het percentage inwoners dat groen in de buurt belangrijk vindt is in Haagse hout 95%, in Den Haag is dit 92%. Een relatief hoger percentage inwoners van 65 jaar en ouder en hoogopgeleide inwoners vinden groen vaker belangrijk. Twaalf procent (12%) van de inwoners vindt de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende, dit is lager dan in Den Haag (32%). Het percentage dat de hoeveelheid groen in de buurt voldoende vindt is hoger bij inwoners van 65 jaar en ouder. (figuur 7.9)

⁷⁸ Een mantelzorger is iemand die minimaal 8 uur in de week en/of langer dan 3 maanden voor een ander zorgt.

Bijna de helft (48%) van de inwoners van Haagse Hout ervaart matige tot ernstige geluidshinder, in Den Haag ervaart 53% van de inwoners dit (figuur 7.9). De geluidshinder wordt vooral veroorzaakt door: brommers en scooters (30%) en wegverkeer op wegen waar men maximaal 50 kilometer per uur mag rijden (26%).

Figuur 7.9 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woonomgeving, dat groen in de buurt belangrijk vindt, dat vindt dat er onvoldoende groen in de buurt is en dat last heeft van geluidshinder. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Kernpunten Haagse Hout

Hieronder staan de gezondheidsindicatoren die voor de inwoners van Haagse Hout significant afwijken van het gemiddelde in Den Haag.

Algemene gezondheid

1. Het percentage inwoners dat een (zeer) goede ervaren gezondheid heeft, is hoger dan het gemiddelde in Den Haag.

Leefstijl

2. Het percentage inwoners met ernstig overgewicht is lager dan in Den Haag.
3. Het percentage inwoners dat voldoet aan de Fitnorm is hoger in dan in Den Haag.
4. Het percentage inwoners dat minimaal vijf keer per week ontbijt is hoger dan in Den Haag.

Leefomgeving

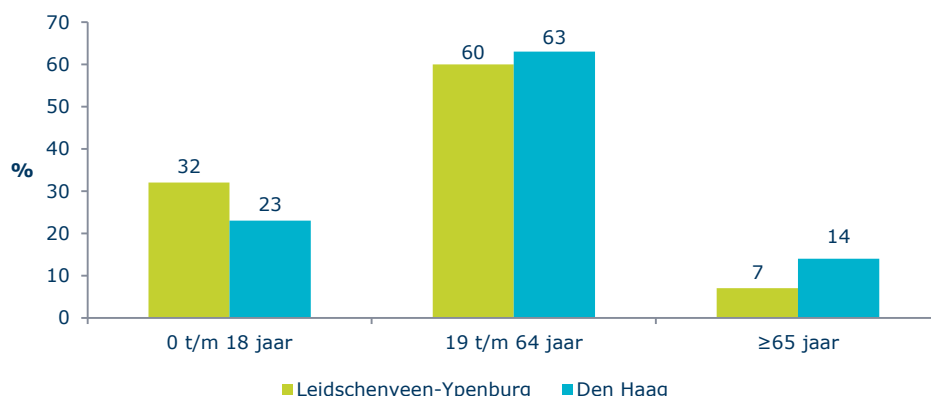
5. Het percentage inwoners dat ontevreden is met de woonomgeving is lager dan in Den Haag.
6. Het percentage inwoners dat de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende vindt is lager dan in Den Haag.

8. Leidschenveen-Ypenburg

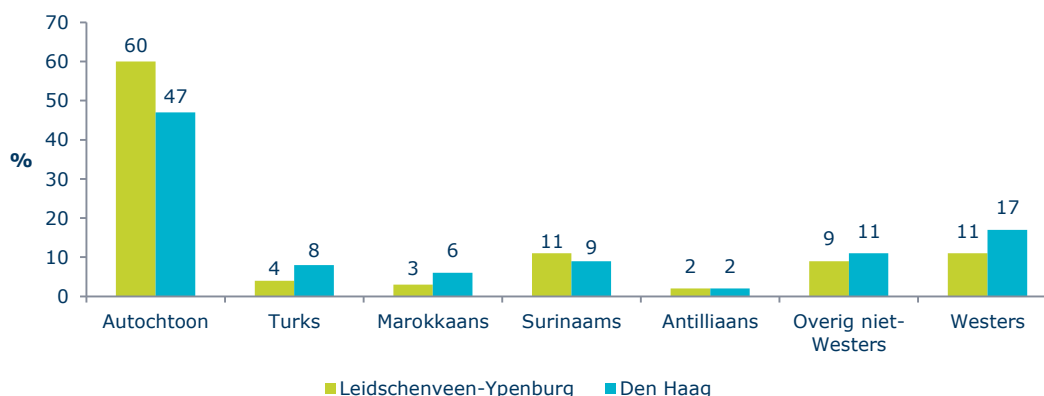
8.1 DEMOGRAFIE

Op 1 januari 2017 telde het stadsdeel Leidschenveen-Ypenburg 48.224 inwoners. Er wonen relatief meer 0 t/m 18 jarigen en relatief minder inwoners van 65 jaar en ouder dan in Den Haag (figuur 8.1). Het grootste deel van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg is autochtoon (figuur 8.2). Er wonen relatief minder inwoners van Westerse (niet-Nederlandse) afkomst dan in Den Haag. In verhouding met Den Haag kent Leidschenveen-Ypenburg minder eenpersoonshuishoudens (21% versus 47% voor Den Haag) en meer samenwonenden met kinderen (46% versus 22% voor Den Haag).

Figuur 8.1 Percentage inwoners naar leeftijd. Den Haag in cijfers, 2017.

Figuur 8.2 Percentage inwoners naar etnische achtergrond. Den Haag in cijfers, 2017.

8.2 SOCIAAL-ECONOMISCHE KENMERKEN

Het opleidingsniveau van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg is hoger dan het opleidingsniveau van de inwoners van Den Haag. In Leidschenveen-Ypenburg hebben relatief minder inwoners een laag opleidingsniveau (22%) dan in Den Haag (31%).

Het gemiddelde inkomen in Leidschenveen-Ypenburg is hoger dan dat in Den Haag. In 2017 was het gemiddeld gestandaardiseerd besteedbaar inkomen in Leidschenveen-Ypenburg 28.739 euro bruto per jaar tegenover gemiddeld 24.300 euro bruto per jaar in Den Haag. Het percentage inwoners met een inkomen tot 105 procent van het wettelijk sociaal minimum is in Leidschenveen-Ypenburg 6% tegenover 15% in Den Haag.

Indicatoren met betrekking tot het inkomen (tabel 8.1) laten zien dat het percentage inwoners dat onvoldoende geld heeft om het huis te verwarmen lager is in Leidschenveen-Ypenburg dan in Den Haag.

Tabel 8.1 Indicatoren met betrekking tot het inkomen. Den Haag in cijfers, 2017; Gezondheidsenquête, 2016.

	Leidschenveen-Ypenburg (%)	Den Haag (%)
Enige of grote moeite met rondkomen	25	28
Onvoldoende geld om het huis te verwarmen	6	8
Onvoldoende geld om lidmaatschap te betalen	19 *	29
Onvoldoende geld om ergens op visite te gaan	8	14

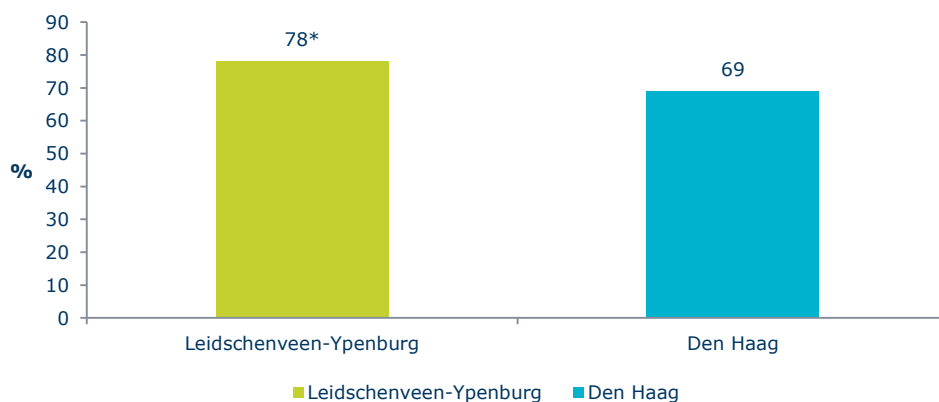
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

8.3 ALGEMENE GEZONDHEID

Ervaren gezondheid

Achtenzeventig procent (78%) van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg ervaart zijn of haar gezondheid als (zeer) goed (figuur 8.3), dit is hoger dan in Den Haag (69%). Het percentage inwoners dat zijn of haar gezondheid als (zeer) goed ervaart is lager bij inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die grote moeite hebben met rondkomen.

Figuur 8.3 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met een (zeer) goede ervaren gezondheid. Gezondheidsenquête, 2016.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

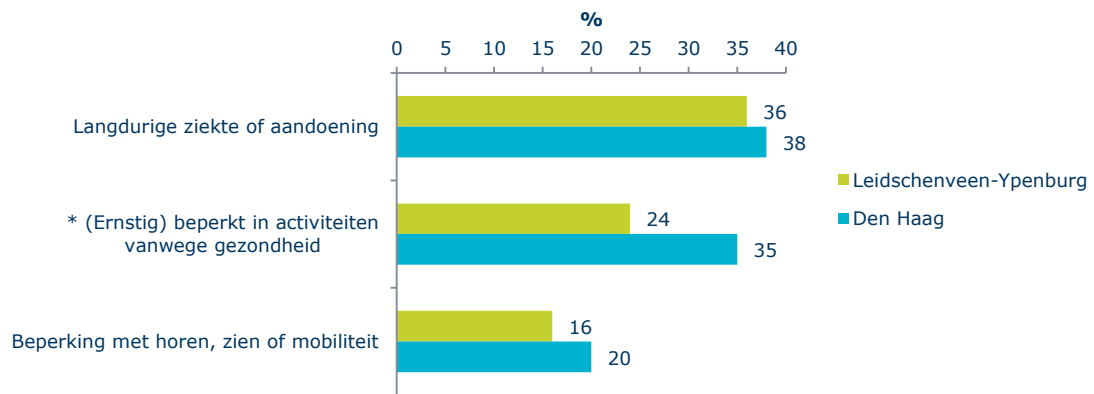
Functionele beperkingen

Zesendertig procent (36%) van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg heeft een of meer langdurige⁷⁹ ziekte(n) of aandoening(en), in Den Haag is dit 38%. Inwoners van 65 jaar en ouder en inwoners die moeite hebben met rondkomen, hebben vaker te maken met langdurige aandoening(en) of ziekte(n). Het percentage inwoners in Leidschenveen-Ypenburg dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid is 24%, dit is lager dan in Den Haag (35%). Inwoners van 65 jaar en ouder, laagopgeleide inwoners en inwoners die grote moeite hebben met rondkomen zijn vaker (ernstig) beperkt vanwege hun gezondheid. Zestien procent (16%) van de inwoners heeft minimaal één beperking met horen, zien of mobiliteit; in Den Haag is dat een op de vijf inwoners (20%).

⁷⁹ Langdurig is (naar verwachting) 6 maanden of langer.

Laagopgeleide inwoners en inwoners die grote moeite hebben met rondkomen hebben vaker een functionele beperking⁸⁰. (figuur 8.4)

Figuur 8.4 Percentage inwoners met een of meer langdurige ziekte(n) of aandoening(en), dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid en dat minimaal één beperking heeft met horen, zien of mobiliteit. Gezondheidsenquête, 2016.

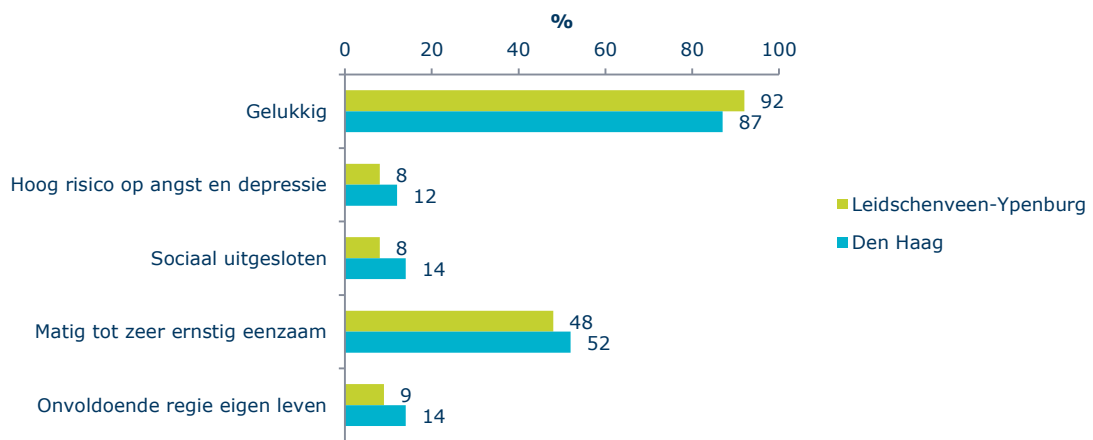
8.4 GEESTELIJKE EN SOCIALE GEZONDHEID

Tweeënnegentig procent (92%) van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg voelt zich gelukkig, in Den Haag is dit 87%. Het percentage inwoners dat een hoog risico heeft op een angststoornis of depressie is in Leidschenveen-Ypenburg 8% en in Den Haag 12%. Het percentage inwoners dat zich sociaal uitgesloten voelt is in Leidschenveen-Ypenburg 8% en in Den Haag 14%. In Leidschenveen-Ypenburg voelt 48% zich matig tot zeer ernstig eenzaam, in Den Haag is dat 52%. Negen procent (9%) van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg zegt onvoldoende regie te hebben over het eigen leven, in Den Haag is dit 14%. (figuur 8.5)

Inwoners die grote moeite hebben met rondkomen voelen zich minder vaak gelukkig, hebben vaker een hoog risico op een angststoornis of depressie, voelen zich vaker sociaal uitgesloten, voelen zich vaker matig tot zeer ernstig eenzaam en hebben vaker onvoldoende regie over het eigen leven. Het percentage inwoners dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven is lager bij inwoners die geen moeite hebben met rondkomen, maar wel moeten letten op hun uitgaven.

⁸⁰ Een beperking met horen, zien of mobiliteit.

Figuur 8.5 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat zich gelukkig voelt, met een hoog risico op een angststoornis of depressie, dat zich sociaal uitgesloten voelt, dat zich matig tot zeer ernstig eenzaam voelt en dat onvoldoende regie heeft over het eigen leven. Gezondheidsenquête, 2016.

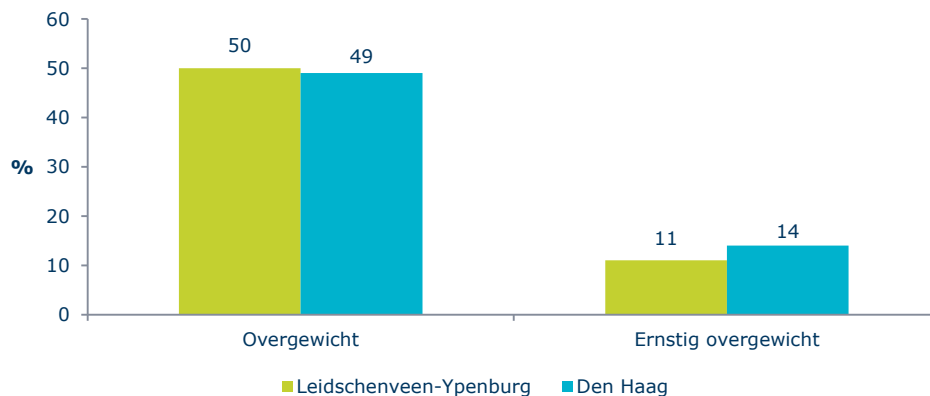

8.5 LEEFSTIJL

Overgewicht

In Leidschenveen-Ypenburg heeft de helft (50%) van de inwoners overgewicht⁸¹, in Den Haag is dit 49%. Het percentage inwoners met ernstig overgewicht⁸² is in Leidschenveen-Ypenburg 11% en in Den Haag 14% (figuur 8.6). Inwoners van Leidschenveen-Ypenburg die grote moeite hebben met rondkomen, hebben vaker (ernstig) overgewicht.

Figuur 8.6 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder met overgewicht ($BMI \geq 25 \text{ kg/m}^2$) en ernstig overgewicht ($BMI \geq 30 \text{ kg/m}^2$). Gezondheidsenquête, 2016.

Beweging

In Leidschenveen-Ypenburg voldoet iets meer dan de helft (53%) van de inwoners aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)⁸³, in Den Haag is dit 60%. Zeventien procent van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg voldoet aan de Fitnorm⁸⁴, in Den Haag voldoet 21% aan deze norm (figuur 8.7). Inwoners van 65 jaar en ouder voldoen vaker aan zowel de NNGB als de Fitnorm.

⁸¹ Body Mass Index $\geq 25 \text{ kg/m}^2$

⁸² Body Mass Index $\geq 30 \text{ kg/m}^2$

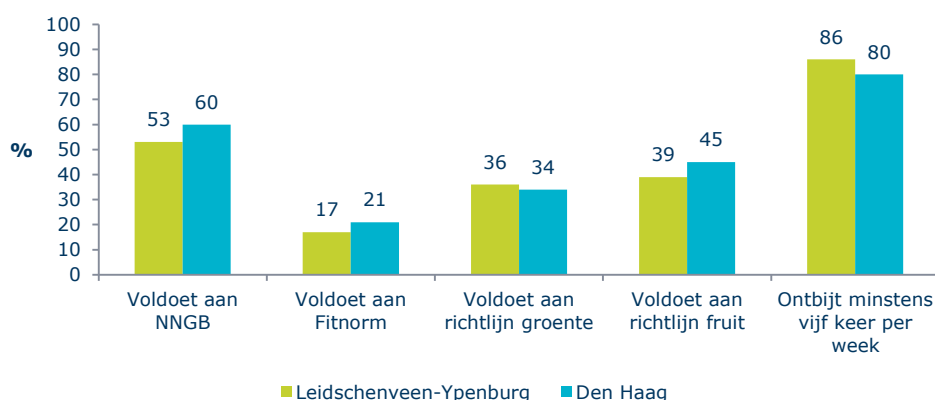
⁸³ De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) stelt dat voor het onderhouden van de gezondheid een volwassene ten minste vijf dagen en het liefst alle dagen van de week minimaal 30 minuten matig intensief lichamelijk actief moet zijn.

⁸⁴ De Fitnorm vereist ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensieve lichamelijke activiteit.

Voeding

Er zijn geen grote verschillen tussen Leidschenveen-Ypenburg en Den Haag in het percentage inwoners dat voldoet aan de groente- en fruitrichtlijn⁸⁵. Het percentage inwoners van Leidschenveen-Ypenburg dat minimaal 5 dagen per week ontbijt is 86%, in Den Haag is dit 80% (figuur 8.7). Inwoners van 65 jaar en ouder en inwoners die geen moeite hebben met rondkomen, maar wel moeten letten op de uitgaven, voldoen vaker aan de ontbijtnorm.

Figuur 8.7 Percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), de Fitnorm, de richtlijn groente, de richtlijn fruit en dat minstens vijf keer per week ontbijt. Gezondheidsenquête, 2016.

Alcohol

Het percentage overmatige drinkers⁸⁶ is lager in Leidschenveen-Ypenburg (8%) dan in Den Haag (16%). Inwoners van 65 jaar en ouder zijn vaker overmatig drinker. Ook het percentage zware drinkers⁸⁷ is lager in Leidschenveen-Ypenburg (3% versus 9% voor Den Haag).

Cannabis

Een kwart (25%) van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg heeft ooit cannabis gebruikt, in Den Haag ligt dit percentage op 31%. Drie procent heeft in de laatste maand cannabis gebruikt, in Den Haag is dit 6%.

Roken

Veertien procent (14%) van inwoners van Leidschenveen-Ypenburg rookt, dit is lager dan het percentage rokers in Den Haag (25%).

Slapen

In Leidschenveen-Ypenburg voelt 12% van de inwoners zich niet uitgerust na een nacht slapen, in Den Haag is dit 21%. De voornaamste redenen hiervoor zijn: piekeren (44%), 's avonds niet kunnen slapen (39%) en te laat naar bed gaan (36%).

Verbeteren van gezondheid

Driekwart (75%) van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg is van plan om voor het eind van het jaar zijn of haar gezondheid te verbeteren, in Den Haag is dit 81%. Inwoners van 65 jaar en ouder geven minder vaak aan dat ze van plan zijn hun gezondheid te verbeteren.

⁸⁵ Volgens de 'Richtlijnen goede voeding' van de Gezondheidsraad moeten volwassenen dagelijks 150-250 gram groente en 250 gram (2 stuks) fruit eten.

⁸⁶ Wekelijks meer dan veertien glazen (mannen) of meer dan zeven glazen (vrouwen) alcohol drinken.

⁸⁷ Wekelijks minstens één dag minimaal zes glazen (mannen) of vier glazen (vrouwen) alcohol drinken.

8.6 MANTELZORG

Geven

Een vijfde (21%) van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg heeft in het afgelopen jaar mantelzorg⁸⁸ gegeven, in Den Haag is dit 18%. In Leidschenveen-Ypenburg geeft momenteel 14% van de inwoners mantelzorg, in Den Haag is dit 11%. Een mantelzorger in Leidschenveen-Ypenburg geeft gemiddeld 17 uur zorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 14 uur per week. Tien procent (10%) van de mantelzorgers in Leidschenveen-Ypenburg is tamelijk belast tot overbelast door het geven van mantelzorg, in Den Haag is dit het geval bij 19% van de mantelzorgers.

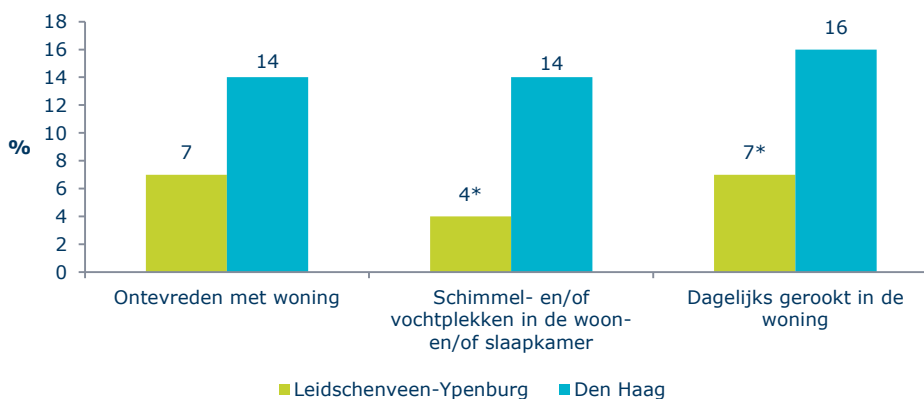
Ontvangen

Zes procent (6%) van de inwoners in Leidschenveen-Ypenburg heeft in het afgelopen jaar mantelzorg ontvangen, in Den Haag is dit 11%. In Leidschenveen-Ypenburg ontvangt 5% momenteel mantelzorg en in Den Haag 9%. Gemiddeld ontvangt men in Leidschenveen-Ypenburg 58 uur mantelzorg per week. In Den Haag is dat gemiddeld 22 uur.

8.7 LEEFOMGEVING

Zeven procent (7%) van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg is ontevreden met de eigen woning, in Den Haag is dit 14%. Vier procent van de inwoners heeft schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer, die is lager dan in Den Haag (14%). Bij 7% inwoners wordt dagelijks gerookt in huis, dit is eveneens lager dan in Den Haag (16%). (figuur 8.8)

Figuur 8.8 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woning, dat schimmel- en/of vochtplekken in de woon- en/of slaapkamer heeft en waarbij dagelijks gerookt wordt in de woning. Gezondheidsenquête, 2016.

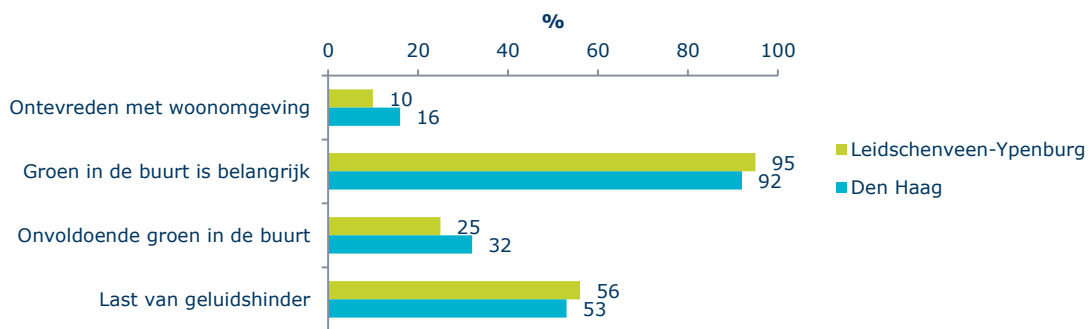
* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Tien procent (10%) van de inwoners in Leidschenveen-Ypenburg is ontevreden met de woonomgeving, in Den Haag is dit 16%. Het percentage inwoners in Leidschenveen-Ypenburg dat groen in de buurt belangrijk vindt is 95%, in Den Haag is dit 92%. Een kwart (25%) van de inwoners vindt de hoeveelheid groen in de buurt onvoldoende, in Den Haag is dit 32%. In Leidschenveen-Ypenburg is het percentage dat de hoeveelheid groen onvoldoende vindt lager bij inwoners van 65 jaar en ouder. (figuur 8.9)

⁸⁸ Een mantelzorger is iemand die minimaal 8 uur in de week en/of langer dan 3 maanden voor een ander zorgt.

Zesenvijftig procent (56%) van de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg ervaart matige tot ernstige geluidshinder, in Den Haag ervaart 53% van de inwoners dit (figuur 8.9). De geluidshinder wordt vooral veroorzaakt door: brommers en scooters (33%), buren (24%) en wegverkeer op wegen waar men maximaal 50 kilometer per uur mag rijden (19%).

Figuur 8.9 Het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat ontevreden is met de eigen woonomgeving, dat groen in de buurt belangrijk vindt, dat vindt dat er onvoldoende groen in de buurt is en dat last heeft van geluidshinder. Gezondheidsenquête, 2016.

Kernpunten Leidschenveen-Ypenburg

Hieronder staan de gezondheidsindicatoren die voor de inwoners van Leidschenveen-Ypenburg significant afwijken van het gemiddelde in Den Haag.

Algemene gezondheid

1. Het percentage inwoners dat een (zeer) goede ervaren gezondheid heeft, is hoger dan het gemiddelde in Den Haag.
2. Het percentage inwoners dat (ernstig) beperkt is in activiteiten vanwege de gezondheid is lager dan in Den Haag.

Leefstijl

3. Het percentage overmatige drinkers is lager dan in Den Haag.
4. Het percentage zware drinkers is lager dan in Den Haag.
5. Het percentage rokers is lager dan in Den Haag.

Leefomgeving

6. Het percentage inwoners met vocht- en/of schimmelplekken in de woon- en/of slaapkamer is lager dan in Den Haag.
7. Het percentage inwoners waarbij dagelijks wordt gerookt in huis is lager dan in Den Haag.

Tabel 1. Totaal tabel gezondheidsindicatoren voor Den Haag en de acht stadsdelen.

Stadsdelen										
Indicator	Eenheid	Den Haag	Loosduinen	Escamp	Segbroek	Scheveningen	Centrum	Laak	Haagse Hout	Leidschenveen-Ypenburg
Demografie										
Aantal inwoners										
Totaal aantal inwoners op 1/1/2017	Aantal	525.745	47.123	122.825	61.069	55.976	103.281	42.580	44.667	48.224
Leeftijd										
0 t/m 18 jaar	%	23	17	25	21	21	23	23	20	32
19 t/m 64 jaar	%	63	55	62	65	60	67	69	60	60
65 jaar en ouder	%	14	28	13	14	19	10	8	20	7
Etnische herkomst										
Autochtoon	%	47	70	40	61	67	26	25	55	60
Turks	%	8	2	12	2	<1	16	9	1	4
Marokkaans	%	6	2	8	2	<1	12	10	2	3
Surinaams	%	9	5	11	7	2	12	16	3	11
Antilliaans	%	2	1	3	2	<1	3	5	2	2
Overig niet Westers	%	11	6	11	7	7	14	16	14	9
Westers	%	17	14	14	20	23	16	20	24	11
Huishoudsamenstelling										
Eenoudergezin	%	9	8	12	8	7	9	11	7	11
Eenpersoonshuishouden	%	47	47	45	47	48	54	48	53	21
Samenwonend met kinderen	%	22	18	23	20	20	18	20	17	46
Samenwonend zonder kinderen	%	22	27	20	25	25	20	20	23	23

<i>Indicator</i>	<i>Eenheid</i>	<i>Den Haag</i>	<i>Loosduinen</i>	<i>Escamp</i>	<i>Segbroek</i>	<i>Scheveningen</i>	<i>Centrum</i>	<i>Laak</i>	<i>Haagse Hout</i>	<i>Leidschenveen-Ypenburg</i>
Sociaal economische kenmerken										
Opleidingsniveau										
Laag	%	31	32	40*	17*	23*	36*	42*	20*	22*
Midden	%	30	32	35	26	23*	30	34	24	33
Hoog	%	40	36	25*	57*	54*	34	24*	57*	46
Inkomen										
Gemiddeld inkomen	Euro	24.300	25.412	20.562	25.879	29.407	21.884	18.425	30.223	28.739
Inkomen tot 105% van het wettelijk sociaal minimum	%	15	10	18	9	7	23	20	10	6
Enige of grote moeite met rondkomen	%	28	22	37*	20*	17*	38*	35	17*	25
Onvoldoende geld om het huis te verwarmen	%	8	3*	12*	2*	4	10	15*	7	6
Onvoldoende geld om lidmaatschap te betalen	%	29	21*	37*	19*	15*	39*	45*	21*	19*
Onvoldoende geld om ergens op visite te gaan	%	14	8*	20*	8*	7*	21*	22*	10	8
Algemene gezondheid										
Goede tot zeer goede ervaren gezondheid	%	69	69	60*	78*	78*	63*	63	79*	78*
Langdurige aandoening of ziekte	%	38	43	42	34	36	40	36	36	36
(Ernstig) beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	%	35	39	41*	28*	29*	39	37	31	24*
Minimaal één beperking met horen, zien of mobiliteit	%	20	20	26*	12*	11*	24	30*	16	16
Geestelijke en sociale gezondheid										
Gelukkig voelen	%	87	89	83	90	94*	83	83	88	92
Hoog risico op een angststoornis of depressie	%	12	8*	16	10	7*	16*	19	9	8
Sociaal uitgesloten	%	14	7*	20*	9*	7*	19*	21*	9	8
Matig tot zeer ernstig eenzaam	%	52	52	57	47	44*	59*	55	45	48

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Indicator	Eenheid	Den Haag	Loosduinen	Escamp	Segbroek	Scheveningen	Centrum	Laak	Haagse Hout	Leidschenveen-Ypenburg
Onvoldoende regie op het eigen leven	%	14	13	17	10	8*	17	20	12	9
Leefstijl										
Overgewicht										
Overgewicht (BMI>25)	%	49	52	54	41*	42*	45	62*	44	50
Ernstig overgewicht (BMI>30)	%	14	17	19*	11	11	14	17	9*	11
Beweging										
Voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)	%	60	61	53*	73*	70*	55	62	62	53
Voldoet aan de fitnorm	%	21	28*	17*	27*	31*	18	10*	29*	17
Voeding										
Voldoet aan richtlijn groente eten	%	34	29	32	36	38	34	31	35	36
Voldoet aan richtlijn fruit eten	%	45	42	45	44	46	45	47	49	39
Ontbijt minimaal 5x per week	%	80	85	75	84	84	76	68*	89*	86
Alcohol										
Overmatige drinker	%	16	20	11*	22*	22*	17	14	21	8*
Zware drinker	%	9	9	6*	13*	12	10	8	10	3*
Cannabis										
Ooit gebruikt	%	31	23*	24*	44*	41*	34	24	37	25
In laatste 4 weken gebruikt	%	6	4	6	8	6	6	4	5	3
Roken										
Roker	%	25	21	31*	25	21	28	26	24	14*
Slapen										
Niet uitgerust wakker worden	%	21	23	24	18	16	23	24	18	12
Verbeteren gezondheid										
Van plan om voor het einde van het jaar gezondheid te verbeteren	%	81	77	84	84	77	83	87	79	75

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Indicator	Eenheid	Den Haag	Loosduinen	Escamp	Segbroek	Scheveningen	Centrum	Laak	Haagse Hout	Leidschenveen-Ypenburg
Mantelzorg geven										
Afgelopen 12 maanden mantelzorg gegeven	%	18	23*	17	20	21	12*	11	19	21
Geeft nu mantelzorg	%	11	15*	10	13	15	8*	7	12	14
Aantal uur gemiddeld per week	uur	14	13	21	9	9	16	15	7	17
Tamelijk tot overbelast door het geven van mantelzorg	%	19	34*	24	20	18	13	21	9	10
Mantelzorg ontvangen										
Afgelopen 12 maanden mantelzorg ontvangen	%	11	8	12	8	9	16*	11	12	6
Ontvangt nu mantelzorg	%	9	7	11	6	7	14*	9	9	5
Gemiddeld aantal uur per week	Uur	22	20	22	31	26	19	22	11	58
Leefomgeving										
Woning										
Onvoldoende voor de woning	%	14	6*	21*	11	6*	19*	16	9	7
Schimmel en/of vochtplekken in woon of slaapkamer	%	14	6*	17	17	11	17	14	12	4*
In huis wordt dagelijks gerookt	%	16	15	19	16	11	18	18	15	7*
Woonomgeving										
Onvoldoende voor woonomgeving	%	16	7*	24*	11	5*	24*	28*	8*	10
Groen belangrijk vinden	%	92	98*	91	93	95	87*	83*	95	95
Hoeveelheid groen is neutraal of onvoldoende	%	32	11*	32	36	24*	51*	43*	12*	25
Matige tot ernstige geluidshinder	%	53	48	52	53	50	60*	53	48	56

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Tabel 2. Totaal tabel gezondheidsindicatoren voor Den Haag en geselecteerde wijken.

Wijken													
			Escamp			Segbroek	Centrum			Scheveningen		Haagse Hout	
Indicator	Eenheid	Den Haag	Bouwlust/ Vrederust	Morgenstond	Moerwijk	Regentesse kwartier	Schilders buurt	Transvaal kwartier	Groente- en Fruitmarkt	Scheveningen	Duindorp	Mariahoeve en Marlot	Bezuiden hout
Algemene gezondheid													
Goede tot zeer goede ervaren gezondheid	%	69	55*	60*	50*	76	51*	60*	62	76	69	65	83*
Langdurige aandoening of ziekte	%	38	41	40	49*	38	47	42	37	36	41	47	34
(Ernstig) beperkt in activiteiten vanwege gezondheid	%	35	45*	40	50*	30	51*	40	45*	23*	43	43	26
Minimaal één beperking met horen, zien of mobiliteit	%	20	27	26	40*	15	36*	34*	30*	10*	21	27	14
Geestelijke en sociale gezondheid													
Gelukkig voelen	%	87	83	82	73*	90	21*	21*	20	96	94	82	89
Hoog risico op een angststoornis of depressie	%	12	21*	14	21*	8	24*	24*	15	6	17	14	11
Sociaal uitgesloten	%	14	21	25*	31*	17	22*	27*	20	8	11	14	10
Matig tot zeer ernstig eenzaam	%	52	64*	61	71*	53	66*	70*	60	45	59	62	39*
Onvoldoende regie op het eigen leven	%	14	20	16	29*	13	24*	24*	18	5*	14	18	11
Leefstijl													
Overgewicht													
Overgewicht (BMI>25)	%	49	56	54	60*	40	53	54	56	46	56	52	44
Ernstig overgewicht (BMI>30)	%	14	19	20	25*	10	16	19	17	14	23	13	10

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

			Escamp			Segbroek	Centrum			Scheveningen		Haagse Hout	
Indicator	Eenheid	Den Haag	Bouwlust/ Vrederust	Morgenstond	Moerwijk	Regentesse kwartier	Schilders buurt	Transvaal kwartier	Groente- en Fruitmarkt	Scheveningen	Duindorp	Mariahoeve en Marlot	Bezuiden hout
Beweging													
Voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)	%	60	52*	57*	44*	65	45	43	47	65*	65*	60	59
Voldoet aan de fitnorm	%	21	19	16	13*	12*	12*	11*	14	31*	26	23	28
Voldoet aan richtlijn groente eten	%	34	34	39	27	43	29	31	33	32	38	29	34
Voldoet aan richtlijn fruit eten	%	45	45	52	38	49	52	43	51	43	36	48	47
Ontbijt minimaal 5x per week	%	80	74	71	70*	83	75	69*	79	83	82	88	85
Alcohol													
Overmatige drinker	%	16	10*	8*	10*	23	5*	2*	6*	22	18	15	21
Zware drinker	%	9	5	7	9	14	5	3*	4	13	8	14	10
Cannabis^a													
Ooit gebruikt	%	31	18*	25	20*	44*	15*	15*	14*	36	24	40	45
Roken													
Roker	%	25	33	32	39*	28	26	29	33	25	24	31	26
Slapen													
Niet uitgerust wakker worden	%	21	28	20	25	18	28	25	30	39	26	12	27
Verbeteren gezondheid													
Van plan om voor het einde van het jaar gezondheid te verbeteren	%	81	85	81	85	89*	82	82	75	77	69*	85	79

^a Cannabis gebruik in de afgelopen vier weken heeft zeer kleine aantallen per cel en wordt om die reden niet vermeld.

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

			Escamp			Segbroek	Centrum			Scheveningen		Haagse Hout	
Indicator	Eenheid	Den Haag	Bouwlust/ Vrederust	Morgenstond	Moerwijk	Regentesse kwartier	Schilders buurt	Transvaal kwartier	Groente- en Fruitmarkt	Scheveningen	Duindorp	Mariahoeve en Marlot	Bezuiden hout
Mantelzorg geven													
Geeft nu mantelzorg	%	11	9	6*	8	10	8	5*	5*	18	21*	13	10
Aantal uur gemiddeld per week	uur	14	9*	22*	14	12	18*	27*	16	6*	14	8*	5*
Mantelzorg ontvangen													
Afgelopen 12 maanden mantelzorg ontvangen	%	11	12	7	17	12	23*	28*	19	10	8	10	13
Ontvangt nu mantelzorg	%	9	12	5	14	10	20*	26*	16	7	4	10	10
Gemiddeld aantal uur per week	Uur	22	24	13*	18	28	14*	11*	25				
Leefomgeving													
Woning													
Onvoldoende voor de woning	%	14	20	24*	27*	13	29*	28*	20	4	7	11	11
Schimmel en/of vochtplekken in woon of slaapkamer	%	14	15	17	21*	22*	24*	20	14	9	14	12	19
In huis wordt dagelijks gerookt	%	16	20	16	27*	21	19	13	19	8*	18	25	14
Woonomgeving													
Onvoldoende voor woonomgeving	%	16	24	23	32*	14	35*	35*	32*	8	7	8	11
Groen belangrijk vinden	%	92	87	89	89	94	81*	81*	86	92	94	95	91
Hoeveelheid groen is neutraal of onvoldoende	%	32	26	23	25	56*	60*	58*	40*	35	20	5*	25
Matige tot ernstige geluidshinder	%	57	41*	51	57	65*	60	58	56	53	51	43	62

* Significant verschillend ten opzichte van Den Haag.

Colofon

Dit rapport is een uitgave van:

GGD Haaglanden
Productgroep Epidemiologie en Gezondheidsbevordering
Afdeling Epidemiologie
Postbus 16130
2500 BC Den Haag
Tel: 070-353 7266
E-mail: ad.vandijk@ggdhaaglanden.nl

Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van duidelijke bronvermelding

Auteurs:

Ad van Dijk
Mares Voet
Caroline Dekkers

Den Haag, 30 april 2018

BEZOEKADRESSEN

Westeinde 128
2512 HE Den Haag

Reinier de Graafweg 5
2625 AD Delft

Croesinckplein 24-26
2722 EA Zoetermeer

POSTADRES

Postbus 16130
2500 BC Den Haag

info@ggdhaaglanden.nl
T (088) 355 01 00

www.ggdhaaglanden.nl